ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 15
21 ΙΑΝΟΥΑΡ. 1939-Δ!

Η Νεολαία

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΩΝ ΕΞΩΦΥΛΛΩΝ ΜΑΣ

ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ : *Μία χαριτωμένη σκηνή ἀπὸ τὴν ὕπαιθρο.*

ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ : *Φαλαγγῖται ἀθλούμενοι.*

Ἡ Νεολαία

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ, ΗΘΙΚΗΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ, ΤΗΣ «ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ»

ΑΙ ΗΓΕΤΙΚΑΙ ΕΥΘΥΝΑΙ

Ὁ αὐστηρὰ θετικός, ὁ ὑπηρεσιακός, ἂς τὸν ποῦμε ἔτσι, τόνος μὲ τὸν ὁποῖο τὸ πρῶτο συνέδριο τῶν περιφερειακῶν Διοικητῶν τῆς Ε. Ο. Ν. διεξήγαγε τὰς συζητήσεις του, εἶναι καὶ αὐτὸς ἕνα ἀπόκτημα, ἕνα ἀπὸ τὰ ἀποκτήματα, τὰ ὀφειλόμενα εἰς τὸ πνεῦμα τῆς 4ης Αὐγούστου. Ἕνα πνεῦμα ἰσορροπημένης νηφαλιότητος καὶ ὀρθοῦ λόγου. Ἐντελῶς ξένο καὶ ἐντελῶς ἀντίθετο ἀπὸ ἐκεῖνο εἰς τὸ ὁποῖον μᾶς εἶχε συνηθίσει ὁ ρητορισμὸς τοῦ παρελθόντος. Διά πρώτην ἴσως φορὰ εἰς τὰ χρονικὰ τῆς ἱστορίας του, τὸ παλαιὸν μέγαρο, ποὺ ἐστέγαζε ἐπὶ δεκαετηρίδας πολλὰς τὸν νεοελληνικὸ ρητορισμό, τὸν ἄδειο καὶ φλύαρο καὶ ἄπραγο λόγο, ἐφιλοξένησε μίαν συνάθροισι ἀνθρώπων, ποὺ δὲν ἤθελον νὰ δρέψουν ρητορικὲς δάφνες καὶ νὰ προκαλέσουν εὔκολα χειροκροτήματα. Ἔτσι ἐζημιώθη μιὰ θλιβερὴ παράδοσις, ἐκέρδισε ὅμως τὸ νέον θετικὸ πνεῦμα. Τὸ πνεῦμα τῶν ἔργων, ποὺ ἔχουν μόνα των ἀρκετὴν ποίησιν, ὥστε νὰ μὴν αἰσθάνωνται τὴν ἀνάγκην τῶν ἐκζητημένων λέξεων διὰ νὰ ἐκφρασθοῦν.

Ὅσο διὰ τὴν πνοή, τὴν γνησίαν καὶ τὴν ἀληθινήν, αὐτὴν τὴν ἔδωσε ἄφθονον εἰς τὸ συνέδριον ὁ καταστατικὸς λόγος τοῦ Ἀρχηγοῦ.

Οἱ νέοι ἡγέται, ἐπιστρέφοντες εἰς τὰς ἕδρας τῶν διοικήσεών των, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι θὰ ἔχουν συναποκομίσει μαζί των καὶ γνῶσιν ἀρτιωτέραν καὶ συνείδησιν φωτεινοτέραν καὶ ἔμπνευσιν πολλὴν διὰ τὴν συνέχειαν τῆς προσπαθείας, ποὺ τοὺς ἀναμένει ὅλους μαζὶ καὶ χωριστὰ τὸν καθένα. Πρὸ παντὸς εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ ἀπεκόμισαν περισσότερον ἀρτιωμένον καὶ περισσότερον ἄγρυπνον τὸ αἴσθημα τῆς ἡγετικῆς εὐθύνης. Εἴπαμε διὰ τὴν συνέχειαν τῆς προσπαθείας καὶ αἰσθανόμεθα πὼς ἡ φράσις δὲν ἀποδίδει μὲ ὅλην τὴν ἀναγκαίαν πληρότητα τὴν σκέψιν μας. Ὡμιλήσαμε περὶ συνεχείας, ἐνῷ τὸ ἔργον εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀρχήν. Εἰς τὴν θεμελίωσίν του. Ἡ ἀλήθεια αὐτὴ δὲν ἐπιτρέπεται οὔτε μία στιγμὴ νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν σκέψιν κανενός. Εὑρισκόμεθα εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ πρῶτα βήματα πρέπει νὰ εἶναι σταθμισμένα καὶ ὑπολογισμένα καλά, ἀκόμη καὶ ἂν πρόκειται ἡ στάθμισις καὶ ὁ ὑπολογισμὸς νὰ ἐπηρεάσουν τὸν ρυθμὸ τῆς ὅλης πορείας.

Τὸ 1938 ἦτο ἔτος ἐξορμήσεως. Τὸ ὅτι ἡ ἐξόρμησις ἦτο πληθωρική, εἰς ὁρμήν, εἰς δυναμισμόν, εἰς ἐνθουσιαστικὴν ὡραιότητα, δὲν ἐλαττώνει, ἀλλ' αὐξάνει μᾶλλον τὰς δυσχερείας καὶ περιπλέκει τὰ προβλήματα τῆς συντάξεως. Καὶ τὸ 1939 δὲν ἠμπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι ἔτος συντάξεως. Καὶ διὰ τὴν σύνταξιν δὲν ἀρκεῖ ἡ ὁρμὴ μόνον, οὔτε μόνος ὁ ἐνθουσιασμός. Βεβαίως ἡ ὁρμὴ καὶ ὁ ἐνθουσιασμὸς θὰ εἶναι εἰς πᾶσαν ὥραν ἡ συνδετικὴ ὕλη. Ὅμως ἡ πολύτιμος αὐτὴ ὕλη πρέπει νὰ κυριαρχηθῇ καὶ νὰ πειθαρχηθῇ καλά, ὥστε νὰ μὴ σπαταληθῇ ἄσκοπα. Συγχρόνως πρέπει ἡ ὁρμὴ καὶ ὁ ἐνθου-

σιασμὸς νὰ συγκρατηθοῦν καὶ νὰ ὑποταχθοῦν εἰς τοὺς αὐστηροὺς μαθηματικοὺς νόμους τῆς ὀργανώσεως. Ἡ φύσις κάθε ἐξορμήσεως, ὅσες φορὲς ἔχουμε νὰ κάνουμε μὲ ζωντανοὺς ἀνθρώπινους ὄγκους, εἶναι χαοτική. Ἡ τάξις εἶναι τὸ μόνον ἀσφαλὲς πλαίσιον, μέσα εἰς τὸ ὁποῖον χαλιναγωγεῖται καὶ στρώνει καὶ γίνεται γόνιμον τὸ ἐξαπολυμένον στοιχεῖον τῆς ἀνθρωπίνης δυνάμεως.

Ἐὰν τὸ 1938 ἐκινήσαμε ἀπὸ τὶς πρῶτες πηγές των τὰ μικρὰ ρεύματα τῆς ἑλληνικῆς νεότητος, ἂν ἐχαράξαμε τὶς πρῶτες στενὲς αὐλακιές, διὰ νὰ τὰ ὁδηγήσωμε νὰ συμβάλουν ὅλα μαζὶ εἰς ἕνα μεγάλο ποτάμι, τὸ μέλημα ποὺ προβάλλει ἄμεσον καὶ κατεπεῖγον διὰ τὸ 1939, εἶναι τὸ πῶς θὰ πυργωθῇ στερεὰ ἡ νέα πλατειὰ κοίτη καὶ πῶς θὰ ὀχυρωθῇ μὲ σφιχτά, γρανιτωμένα φράγματα, ὥστε νὰ χωρέσῃ, νὰ ἐγκλείσῃ καὶ νὰ δαμάσῃ τὴν χειμαρρώδη δύναμιν καὶ νὰ τῆς κάμῃ τὸν ροῦν εὔτακτον, ἤρεμον, τιθασσευμένον καὶ δημιουργικόν. Τὰ στοιχεῖα τῆς στρατιωτικῆς καὶ τῆς ἀθλητικῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν συντεταγμένων τμημάτων, ἡ στενὴ συνεργασία μὲ τὸ Σχολεῖον, ὁ σταθερὸς σύνδεσμος καὶ ἡ κανονικὴ ἐπαφὴ τῆς ὀργανώσεως μὲ τὴν οἰκογένειαν, τῆς Ἐκκλησίας ἡ πολύτιμος συμβολή, ὁ αὐστηρὸς ἀλλὰ καὶ συμπαθὴς μαζὶ καὶ στοργικὸς ἔλεγχος τῆς Κοινωνίας, ἡ ψυχαγωγία καὶ ἡ πνευματικὴ καὶ ἡ ἰδεολογικὴ παίδευσις, εἶναι ἕνα ἕνα χωριστὰ καὶ ὅλα μαζὶ τὰ ἀναχαιτιστικὰ μέσα καὶ τὰ φράγματα, ποὺ θὰ χρησιμοποιηθοῦν συντονισμένα καὶ μεθοδικά, διὰ νὰ μᾶς δώσουν αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα ποὺ τὸ ὠνομάσαμε μὲ μίαν λέξιν σύνταξιν.

Καὶ ἐδῶ εἶναι τὸ σημεῖον ὅπου συγκλίνει καὶ πληθαίνει καὶ ὀγκοῦται ἐκεῖνο ποὺ ὠνομάσαμε εἰς τὴν ἀρχὴν ἡγετικὴν εὐθύνην, ἡ εὐθύνη τῶν στελεχῶν. Ἡ νεότης τῶν στελεχῶν, ἡ ἀπειρία των, ἡ ἀπειρία ποὺ ἦτο πλεονέκτημα καὶ ἴσως - ἴσως καὶ προσὸν κατὰ τὰς ὥρας τοῦ ξεκινήματος, εἰς τὸ νέον στάδιον τῆς προσπαθείας, ποὺ ἀρχίζει καὶ ἤρχισεν ἤδη, ἠμποροῦν ν' ἀποβοῦν μειονεκτήματα καὶ ἐλλείψεις. Ἂς μὴ παρανοηθῇ ἀπὸ κανέναν καὶ ἂς μὴ ἐκληφθῇ ὡς ψόγος αὐτὴ ἡ παρατήρησις. Διότι δὲν εἶναι. Εἶναι ἁπλῶς προειδοποίησις. Προειδοποίησις ὄχι περιωρισμένα χρήσιμη, ἀλλὰ ἀναγκαία. Καὶ ἡ προειδοποίησις δὲν γίνεται καθόλου μὲ σκοπὸν νὰ ἐμπνεύσῃ τὸν δισταγμὸν καὶ τὸν φόβον τῆς εὐθύνης εἰς τὰ στελέχη, ἀλλ' ἀπεναντίας νὰ βοηθήσῃ τοὺς νέους ἡγέτας νὰ λάβουν βαθυτέραν συνείδησιν τοῦ ρόλου καὶ τῆς εὐθύνης των, νὰ τοὺς βοηθήσῃ ἀκόμη νὰ ὑποτάξουν τὸν φόβον καὶ νὰ τὸν ἀντικαταστήσουν μέσα των τὸν φόβον αὐτὸν μὲ ἕνα ἄλλο ἀνδρικώτερον καὶ γενναιότερον αἴσθημα, μὲ τὸ θάρρος τῆς εὐθύνης.

Ὅπως συμβαίνει μὲ κάθε ἔργον ποὺ ἀρχίζει πάντοτε ἁπλᾶ καὶ ὅσον προχωρεῖ γίνεται σύνθετον καὶ περίπλοκον, ἔτσι καὶ τὸ ἔργον τῆς ὀργανώσεως τῆς ἐθνικῆς νεότητος μπαίνει τώρα, μὲ τὸν νέο χρόνο, εἰς ἕνα σύνθετον στάδιον. Εἶναι φανερὸν ὅτι τὸ στάδιον αὐτὸ θὰ εἶναι στάδιον δοκιμασίας πρῶτα - πρῶτα διὰ τοὺς ἀρχηγούς, διὰ τὰ στελέχη. Ἡ προτροπή μας ἡ ἐπίμονος εἶναι νὰ συνειδητοποιήσουν τὰ στελέχη καὶ οἱ ἀρχηγοὶ καὶ τὰ προβλήματα ποὺ προβάλλουν μπροστά των, πρὸ παντὸς ὅμως ν' ἀναμετρήσουν ἤρεμα, ἀναλύοντες καὶ κατανοοῦντες τὰς ἰδίας των ἱκανότητας καὶ δυνάμεις. Καὶ ὅταν ὁμιλοῦμεν περὶ ἀναλύσεως καὶ κατανοήσεως, ἐννοοῦμεν ἕνα πρᾶγμα: Τὴν ἀνάλυσιν καὶ κατανόησιν τοῦ ἰδίου των ἑαυτοῦ, διότι ἀνάλυσις καὶ κατανόησις σημαίνει ἀρχὴν νίκης καὶ κατισχύσεως ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ μας. Καὶ ἐκεῖνος ποὺ ἀνέλυσε καὶ κατενόησε τὸν ἑαυτό του, σημαίνει ὅτι ἐνίκησε καὶ ὑπέταξε τὸν ἑαυτό του καί, ὑποτάξας τὸν ἑαυτό του, ἔγινεν ἄξιος νὰ ὑποτάξῃ καὶ τοὺς ἄλλους. Δὲν ὑπάρχει μέθοδος ἀσφαλεστέρα, δὲν ὑπάρχει κἂν ἄλλη μέθοδος ἀπὸ αὐτήν. Τὰ στελέχη καὶ οἱ ἀρχηγοὶ πρέπει νὰ μὴ παύουν νὰ ἔχουν μπροστὰ στὰ μάτια των τὴν φύσι τοῦ παιδιοῦ, διότι μὲ παιδιὰ ἔρχονται νὰ οἰκοδομήσουν. Καὶ τὸ παιδί, ὅσον εἶναι ἀσθενὲς εἰς τὴν κρίσιν του, ἄλλο τόσον εἶναι ὀξὺ εἰς τὴν αἴσθησίν του. Καὶ ὅταν κρίνῃ καὶ κρίνει μὲ τὴν αἴσθησίν του, εἶναι καὶ ἀλάνθαστον καὶ ἄτεγκτον. Ὁ ἡγέτης πρέπει ν' ἀντιπροσωπεύῃ εἰς τὴν αἴσθησιν τοῦ παιδιοῦ τὸν ἰδανικὸν τύπον, τὸν ἥρωα, ποὺ τὸ παιδὶ θὰ θέσῃ εἰς τὸν ἑαυτόν του ὡς πρότυπον. Ἂν δὲν τὸ κατορθώσῃ, ἂν μὲ ὅλη του τὴν ὕπαρξιν, μὲ τὴν συμπεριφοράν, μὲ τὴν διαγωγήν του δὲν ἀποδείξῃ τὸν ἑαυτόν του ὑποδειγματικὸν τύπον εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ παιδιοῦ, ὁποιαδήποτε καὶ ἂν εἶναι τὰ πραγματικὰ προσόντα καὶ ἡ ἀξία του δὲν θ' ἀποφύγῃ τὴν ἀποτυχίαν. Ἂν ἀπεναντίας τὸ κατορθώσῃ, ὅλα τὰ ἄλλα του μειονεκτήματα θ' ἀναπληροῦνται ἀπὸ τὴν πίστιν τὴν ὁποίαν θὰ ἐμπνεύσῃ, ἀπὸ τὴν ἀφοσίωσιν ποὺ θὰ ἑλκύσῃ. Ἀλλ' ἂν ἡ προσέλκυσις τῆς ἀφοσιώσεως τοῦ παιδιοῦ εἶναι τὰ 90% τῆς ἐπιτυχίας, ὁ ἡγέτης δὲν πρέπει νὰ λησμονῇ ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ τοῦ λείπουν τὰ ἄλλα 10%, ποὺ εἶναι ἡ ἐκτίμησις τῆς Κοινωνίας καὶ ποὺ χωρὶς αὐτήν, πάλιν ἡ ἐπιτυχία του δὲν θὰ εἶναι πλήρης. Ὁ ἡγέτης πρέπει νὰ εἶναι καὶ κοινωνικῶς ὑποδειγματικὸς τύπος. Καὶ ἕνα ἄλλο ἀκόμη. Αὐτὸ ποὺ ἐπιχειροῦμε μὲ τὴν ὀργάνωσι τῆς Νεολαίας εἶναι ἔργον νέον, τοῦ ὁποίου δὲν ὑπῆρχον εἰς τὴν ζωὴν τὴν ἰδικήν μας καὶ εἰς τὸ ἄμεσον ἑλληνικὸν χθὲς ὑποδείγματα καὶ πρότυπα, τὰ ὁποῖα ν' ἀκολουθήσωμεν. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ξένα, αὐτὰ εἶναι ἀκατάλληλα καὶ ἡ μίμησίς των εἶναι ἀδύνατον νὰ εὐδοκιμήσῃ. Τοῦτο ἐπίσης αὐξάνει τὰς δυσχερείας τοῦ ἔργου καὶ ἐπιβάλλει ἀγρυπνίαν νοὸς καὶ ψυχῆς. Ἀλλὰ αἱ δυσχέρειαι ἀκριβῶς εἶναι τὸ στοιχεῖον ποὺ προσδιορίζει τὴν ἀξίαν τῆς προσπαθείας. Διὰ τοῦτο οἱ ἡγέται καὶ τὰ στελέχη τῆς Ὀργανώσεως ἂς ἐπωμισθοῦν τὸ ἔργον των ὡς ὑψηλὴν λειτουργίαν, ὡς ἀληθινὴν ἀποστολήν. Μόνον ἔτσι θὰ κυριαρχήσουν τοῦ ρόλου των καὶ θὰ νικήσουν.

Κδς.

ΚΑΤΑ ΤΟ ΓΕΥΜΑ ΠΟΥ ΠΑΡΕΘΕΣΕ ΤΗΝ 9/1/39 ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΙΘΟΥΣΑΣ ΤΟΥ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΥ «ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ» ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΔΙΟΙΚΗΤΑΣ Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΕΞΕΦΩΝΗΣΕ ΤΟΝ ΚΑΤΩΘΙ ΛΟΓΟΝ ΕΝ ΜΕΣΩ ΖΩΗΡΟΤΑΤΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΜΟΥ

„ΜΕΤΑΦΕΡΕΤΕ ΤΟ ΦΩΣ"

Σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὴν ὡραία ἐνθύμισι, ποὺ ἐδώκατε ἀπόψε ὅλη ἡ Νεολαία, καὶ τὰ ἰδιαίτερα ἐνθύμια ποὺ εἴχατε τὴν καλωσύνη νὰ μοῦ προσφέρετε οἱ διάφοροι ἀντιπρόσωποι. Ὕστερα ἀπὸ ὀλίγες ἡμέρες οἱ πλεῖστοι ἀπὸ σᾶς θὰ γυρίσετε στὶς ἐπαρχίες, θὰ ἀποκομίσετε ἀπὸ ἐδῶ ἕνα πρᾶγμα: Ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Νεολαία τῆς Ἑλλάδος ἀποτελεῖ ἕνα ἀδιάσπαστο σύνολον, ἕνα σύνολον ἀτράνταχτο. Αὐτὸ ποὺ εἴδατε ἐδῶ, θὰ τὸ μεταφέρετε σ' ὅλες τὶς ἐπαρχίες τοῦ Κράτους καὶ τὶς πλέον μακρινές. Καὶ πρέπει νὰ φθάσῃ καὶ στὰ τελευταῖα χωριὰ τὸ πνεῦμα ποὺ ἀποκομίζετε ἀπὸ ἐδῶ καὶ ποὺ δὲν εἶναι τίποτα ἄλλο, παρὰ ἡ ἐνίσχυσις καὶ ἡ τελείωσις ἐκείνου, ποὺ ἔχετε ἤδη μέσα στὴν ψυχή σας. Αὐτὸ τὸ πνεῦμα, σᾶς ἐπαναλαμβάνω, πρέπει νὰ φθάσῃ ἕως τὰ ἄκρα τῆς Ἑλλάδος, ἕως τὰ πλέον μακρινὰ χωριά, πρέπει ν' ἀκουσθῇ ἕως τὸ ὑψηλότερο βουνό· καὶ πρέπει ἡ «Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις τῆς Νεολαίας» νὰ περιλάβῃ ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα καὶ ὅλες τὶς Ἑλληνοποῦλες, χωρὶς καμμιὰ ἐξαίρεσι. Βέβαια εἶναι προαιρετικὴ καὶ θεληματικὴ ἡ προσχώρησις τῶν νέων, πρέπει ὅμως νὰ κατορθώσετε μὲ τὸ παράδειγμά σας καὶ μὲ τὶς προτροπές σας νὰ περιλάβῃ ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις ὅλους καὶ ὅλες. Ἰδιαίτερα θέλω νὰ συστήσω σὲ σᾶς νὰ δώσητε τὴ μεγαλείτερη ἐπιμέλεια καὶ προσοχὴ στὰ ἐργαζόμενα παιδιὰ καὶ στὰ ἐργαζόμενα κορίτσια· θὰ ἦταν μεγάλη ἀτέλεια τῆς Ὀργανώσεώς μας, ἂν δὲν περιλαμβάναμε ὅλα αὐτὰ τὰ παιδιὰ καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ κορίτσια. Καὶ ὄχι μονάχα αὐτό· ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἕνα αἴσθημα εὐγνωμοσύνης ἀκόμη ὀφείλομεν νὰ τὰ περιλάβουμε αὐτὰ τὰ παιδιά, γιατὶ δὲν πρέπει νὰ λησμονοῦμε ὅτι στὰ πρῶτα μας βήματα, ὅταν τὰ πάντα δὲν ἦσαν τόσον εὔκολα ὅπως σήμερα, αὐτὰ τὰ παιδιὰ καὶ αὐτὰ τὰ κορίτσια, ἐλεύθερα ἀπὸ κάθε δεσμόν, σταθῆκαν στὸ πλευρό μας καὶ ἀπετέλεσαν τὶς πρῶτες φάλαγγες. Πρέπει ἐπίσης νὰ δώσετε τὴν προσοχή σας νὰ περιλάβετε ὅλα τὰ παιδιὰ τῶν δημοτικῶν σχολείων. Πρέπει ὅλα νὰ ἀποτελοῦνται ἀπὸ Σκαπανεῖς καὶ Σκαπάνισσες. Χωρὶς νὰ θέλω νὰ μειώσω τὸ ἔργο κανενὸς καὶ καμμιᾶς, πρέπει νὰ ξέρετε ὅτι αὐτὰ τὰ παιδιὰ θὰ εἶναι τὸ καλλίτερον ὑλικὸν ποὺ θὰ ἔχωμεν εἰς τὸ μέλλον. Δὲν εἶναι ἀνάγκη, παρὰ νὰ κυττάξετε μονάχα στὸν δρόμο, ὅπως τὰ βλέπω ἐγώ, ὅταν περνῶ, νὰ κυττάξετε μέσα στὰ μάτια των καὶ νὰ ζητήσετε τὴν ἁγνὴ καὶ ἄδολη ψυχὴ ποὺ ἔχουν τὰ μικρὰ παιδιὰ γιὰ νὰ ἐννοήσετε καὶ σεῖς, καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι τὰ ἔχετε παρατηρήσει, ποιὰ σημασία πρέπει νὰ δώσετε σ' αὐτὰ τὰ παιδιά. Λοιπόν, Σκαπανεῖς καὶ Σκαπάνισσαι, θὰ τὴν γεμίσετε τὴν Ἑλλάδα. Σᾶς εὔχομαι νὰ τελειώσετε τὶς ἐργασίες σας ὅπως τὶς ἀρχίσατε, μὲ τὸ ἴδιο πνεῦμα τῆς τάξεως, τῆς εὐκοσμίας, τῆς πειθαρχίας καὶ τῆς πρακτικότητος. Νομίζω ὅτι μεθαύριο εἶναι ἡ τελευταία σας συγκέντρωσις. Ὅπως σᾶς εἶπα, ἐπιθυμῶ νὰ καταλήξετε σὲ πρακτικὰ συμπεράσματα, ποὺ νὰ διατυπωθοῦν μὲ μιὰ συντομία καὶ μὲ σαφήνεια σὲ ὀλίγες σελίδες, ποὺ νὰ φθάσουν ἕως τὰ πέρατα τῆς Ἑλλάδος καὶ ἕως τὰ ἄκρα τῆς Ὀργανώσεως. Πρέπει νὰ ἔχετε ὑπ' ὄψι σας, Περιφερειακοὶ Διοικηταὶ καὶ Διοικήτριαι καὶ ἀνώτεροι ἀξιωματοῦχοι τῆς Νεολαίας, ὅτι ἐδῶ δὲν εἶσθε γιὰ τὸν ἑαυτόν σας μονάχα. Ἀντιπροσωπεύετε τὴν Ὀργάνωσι, τὶς χιλιάδες καὶ χιλιάδες τῶν παιδιῶν καὶ τῶν κοριτσιῶν, τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν, τῶν Σκαπανέων καὶ Σκαπανισσῶν, ποὺ δὲν εἶναι ἐδῶ μέσα, γιὰ τοὺς ὁποίους καὶ γιὰ τὶς ὁποῖες ὅμως ἐργάζεσθε ἐσεῖς, καὶ ὅτι πρέπει νὰ τοὺς μεταφέρετε αὐτὸ τὸ φῶς, ποὺ ἐδημιουργήσατε στὸ συνέδριό σας, νὰ τοὺς μεταφέρετε τὴ φλόγα, ἀπὸ τὴν ὁποία πρέπει κι' αὐτοὶ ν' ἀνάψουν τὴν λαμπάδα τὴν ἰδική τους. Πρέπει τὸ ἔργον νὰ εἶναι κοινὸν ἀπὸ τὴ μιὰ ἄκρη ἕως τὴν ἄλλη ἄκρη τῆς Ἑλλάδος, σὲ ὅλα τὰ παιδιὰ καὶ σὲ ὅλα τὰ κορίτσια τῆς Ἑλλάδος. Μὲ αὐτὴ τὴ βεβαιότητα πίνω γιὰ τὴ Νεολαία μας τὴν Ἐθνικὴ καὶ γιὰ τὸ μέλλον αὐτῆς.

Στό περιθώριον

ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΙΑΣΚΕΨΙΝ

Ἡ ἐπικρατήσασα τάξις καὶ πειθαρχία κατὰ τὴν ἱστορικὴν ὄντως διὰ τὴν Ὀργάνωσιν πρώτην ταύτην διάσκεψιν, ἡ πειθαρχία, μεθ' ἧς διεξήχθησαν αἱ συζητήσεις καὶ ἐπάνω ἀπὸ ὅλα ἡ δεξιωτάτη διεύθυνσις τῶν ὅλων ἐργασιῶν τῆς διασκέψεως ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. Ἀλ. Κανελλοπούλου, ὁ ὁποῖος μὲ ἐξαιρετικὴν μαεστρίαν ἀπέκλειε τὰ πελαγοδρομήματα καὶ περιώριζε ἕκαστον ἀγορητὴν ἐντὸς τοῦ αὐστηροῦ πλαισίου τοῦ συζητουμένου θέματος, ἐθαυμάσθη εἰλικρινῶς ὄχι μόνον ὑπὸ τῶν μετεχόντων ἐνεργῶς τῆς διασκέψεως, ἀλλὰ καὶ τῶν παραστάντων κατ' αὐτὴν ἀκροατῶν καὶ ἐπισκεπτῶν.

Ἔβλεπε κανεὶς ἐκεῖ μέσα νὰ πλανᾶται τὸ πνεῦμα τῆς 4ης Αὐγούστου μὲ τὴν πειθαρχίαν, τὴν τάξιν, τὸν οἰκοκυρισμὸν καὶ τὴν γονιμότητά του. Τὰ πορίσματα τῆς διασκέψεως, τὰ ὁποῖα θὰ δημοσιευθοῦν προσεχῶς, θὰ ἀποδείξουν πιὸ ἔμπρακτα τὴν ἀποδοτικότητά της καὶ τὸ γεγονός, ὅτι ἀπετέλεσεν ἕνα ἱστορικὸν σταθμὸν εἰς τὴν περαιτέρω σταδιοδρομίαν τῆς Ε. Ο. Ν.

ΟΙ ΠΕΥΚΩΝΕΣ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Οἱ πευκῶνες μας εἰς τὴν ὕπαιθρον τῆς Ἀττικῆς ἔχουν προσβληθῆ εἰς μεγάλην ἔκτασιν ἀπὸ κάμπην. Εἶναι φανερὸν ὅτι ἡ προσβολὴ θὰ ἐπεκταθῆ μὲ τὸν ἤπιον καιρὸν καὶ τὶς λιακάδες τῶν τελευταίων ἡμερῶν. Περιττὸν θεωροῦμε νὰ τονίσωμεν τὸν κίνδυνον ποὺ διατρέχουν ἀπὸ τὴν προσβολὴν αὐτὴν τὰ πεῦκα, ποὺ εἶναι στολίδια μαζὶ καὶ πνεύμονες τῆς περιοχῆς τῆς πρωτευούσης. Τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας, ἡ Διοίκησις Πρωτευούσης καὶ οἱ ἄλλοι ἁρμόδιοι ὀργανισμοὶ κοντὰ εἰς τὴν ἀξιόλογον προσπάθειαν ἀναδασώσεως ποὺ ἐπιχειροῦν, εἴμεθα βέβαιοι ὅτι δὲν θὰ παραλείψουν νὰ φροντίσουν καὶ διὰ τοὺς κινδυνεύοντας ἀπὸ τὴν κάμπην ἀττικοὺς πευκῶνας. Ὅπως εἴμεθα βέβαιοι, ἐπίσης, ὅτι αἱ Διοικήσεις καὶ τὰ Τμήματα τῆς Ε. Ο. Ν. τῆς περιοχῆς προθύμως θὰ προσφέρουν τὴν ἐνεργὸν συνδρομήν των εἰς τὸ ἔργον τῆς ἐξοντώσεως τῆς κάμπης.

ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΓΚΑΛΑΣ ΤΗΣ Ε. Ο. Ν.

Ὁ Ὑφυπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Ἀσφαλείας εἰς τὸν γνωστὸν λόγον ποὺ ἐξεφώνησεν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς διασκέψεως τῶν Περιφερειακῶν Διοικητῶν τῆς Ε. Ο. Ν. εἰς τὸ «Μαξίμ», παρέταξε τὰς εἰκόνας τοῦ δραματικοῦ ὄντως ἀγῶνος, τὸν ὁποῖον τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου διεξήγαγεν ἐναντίον τοῦ Κομμουνισμοῦ. Ὁ παρατηρητικὸς ἀναγνώστης τοῦ λόγου ἐκείνου ἐκπλήσσεται πράγματι μὲ τὴν ἔκτασιν τὴν ὁποίαν εἶχε πάρει εἰς τὸν τόπον μας ἡ ἐθνοφθόρος διδασκαλία τῆς Μαρξιστικῆς οὐτοπίας, ἀλλὰ καὶ ἡ τεχνικὴ διάδοσίς της καὶ εἰς ὅλα τὰ κοινωνικὰ στρώματα, ἰδιαιτέρως ὅμως εἰς τὴν νεολαίαν, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἐκλέξει ὡς πρόχειρον λείαν. Εἰς μίαν ἐποχήν, ὅπου αἱ ἐθνικαὶ ἀξίαι τοῦ τόπου μας εἶχαν κατεβῆ, χάρις εἰς ἕνα κακὸν παρελθόν, εἰς τὰ πλέον χαμηλὰ ἐπίπεδα, εὑρῆκε τὸν κατάλληλον καιρὸν ἡ θεωρία ἐκείνη νὰ πλησιάσῃ τὴν ἀνύποπτον νεότητα. Δὲν τὴν ἐδηλητηρίασε βέβαια, πάντως ὅμως εὑρῆκε μεταξύ της καὶ εὐάλωτα θύματα, τὰ ὁποῖα εἴτε λόγῳ ἀγνοίας, εἴτε μὲ συνειδήσεις φύσει ἐλαστικάς, εἴτε λόγῳ τῆς παραλυσίας ποὺ ἐπεκράτει σὲ ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις τῆς Ἐθνικῆς μας ζωῆς, τὸ κακὸν ἐκεῖνο παρελθὸν δὲν ἐθέρμαινε πλέον τὴν ἔξαρσιν τῶν ἑλληνικῶν ἐθνικῶν καὶ θρησκευτικῶν ἀρετῶν. Ὅλα αὐτὰ ἔγιναν ἀφορμὴ νὰ ρίψουν τὴν μειονότητα αὐτὴν τῶν νέων ἐκείνων εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Κομμουνισμοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον ἔδωκαν τὴν νεανικήν των μαχητικότητα καὶ δρᾶσιν εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς ἰδεολογίας ἐκείνης, τὴν ὁποίαν ἀθρόως ἤδη σπεύδουν νὰ ἀποκηρύξουν. Καὶ εἰς τὰς πλήρεις ἀποτροπιασμοῦ δηλώσεις των, μετὰ τὴν ἀνάνηψίν των, βλέπει κανεὶς τὸ μέγα ἔργον καὶ εἰς τὸ πλαίσιον αὐτὸ ποὺ ἐπετέλεσεν ἡ 4η Αὐγούστου, ἀφ' ἑνὸς ἀνασύρουσα τοὺς ὀλισθήσαντας εἰς τὸ τρομερὸν αὐτὸ βάραθρον καὶ ἀφ' ἑτέρου ἀνοίγουσα τὰς ἀγκάλας της εἰς τοὺς νέους τῆς γεμάτης ἀπὸ χυμοὺς καὶ ἐθνικὴν δροσιὰν Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας, εἰς τὴν ὁποίαν καλοῦνται ὅλοι σχεδὸν οἱ Νέοι τῆς Ἑλλάδος νὰ δώσουν τὴν ἀλκὴν καὶ τὸ πνεῦμα των «γιὰ μιὰ Ἑλλάδα νέα», ποὺ τὴν στεφανώνει τὸ ὡραιότερον ἀκτινωτὸν τῆς Ἑλληνικῆς μας Δυναστείας καὶ τοῦ ἁγνοτέρου καὶ τιμιωτέρου Ἕλληνος — τοῦ Ἀρχηγοῦ μας.

Ἀπὸ τὴν κίνησιν τῶν ἐπαρχιῶν

Ἀξιωματοῦχοι τῆς Φάλαγγος Ναυπλίου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΨΥΧΗΝ

Ἕνα περιοδικὸν τοῦ διδασκαλικοῦ κόσμου τῆς Πολιτείας Νιοὺ Χαμσάϊρ τῆς Ἀμερικῆς δημοσιεύει ἕνα μακρὸν ἄρθρον γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Μιλάει μὲ πραγματικὸ θαυμασμὸ τὸ ὄργανον αὐτὸ τῶν διδασκάλων τῆς Ἀμερικανικῆς Πολιτείας γιὰ τὸ ἔργο τοῦ Ἀρχηγοῦ, γιὰ τὴ μεγάλη του προσπάθεια τῆς 4ης Αὐγούστου, γιὰ τὶς ἐπιτυχίες του. Καὶ σὲ γενικὲς γραμμὲς ὁμιλεῖ ὁ ἀρθρογράφος περὶ ὅλων τῶν ἐπιτευχθέντων στὶς διάφορες ἐκφάνσεις τῆς δημοσίας, κοινωνικῆς καὶ ἰδιωτικῆς ζωῆς. Τονίζει ἰδιαιτέρως, ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἠξιώθη μιᾶς περιόδου ἡσυχίας, χάρις εἰς τὴν ἔλλειψιν Κοινοβουλίου. «Ἡ σημερινὴ Κυβέρνησις, λέγει, ὑπὸ τὴν σθεναρὰν διεύθυνσιν τοῦ κ. Ι. Μεταξᾶ ἐξήλειψε τέσσαρα κακά: τὸν Βουλευτήν, τὸν Κομμουνισμόν, τὸ μεγάλο βάρος τῶν τόκων καὶ τὸν κιτρινισμὸν τοῦ Τύπου». Καὶ καταλήγει:

«Οἱ ἐπισκέπται, οἱ ὁποῖοι ἐπανέρχονται ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, ἐπαινοῦν τὸ σημερινὸν σύστημα τῆς Κυβερνήσεώς της. Ἀλλὰ τί εἶναι ἡ Κυβέρνησις αὐτή; Κυβέρνησις Ἐθνικοσοσιαλιστική; Φασιστική; Σύστημα Στάλιν;

—Ὄχι! ἀπαντᾶ ὁ ἀρθρογράφος. Πρόκειται, βέβαια, περὶ δυναμικῆς Κυβερνήσεως. Ἀλλὰ ὁ Μεταξᾶς εἶναι δικτάτωρ; Ἂν εἶναι, οἱ Ἕλληνες δὲν ταράσσονται. Διότι ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς ἔχει Ἑλληνικὴν ψυχήν, Ἑλληνικὸν αἴσθημα καθήκοντος καὶ ὁ πατριωτισμός του εἶναι ἀσυναγώνιστος, καταφαινόμενος εἰς ὅλας τὰς πράξεις του.

»Ἡ Ἑλλὰς προοδεύει ὑπὸ τὸν Βασιλέα Γεώργιον Β´ καὶ τὸν στρατηγὸν κ. Ἰωάννην Μεταξᾶν»...

Ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἔπαινοι ἀποτελοῦν καὶ αὐτοὶ μίαν μικρὰν μονάδα εἰς τὰς τόσας εὐμενεῖς κρίσεις. Τοὺς σχολιάζομεν ὅμως, διότι προέρχονται ἀπὸ ἕνα περιοδικὸν συνδικαλιστικόν,— καὶ γνωρίζομεν πῶς σκέπτονται οἱ συνδικαλισταὶ τῆς Ἀμερικῆς — καὶ διότι τὸ περιοδικὸν αὐτὸ ἀνήκει εἰς ἕνα κλάδον, μὲ τὸν ὁποῖον «Ἡ Νεολαία» ἔρχεται εἰς στενωτέραν ἐπαφήν. Δηλαδὴ τὸν διδασκαλικόν. Καὶ γνῶμαι μὲ τόσην κατηγορηματικότητα διατυπούμεναι ἀπὸ τοὺς διδασκάλους μιᾶς μεγάλης καὶ φίλης Χώρας ἔχουν τὴν ἰδιαιτέραν σημασίαν των καὶ καθιστοῦν ὑπερηφάνους τοὺς διδασκάλους καὶ τοὺς Νέους μας, ποὺ λατρεύουν τὸν Ἀρχηγόν των.

Ἀπὸ τὴν κίνησιν τῶν ἐπαρχιῶν

Φαλαγγίτισσαι Σύρου κατὰ τὸ κόψιμο τῆς πήττας.

Στό περιθώριον

«ΑΛΛΗΛΟΣΥΜΠΛΗΡΟΥΝΤΑΙ»

Εἰς τὸ γεῦμα, τὸ ὑπὸ τοῦ Γεν. Γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας δοθὲν εἰς τὸ «Μαξίμ», ὁ κ. Σπέντζας μὲ τὴν εὐκαιρίαν τῆς βραχυλόγου προπόσεώς του μᾶς ἔδωκε μὲ δύο λέξεις τὴν σημασίαν ποὺ ἀποδίδει στὴν Ε. Ο. Ν. τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας, εὐχαριστήσας τοὺς ἐκπαιδευτικοὺς λειτουργοὺς γιὰ τὴν ἐνεργὸ συμμετοχή των στὰ στελέχη τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ δίνοντας περιεχόμενο στὴ σπουδαιότατη αὐτὴ συμβολή. « ...Διότι τὸ ἔργον τοῦτο δὲν εἶναι ἄλλο τι παρὰ συμπλήρωμα τοῦ Σχολείου καὶ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας καὶ Σχολεῖον ἀλληλοσυμπληροῦνται».

ΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ

Ὁ εὐρωπαϊκὸς Τύπος μᾶλλον ἡ μεγαλυτέρα του μερίς, δὲν ἀπεκόμισεν ἐνθουσιαστικὰς ἐντυπώσεις ἀπὸ τὰς συνομιλίας τῆς Ρώμης τῆς περασμένης ἑβδομάδος. Αὐτὸ εἶναι ἀδιαφιλονίκητον. Θὰ πρέπῃ ἄραγε ἀπὸ τὸ γεγονὸς αὐτό, ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ πρώτη κατὰ τὸ 1939 συντελεσθεῖσα συνάντησις μεταξὺ τῶν πολιτικῶν τῶν δύο ἀξόνων δὲν ἀπέδωσεν ἐντυπωσιακὰ ἀποτελέσματα, νὰ συναχθοῦν κατ' ἀνάγκην ἀπαισιόδοξοι προβλέψεις διὰ τὴν ἔκβασιν τῆς εὐρωπαϊκῆς κρίσεως; Δὲν τὸ νομίζομεν. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ἀπὸ μέρους τῶν δυναμικῶν Κρατῶν προβάλλονται αἰτήματα καὶ ἀπαιτήσεις ὑπέρμετροι. Πέραν ὅμως τῆς προβολῆς ἀπαιτήσεων σημασίαν ἔχει ἡ ἔκτασις τῆς ἐπιμονῆς διὰ τὴν ἱκανοποίησίν των καὶ ὁ βαθμὸς τῆς ἑτοιμότητος τῶν προβαλλόντων αὐτάς, ὅπως τὰς διεκδικήσουν μὲ κάθε θυσίαν καὶ ἔναντι οἱουδήποτε κινδύνου. Τοιαύτη ἑτοιμότης δὲν ἐπεδείχθη ἀρκετή, εἰς τὴν Ρώμην. Τοὐναντίον αἱ φιλικαὶ ἐκδηλώσεις μὲ τὰς ὁποίας ὁ ἰταλικὸς λαὸς ἐχαιρέτησε τοὺς Ἄγγλους πολιτικούς, ἐνθυμίζουν τὰς ἀναλόγους ἐκδηλώσεις τοῦ γερμανικοῦ λαοῦ τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου εἰς τὸ Μόναχον. Καὶ εἰς τὴν Ρώμην κατεδείχθη ὅτι οἱ λαοὶ προτιμοῦν τὴν συνεννόησιν καὶ ἀποκρούουν ὡς τερατώδη τὴν ἰδέαν τοῦ πολέμου. Τοῦτο ἂν δὲν ἀρκῇ διὰ τὴν κατασφάλισιν τῆς εἰρήνης, παρέχει πάντως εἰς τοὺς ἀληθινοὺς εἰρηνοποιοὺς τὴν δυνατότητα νὰ ἐπιμείνουν συνεχίζοντες τὴν προσπάθειάν των. Περισώζει δηλαδὴ μὲ ἄλλους λόγους τὴν ἐλπίδα τῆς τελικῆς ἀποτροπῆς τῆς καταστροφῆς.

ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΝΕΟΝ ΚΡΑΤΟΣ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Ἀπὸ τὰς παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας κάνομεν εἰς τὴν καθημερινὴν ζωήν, ἀντιλαμβανόμεθα ὅτι ὑπάρχουν ὡρισμένα πράγματα, τὴν ὕπαρξιν τῶν ὁποίων δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ἀμφισβητήσωμεν. Ἔτσι π. χ. δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ἀμφισβητήσωμεν τὴν ὕπαρξιν τοῦ φωτὸς καὶ τοῦ σκότους, τῆς δυνάμεως καὶ τῆς κινήσεως, τοῦ ἐμψύχου καὶ τοῦ ἀψύχου κ.ο.κ. Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον ἀντιλαμβανόμεθα καὶ δὲν ἐπιδέχεται καμμίαν ἀμφιβολίαν, τοὐλάχιστον ὄχι ἀπὸ ἀπόψεως καθαρᾶς φιλοσοφίας, ἀλλ' ἀπὸ ἀπόψεως ἀνθρωπίνης ἀντιλήψεως τῶν πραγμάτων, ὅτι μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ὑπάρχουν ἰδιότητες, αἱ ὁποῖαι χαρακτηρίζουν ὡρισμένην κατηγορίαν αὐτῶν καὶ αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἀποτέλεσμα νὰ κατατάσσουν αὐτοὺς εἰς διαφόρων εἰδῶν ὁμάδας. Ἡ κατάταξις αὕτη ἔχει γίνει βέβαια ἐμπειρικῶς κατ' ἀρχάς. Ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ ἀνατρέξῃ κανεὶς εἰς τὸ ἀπώτερον παρελθόν, τὸ ἀβέβαιον καὶ ἄδηλον, καὶ διὰ νὰ περιορισθῇ εἰς τὴν σημερινὴν πραγματικότητα, τὴν ζωντανὴν πραγματικότητα, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας καὶ μόνον θὰ ἠμποροῦσε νὰ κρίνῃ, ἡ κατάταξις αὐτὴ δύναται νὰ γίνῃ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀκολούθων ἰδιοτήτων. Τοὺς ἀνθρώπους διακρίνουν ἰδιότητες φυλετικαί, ἰδιότητες ψυχικαί, ἰδιότητες βιολογικαί, ἰδιότητες θρησκευτικαί, γλωσσικαί, ὅπως ἐπίσης καὶ ἰδιότητες ἱστορικαί. Ἂν θελήσωμεν ὅλας αὐτὰς τὰς ἰδιότητας νὰ τὰς ὀνομάσωμεν μὲ μίαν λέξιν ψυχικὰς ἰδιότητας καὶ ἀναλόγως τῆς συμπτώσεως τῶν περισσοτέρων νὰ προβῶμεν εἰς τὴν κατάταξιν ὁμάδων ἀνθρώπων, θὰ καταλήξωμεν νὰ δεχθῶμεν ὡς ἀνεπίδεκτον ἀμφιβολίας ὅτι ὑπάρχουν εἰς τὸν κόσμον ψυχικῶς, Ἕλληνες, Τοῦρκοι, Γάλλοι, Ἄγγλοι, Γερμανοί, Ἰταλοὶ κ.ο.κ. Καὶ διὰ ν' ἀφήσωμεν κατὰ μέρος τοὺς ὑπολοίπους, ἐφ' ὅσον ὅλοι οἱ παριστάμενοι ἢ οἱ περισσότεροι ἐξ ἡμῶν εἴμεθα Ἕλληνες, ἂς ἐπιχειρήσωμεν νὰ ἴδωμεν τί εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον μᾶς διακρίνει ἀπὸ ἄλλας ὁμάδας ἀνθρώπων, τὰς ὁποίας ἀνεφέραμεν. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον μᾶς διακρίνει, εἶναι ἐν πρώτοις ἡ ψυχὴ ἡ ἑλληνική, εἶναι δὲ αὕτη μία ἰδιότης ποὺ δὲν εἶναι ἐπίκτητος. Δὲν ἠμποροῦμεν, ἂν δὲν ἐγεννήθημεν Ἕλληνες, νὰ γίνωμεν ψυχικῶς Ἕλληνες, ὁσονδήποτε καὶ ἂν προσπαθήσωμεν. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἠμποροῦμεν νὰ κάνωμεν, εἶναι νὰ ἀφομοιώσωμεν ἕνα μὴ Ἕλληνα, εἰς τρόπον ὥστε, ἐπειδὴ εἴμεθα ἰσχυρότεροι ὡς φυλή, νὰ ἐπέλθῃ μετὰ μίαν ἢ δύο γενεὰς ἡ ἀφομοίωσις τοῦ ξένου, ὁ ὁποῖος εἰς τὰ παιδιά του ἢ εἰς τὰ ἐγγόνια του θὰ εὕρῃ Ἕλληνας.

Ἡ ἑλληνικὴ ψυχή, ὅπως γίνεται ἀντιληπτόν, εἶναι συνδυασμένη μὲ τὴν ἑλληνικὴν φυλήν. Ἡ τελευταία αὕτη εἶναι ἡ ἀφορμή, ἡ ὁποία μᾶς διακρίνει εἰς τὰς ἐκδηλώσεις μας, τόσον τὰς πνευματικάς, ὅσον καὶ τὰς αἰσθηματικάς, ὅπως καὶ τὰς κοινὰς ἐκδηλώσεις ἀκόμη τοῦ καθημερινοῦ μας βίου καὶ αὐτὰς τὰς μηχανικὰς ἐκδηλώσεις ὡς ἀνθρώπων καὶ τὰς κινήσεις μας ἀκόμη, μᾶς διακρίνει ἀπὸ ἄλλους ἀνθρώπους, μὴ ἀνήκοντας εἰς τὴν ἰδίαν, δηλαδή, τὴν ἑλληνικὴν φυλήν. Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον ἡ ἰδιότης τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς. Τὸ γεγονὸς ὅτι ἐγεννήθημεν εἰς ἕνα ὡρισμένον τόπον, εἰς τὸν ὁποῖον ἔζησεν ἄλλοτε ἡ φυλὴ ἐκείνη, ἡ ὁποία ἔδωσεν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα τὸν κλασσικὸν πολιτισμόν, δὲν εἶναι τυχαῖον. Ὁμοίως, ὅτι ἀποτελοῦμεν μίαν ἑνότητα θρησκευτικήν, εἶναι ἐπίσης μεγάλης σημασίας καὶ κατὰ τοῦτο διακρινόμεθα ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Ὅτι ὁμιλοῦμεν καὶ γράφομεν τὴν ἰδίαν γλῶσσαν διαφορετικὴν ἀπὸ ἄλλας κατηγορίας ἀνθρώπων, εἶναι καὶ αὐτὸ ἕνα χαρακτηριστικόν. Ὅλων αὐτῶν, διὰ νὰ ἐπανέλθω εἰς τὴν ἀρχικήν μου σκέψιν, νομίζω ὅτι δὲν θὰ ὑπάρξῃ κανείς, ὁ ὁποῖος νὰ ἠμπορέσῃ σοβαρῶς νὰ ἀμφισβητήσῃ τὴν ὕπαρξιν. Καὶ αὐτὰ τὰ στοιχεῖα εἶναι ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα, ὅπως λέγομεν συνήθως, ἀποτελοῦν τὴν ἔννοιαν τοῦ Ἔθνους. Ἔθνος ἑπομένως δὲν εἶναι κάτι ἀφῃρημένον, κάτι ἀνύπαρκτον, κάτι τὸ ὁποῖον ν' ἀποτελῇ πλάσμα καὶ κατασκεύασμα τῆς ἰδιοτροπίας ἢ τῆς θελήσεως ὡρισμένων ἀνθρώπων. Διότι καὶ ἂν ἀκόμη ἀπεφάσιζαν καὶ ἀνελάμβαναν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως διάφοροι ἄνθρωποι, χιλιάδες ἀκόμη ἀνθρώπων, ἀνήκοντες ὅμως εἰς διάφορα Ἔθνη, ἡ ἀπόφασις αὕτη οὐδέποτε θὰ ὡδήγει εἰς τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ νὰ ἐπιτύχουν, οὕτως εἰπεῖν, τὴν σύμπηξιν ἑνὸς Ἔθνους, διότι ἀκριβῶς θὰ ἔλειπε καὶ θὰ ἐστεροῦντο οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ τῶν κοινῶν ἰδιοτήτων, γνωρισμάτων καὶ τῆς ψυχικῆς ἐκείνης ταὐτότητος, ἡ ὁποία θὰ ἦτο προϋπόθεσις διὰ τὴν ὕπαρξιν τοῦ Ἔθνους. Ὥστε καθ' ὃν τρόπον δὲν ἠμποροῦμεν ν' ἀμφισβητήσωμεν τὴν ὕπαρξιν τῆς ζωῆς καὶ τῆς κινήσεως, κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον δὲν δυνάμεθα ν' ἀμφισβητήσωμεν, ἀπ' ἐναντίας εἴμεθα ὑποχρεωμένοι, εἴτε θέλομεν εἴτε δὲν θέλομεν, νὰ δεχθῶμεν τὴν ὕπαρξιν τοῦ Ἔθνους καὶ νὰ ἀνήκωμεν εἰς τὸ Ἔθνος. Λέγω νὰ ἀνήκωμεν, διότι ὁ κάθε ἕνας ἀπὸ ἡμᾶς ἀποτελεῖ ἕνα κύτταρον τοῦ Ἔθνους. Αὐτὴν ὅμως τὴν ἔκφρασιν πρέπει νὰ τὴν ἐξηγήσω, διὰ νὰ μὴ τυχὸν γεννηθῇ εἰς κανένα ἀπορία. Λέγω ἀνήκει ὁ κάθε ἕνας ἀπὸ ἡμᾶς ὡς κύτταρον εἰς τὸ Ἔθνος. Ἀλλὰ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι μετρήσῃ κανεὶς τοὺς ἔχοντας τὰς ἰδίας ἰδιότητας ἀνθρώπους, μετρήσῃ κανεὶς τοὺς Ἕλληνας, ὅσοι ζοῦν μέσα στὴν Ἑλλάδα, ὡς καὶ τοὺς εὑρισκομένους εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ ἀριθμήσῃ αὐτοὺς καὶ εὕρῃ ὅτι ἀποτελοῦν 10 ἢ 12 ἑκατομμύρια, ἆρά γε αὐτοὶ ὅλοι ἢ μόνοι αὐτοὶ ἀποτελοῦν τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος; Εἶναι δηλαδὴ ἡ ἔννοια τοῦ Ἔθνους μία ἔννοια «στατικὴ» ἀπὸ ἀπόψεως κοινωνιολογικῆς; Ἡ ἀπάντησις δὲν εἶναι δύσκολος.

Ἔθνος δὲν ἀποτελοῦν ἄνθρωποι ὡρισμένοι ἀριθμητικῶς καὶ ἐν ὡρισμένῃ ἱστορικῇ στιγμῇ. Τὸ Ἔθνος ἀποτελεῖται ἀπὸ τοὺς παρελθόντας καὶ τοὺς μέλλοντας πλὴν τῶν παρόντων.

Ἐκτὸς ὅμως αὐτῶν τῶν ἰδιοτήτων, τὰς ὁποίας ἀνέφερα, ἐκείνη ἡ ὁποία προέχει, διὰ νὰ χαρακτηρίσῃ ἕνα ἄνθρωπον ὡς ἀποτελοῦντα μέλος τοῦ Ἔθνους, εἶναι τὸ ἐθνικὸν φρόνημα, ἡ συνείδησις δηλαδὴ ὅτι ἀνήκει κανεὶς εἰς ὡρισμένον Ἔθνος.

Οἱ ἁπλοῖ οὗτοι συλλογισμοί, οἱ ὁποῖοι ὡδήγησαν εἰς τὸ ν' ἀνεύρωμεν τὴν ὕπαρξιν τοῦ Ἔθνους φέρουν ἡμᾶς εἰς παρεπόμενα ἐξ ἴσου σπουδαῖα συμπεράσματα. Ἀπεδείχθη, χωρὶς νὰ τὸ θέλωμεν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι μονάς, ἀπεναντίας, ὅπως συνηθίζεται νὰ λέγεται, εἶναι ὂν κοινωνικόν. Βέβαια ὑπάρχουν καὶ ἐξαιρέσεις καὶ εἶναι δυνατὸν νὰ φαντασθῇ κανεὶς ἕνα ἄτομον, τὸ ὁποῖον εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν εὑρίσκεται ἀπομεμονωμένον καὶ τὸ ὁποῖον δὲν θέλει νὰ ἔρχεται εἰς ἐπαφὴν μὲ ἄλλους ἀνθρώπους. Πλὴν ὅμως καὶ τότε ἀκόμη, ἂν αὐτὸ τὸ ἄτομον ἀδιαφορήσῃ διὰ τὸ τί κάμνουν οἱ ἄλλοι συνάνθρωποί του, θὰ ἔλθῃ στιγμὴ ὅπου, ἐπειδὴ οἱ ἄλλοι δὲν θὰ ἀδιαφορήσουν διὰ τὸ τί κάμνει αὐτός, θ' ἀναγκασθῇ νὰ ἐνδιαφερθῇ διὰ νὰ ἀποκρούσῃ ἔστω τὴν κοινωνικότητα τῶν ἄλλων. Ἀλλ' αὐτὸ εἶναι ἐξαίρεσις. Ἡ κοινωνικότης τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ὁποία δὲν ἠμπορεῖ νὰ θεωρηθῇ ἀλλοιώτικα καὶ ἄσχετα πρὸς τὴν ἐθνικὴν κοινωνικότητα, δηλαδὴ πρὸς τὴν τάσιν ἐκείνην, ἡ ὁποία ὁδηγεῖ τὸν ἀνήκοντα φυλετικῶς καὶ ψυχικῶς εἰς ὡρισμένην κατηγορίαν ὁμοειδῆ, εἰς τὸ νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψει του χάριν ἔστω καὶ τῶν στοιχειωδεστέρων ὑλικῶν ἀναγκῶν τοὺς ὑπολοίπους ἀνήκοντας εἰς τὴν ἰδίαν κατηγορίαν, τοῦτο ὁδηγεῖ εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς ἐθνικῆς κοινωνίας. Δηλαδὴ μὲ αὐτὸ θέλω νὰ εἴπω τὸ ἑξῆς: ὅτι ὑπάρχουν ἄνθρωποι ἀνήκοντες εἰς Ἔθνη διακεκριμένα ἀπ' ἀλλήλων. Καὶ ἀναμφισβήτητον ἀφ' ἑτέρου εἶναι ὅτι ὁ ἄνθρωπος, λόγῳ τῶν ἀναγκῶν, πνευματικῶν καὶ ὑλικῶν, ἔρχεται εἰς ἐπαφὴν μὲ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἔχουν τὰς αὐτὰς ἀνάγκας ἢ παρομοίας. Εἶναι καὶ αὐτὸ ἀνεπίδεκτον ἀμφιβολίας. Πῶς εἶναι λοιπὸν δυνατόν, ἀφοῦ εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν ὑπάγεται καὶ τὸ δεύτερον ζήτημα, πῶς θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ φαντασθῶμεν κοινωνίαν ἀνθρώπων, ἡ ὁποία νὰ μὴ εἶναι μία ἐθνικὴ κοινωνία; Καὶ ναὶ μὲν ὑπάρχουν

Κράτη, τὰ ὁποῖα ἀπετελέσθησαν ἐκ δύο ἢ περισσοτέρων Ἐθνῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ ἀκόμη, ὅταν δὲν συμβαίνῃ τὸ νὰ ἀλληλοπολεμοῦνται μεταξύ των τὰ Ἔθνη αὐτά, μέσα εἰς ἕνα καὶ τὸ αὐτὸ Κράτος, καὶ ἐκεῖ ἀκόμη οἱ ἀνήκοντες εἰς ἕκαστον Ἔθνος αἰσθάνονται ἀναμφισβητήτως τὴν διαφορὰν πρὸς τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὸ ἄλλο Ἔθνος. Ἐπομένως αἰσθηματικῶς τοὐλάχιστον εὑρίσκονται μὲ τὴν μίαν ὁμάδα, ὁμοειδῆ κατηγορίαν, ἐθνότητα, ἀνάγκης δὲ τυχούσης ἀποσπῶνται καὶ εἴτε ἀποτελοῦν αὐθύπαρκτον πολιτείαν, εἴτε συγχωνεύονται μὲ ὁμάδας, ἀπὸ τῶν ὁποίων λόγοι ἱστορικοὶ ἐπέφεραν τὸν χωρισμόν.

Παράδειγμα ἔχομεν τὴν Πολωνίαν καὶ τὴν Αὐστρίαν καὶ τὴν Τσεχοσλοβακίαν.

Ἀλλὰ περὶ αὐτῶν τῶν ζητημάτων δὲν πρόκειται νὰ ἀσχοληθῶμεν. Αὐτὰ ἄλλως τε δὲν παρουσιάζουν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν Χώραν μας. Ἡμεῖς ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης ἔχομεν τὸ προνόμιον νὰ ἔχωμεν σχεδὸν ἀπόλυτον ὁμοιογένειαν, φυλετικήν, θρησκευτικήν, γλωσσικὴν καὶ ψυχικήν.

Ἐὰν ἐπανέλθωμεν εἰς τὰ πρὸ ὀλίγου λεχθέντα, θὰ καταλήξωμεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι: 1) Ὁ ἄνθρωπος εἶναι μὲν βιολογικῶς μονάς, ἀλλὰ δὲν ἠμπορεῖ νὰ ζήσῃ ὡς μονάς. 2) Ὁ ἄνθρωπος ἀνήκει εἰς ἕνα Ἔθνος κατ᾽ ἀνάγκην. 3) Εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ δεχθῶμεν τὴν ὕπαρξιν τῆς ἐθνικῆς κοινωνίας.

Τί εἶναι ὅμως αὐτὴ ἡ ἐθνικὴ κοινωνία; Ἐθνικὴ κοινωνία εἶναι μία μεγάλη ὁμὰς ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι διὰ τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους ἐξεθέσαμεν, εὑρίσκονται συνδεδεμένοι μεταξύ των μὲ κοινὰ σημεῖα συνδέσμου, δηλαδὴ μὲ κοινὸν φρόνημα, κοινὴν φυλετικὴν καταγωγήν, κοινὴν θρησκείαν, κοινὴν γλῶσσαν, κοινὰ ἤθη καὶ ἔθιμα, κοινὴν ἱστορίαν, ἐπομένως καὶ μὲ κοινὸν συμφέρον, τὸ ὁποῖον θὰ ὀνομάσωμεν εἰς τὸ ἑξῆς ἐθνικὸν συμφέρον.

Ὑπάρχουν ὅμως εἰς τὸν κόσμον ἐθνότητες, ἢ Ἔθνη, τὰ ὁποῖα δὲν ἠμποροῦμεν νὰ διακρίνωμεν σαφῶς. Τοῦτο δὲ διότι ἐκ λόγων ἱστορικῶν τὰ ἀνήκοντα εἰς αὐτὰ ἄτομα, κάποτε, λόγῳ ἐξασθενήσεως τῆς δυναμικότητός των ἢ τῆς ὑλικῆς καὶ ἠθικῆς ὑπεροχῆς ἄλλων, ἐξηφανίσθησαν ἀπὸ τὸν γεωγραφικὸν χάρτην. Ἡ χώρα εἶναι ἕνα στοιχεῖον ἁπτόν, τὸ ὁποῖον μᾶς ἐμφανίζει συνήθως τὴν ὕπαρξιν τοῦ Ἔθνους. Ἀλλὰ Ἔθνος καὶ χώρα συμπλεκόμενα ὀργανοῦνται εἰς Κράτη καὶ ἡ ὕπαρξις τοῦ Κράτους εἶναι ἓν ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ φαινόμενα, τὰ ὁποῖα εἶναι ὁμοίως ἀνεπίδεκτα ἀμφισβητήσεως. Ἀκόμη καὶ εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι διὰ διαφόρους λόγους ἀρνοῦνται ἢ προσπαθοῦν νὰ ἀρνηθοῦν τὴν ἔννοιαν τοῦ Ἔθνους, τὴν ἔννοιαν τοῦ Κράτους, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τὴν ἀμφισβητήσουν. Ἡ ὕπαρξις τοῦ Κράτους εἶναι ἀναγκαία διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ζωῆς τοῦ Ἔθνους, ἀλλ᾽ ὄχι πάντοτε. Διότι ἕνα Ἔθνος ἠμπορεῖ νὰ ζήσῃ καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ Κράτους. Ἀλλ᾽ εἶναι φυσικὸν ὅτι ἡ δυναμικότης του πρέπει νὰ εἶναι μεγάλη, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ διατηρηθῇ ὡς Ἔθνος καὶ νὰ μὴ ἀφομοιωθῇ ἀπὸ τὸν κατακτητὴν τῆς χώρας του. Ἀφ᾽ ἑτέρου τὸ Κράτος παριστᾷ τὴν ὀργάνωσιν τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων, αἱ ὁποῖαι ἐκδηλοῦνται ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῶν χωρικῶν ὁρίων τοῦ Κράτους. Εἶναι τὸ Κράτος ὁ ἀντιπρόσωπος ἑκάστου ἀτόμου ἀνήκοντος εἰς τὸ Ἔθνος καὶ μάλιστα ὄχι μόνον τῶν ζώντων εἰς ὡρισμένην στιγμήν, ἀλλὰ καὶ τῶν μελλόντων ν᾽ ἀνήκουν εἰς αὐτό. Τὸ Κράτος δὲν δρᾷ πρὸς χάριν τῶν ζώντων μόνον, ἀλλ᾽ ἐνεργεῖ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑποθηκῶν τοῦ παρελθόντος καὶ τοῦ συμφέροντος τοῦ παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος. Εἶναι τὸ ὄργανον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἔχει ἀναλάβει πρὸς χάριν μας νὰ κάμῃ ὅ,τι χρειάζεται διὰ τὴν ὕπαρξιν, τὴν εὐημερίαν καὶ τὴν πρόοδον τοῦ Ἔθνους. Κατ᾽ αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ Κράτος μεριμνᾷ διὰ τὴν στρατιωτικήν μας παρασκευήν, διὰ τὴν φύλαξιν τῶν συνόρων, διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας, διὰ τὴν ἐσωτερικήν μας ἀσφάλειαν, διὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης, διὰ τὴν πνευματικήν μας μόρφωσιν καὶ καθοδήγησιν, διὰ τὴν ἐκπροσώπησίν μας εἰς τὰς σχέσεις μας πρὸς τὰς ἄλλας πολιτείας κ.ο.κ. Ὁ προορισμὸς τοῦ Κράτους ὡς φορέως τῆς ἐθνικῆς θελήσεως, θελήσεως, ἡ ὁποία δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ἠμπορεῖ νὰ ὀπισθοδρομήσῃ, ἀφοῦ τὸ συμφέρον τοῦ Ἔθνους ἐπιβάλλει τὴν πρόοδον, γίνεται σήμερον ἐμφανέστερον ἀντιληπτός. Ὁ προορισμὸς αὐτὸς εἶναι δύο εἰδῶν, ἀφ᾽ ἑνὸς μὲν ἀρνητικός, ἀφ᾽ ἑτέρου δὲ θετικός.

Τρεῖς εἶναι αἱ βασικαὶ ἰδέαι, τὰς ὁποίας ἀρνεῖται, διότι εἶναι ἀσυμβίβαστοι πρὸς τὴν ἰδέαν τοῦ Ἔθνους καὶ τοῦ συμφέροντος τοῦ Ἔθνους, τὸ Νέον Κράτος: Ὁ ἀτομικισμός, ὁ λιμπεραλισμὸς καὶ ὁ ἱστορικὸς ὑλισμός. Ἀρνεῖται τὸν ἀτομικισμόν, τὴν θεωρίαν ἐκείνην δηλαδή, κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ ἄτομον ἔχει αὐτὸ καθ᾽ ἑαυτὸ δικαιώματα λόγῳ τῆς φύσεως τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητός του ἀνεξάρτητα, τὰ ὁποῖα ἠμποροῦν νὰ εἶναι καὶ ἀντίθετα πολλάκις πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ Κράτους. Ἡ θεωρία αὕτη θὰ ἠδύνατο νὰ εἶναι ἀληθής, ἂν ὁ ἄνθρωπος δὲν ἦτο ὂν φύσει κοινωνικόν.

Ἀρνεῖται ὁμοίως τὴν θεωρίαν ἐκείνην, ἡ ὁποία διδάσκει ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν ἀτομικισμὸν τὴν ἀξίαν τῆς ἐλευθερίας αὐτῆς καθ᾽ ἑαυτήν, λαμβανομένης δηλαδὴ ὡς ἀπωτέρου σκοποῦ τῆς εὐτυχίας τοῦ ἀνθρώπου. Οἱ ἴδιοι λόγοι, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀσυμβίβαστον τῆς ἐννοίας τῆς ἀνθρωπίνης ἐλευθερίας, πρὸς τὴν ἰδέαν τῆς ἐθνικῆς ὑποστάσεως, δηλαδὴ τῆς ἀλληλεγγύης τοῦ ἀνθρώπου, ὡδήγησαν εἰς τὴν ἀπόρριψιν τοῦ φιλελευθερισμοῦ. Ἐλευθερία ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ λιμπεραλισμοῦ εἶναι μία οὐτοπία, ἡ ὁποία καὶ εἰς τὸν φυσικὸν κόσμον ἀκόμη εἶναι ἀνύπαρκτος. Διότι βλέπομεν καὶ ἐκεῖ ὅτι τὸ ἔνστικτον ὁδηγεῖ καὶ τὰ ζῷα ἢ καὶ τὰ φυτὰ εἰς τὸ νὰ προφυλάσσωνται κατὰ τῶν κινδύνων, οἱ ὁποῖοι ὑπάρχουν γύρω των. Ἐπομένως τὸ ἔνστικτον αὐτῶν τὰ κάνει ν᾽ αὐτοπεριορίζωνται. Ἀλλ᾽ ἀκόμη καὶ εἰς τὰς πολιτείας ἐκείνας, ὅπου ἡ ἐλευθερία ἀποτελεῖ, ἐκ λόγων ἱστορικῶν, ἕνα ἔμβλημα ἢ ἕνα σύνθημα καὶ ἐκεῖ ἡ ἐλευθερία εἰς τὴν πραγματικότητα δὲν ὑφίσταται. Ὁ ἄνθρωπος γεννᾶται ἀδύναμος, ἔχει δὲ ἀνάγκην, ὑπὸ τὰς σημερινὰς βιωτικὰς συνθήκας, νὰ διανύῃ τὸ ἓν τρίτον, ἂν μὴ τὸ ἥμισυ τοῦ συνόλου τῆς ζωῆς του, ἐξαρτώμενος εἴτε ἀπὸ τὴν οἰκογένειάν του, εἴτε ἀπὸ τὸ Κράτος, εἴτε ἀπὸ ἄλλους, τόσον δὲ πνευματικῶς καὶ ἠθικῶς, ὅσον καὶ οἰκονομικῶς, διὰ νὰ καταλήξῃ νὰ εἴπῃ ὅτι εἶναι αὐτεξούσιος. Ἀλλὰ καὶ τότε ἀκόμη δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἴπῃ ὅτι εἶναι ἐλεύθερος. Ἐλεύθερος εἶναι μόνον νὰ ἐνεργῇ σύμφωνα μὲ τὸ πρέπον, τὸ ὁποῖον ἑκάστοτε κανονίζει ἡ θέσις του καὶ ἡ κατάστασίς του καὶ τὸ περιβάλλον του. Ἐλεύθερος ὅμως δὲν εἶναι εἰς τὸ νὰ κάμῃ τὸ κακόν, διότι, ἂν μή τι ἄλλο, ἔχει νὰ ὑποστῇ τὰς συνεπείας εἴτε τοῦ νόμου, εἴτε τὰς κοινωνικὰς κυρώσεις, εἴτε καὶ βιολογικὰς κυρώσεις ἀκόμη.

Ἡ τρίτη ὅμως θεωρία, ἡ ὁποία εἶναι ἐπίσης ἀσυμβίβαστος μὲ αὐτὴν ταύτην τὴν φύσιν τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος, ὅπως εἶναι δυνατὸν νὰ τὴν ἀντιλαμβανώμεθα ὅλοι μας, εἶναι ἡ θεωρία, ἡ ὁποία διδάσκει ὅτι δὲν ὑφίσταται ἀξία ἄλλη πλὴν τῆς ὑλικῆς καὶ ἀρνεῖται παντάπασι τὴν πνευματικήν, ψυχικὴν καὶ αἰσθηματικὴν πλευρὰν τοῦ ἀνθρώπου. Ἀπόρροια τῆς καταστρεπτικῆς καὶ ὀπισθοδρομικῆς αὐτῆς κοσμοθεωρίας, ἡ ὁποία μὲ τὴν ἄρνησιν κάθε πνευματικῆς ἀξίας κατέληγεν εἰς τὸ νὰ ἀποδώσῃ πάσας τὰς πράξεις τοῦ ἀνθρώπου καὶ νὰ ἐξηγήσῃ ὅλα τὰ φαινόμενα τῆς ζωῆς ὡς ἀναγόμενα εἰς οἰκονομικὰ καὶ μόνον αἴτια, ἀγνοοῦσα τοὺς θρησκευτικούς, τοὺς ἰδεολογικούς, τοὺς ἠθικοὺς καὶ τοὺς πνευματικοὺς ἐν γένει παράγοντας, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συμβιβασθῇ, ἀπεναντίας δὲ ἀντιφάσκει πρὸς τὴν κοσμοθεωρίαν καὶ τοῦ ἁπλοϊκωτέρου ἀνθρώπου.

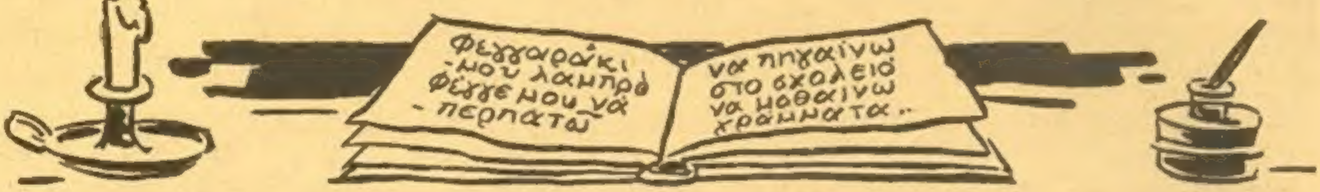
Ἐν τούτοις ἡ ἐπιρροὴ τῶν τριῶν αὐτῶν συστημάτων ὑπῆρξεν ὀλεθρία εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἔφθασε νὰ θέσῃ ἐν κινδύνῳ αὐτὴν ταύτην τὴν ὕπαρξιν τοῦ Ἔθνους. Διότι: 1ον) Ὁ κάθε ἕνας δὲν ἔβλεπε πέραν τοῦ στενοῦ ἀτομικοῦ του, ἐγωϊστικοῦ, ἐγωκεντρικοῦ συμφέροντος. 2ον) Διότι ἐθεώρει ἑαυτὸν ἐλεύθερον νὰ ἐνεργήσῃ ὅπως ἤθελε, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ὡδήγει εἰς τὴν ἀναρχίαν καὶ 3ον) Διότι ἐπέφερεν ὀπισθοδρόμησιν εἰς κάθε πνευματικὴν ἐκδήλωσιν καὶ πρόοδον.

Αἱ τρεῖς ὅμως αὗται συνέπειαι δὲν εἶναι ἀσυμβίβαστοι πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ Ἔθνους, τὴν ὑπόστασιν τοῦ ὁποίου παραδεχόμεθα ὡς ἀναμφισβητήτως ὑπάρχουσαν, δὲν εἶναι ἀσυμβίβαστοι πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀτόμου ὡς μέλους τοῦ Ἔθνους καὶ ἐπομένως πρὸς τὴν ἐθνικὴν ἀλληλεγγύην, ἀσυμβίβαστοι πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀτόμου ἔχοντος πνευματικὰς ἰδιότητας καὶ ἀναγνωρίζοντος πνευματικὰς ἀξίας; Ἡ ἀντίφασις αὕτη εἶναι ἐκείνη, ἥτις ὡδήγησεν εἰς τὴν ἀπόρριψιν ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου τῶν τριῶν τούτων συστημάτων καὶ παρέχει εἰς ἡμᾶς καὶ τὸ συμπέρασμα περὶ τοῦ θετικοῦ προορισμοῦ τοῦ Νέου Κράτους.

Γεώργιος Α. Μαντζούφας

ΑΠΟ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΣΚΛΑΒΙΑΣ

Πῶς μάθαιναν γράμματα τά Ἑλληνόπουλα

Εὑρισκόμεθα στὸ 1453. Ἡ ἅλωσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐσήμανε τὴν ὑποδούλωσιν τῆς μεγάλης καὶ πανισχύρου Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας. Ὁ θρῦλος τοῦ Μαρμαρωμένου Βασιλῆᾶ ἀρχίζει νὰ δίνῃ κουράγιο στὶς ψυχὲς τῶν ὑποδούλων. Σ' ὅλα τὰ κρατίδια τοῦ Αἵμου οἱ Ἕλληνες κύπτουν ὑπὸ τὸν βαρὺν ζυγὸν τοῦ κατακτητοῦ των. Οἱ Ὀθωμανοὶ εἶναι σκληροὶ καὶ ἐκδικητικοί. Μέσα σ' αὐτὴ τὴν τρομοκρατία ἡ ψυχὴ τοῦ Ἕλληνος ὅμως ἐπιμένει νὰ διατηρήσῃ τὸν ἐθνισμό της. Ὁ Πατριάρχης Γεννάδιος Β΄ κατορθώνει νὰ ἐπιτύχῃ ἀπὸ τὸν Σουλτᾶνον Μωάμεθ Β΄ τὸ προνόμιο, ὅπως ἡ Ἐκκλησία γίνῃ ἀντιπρόσωπος τοῦ δουλωθέντος Γένους. Μὰ δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἀσφάλεια καὶ καμμιὰ ἐγγύησις γιὰ τὴν ζωὴ τῶν Ἑλλήνων. Πῶς θὰ πήγαιναν τὰ παιδιὰ στὸ σχολειό; Πῶς θὰ τολμοῦσαν νὰ διασχίσουν τοὺς δρόμους; Οἱ φοβεροὶ ἔμποροι τῶν λευκῶν σκλάβων εἶχαν ἁπλώσει παντοῦ τὰ δίχτυα τους. Γι' αὐτὸ μεταχειρίζονται χίλια τεχνάσματα καὶ χίλιες πονηρίες. Πηγαίνουν στὸ σχολειὸ τὴν νύχτα. Ἐκεῖ στὸ φῶς τοῦ λύχνου μαθαίνουν νὰ συλλαβίζουν καὶ νὰ γράφουν. Τὴν ἴδια ὥρα κτίζονται ἐπίσης τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα. Μὰ οἱ μαθηταὶ δὲν δειλιάζουν νὰ διασχίζουν τοὺς ἔρημους δρόμους, μέσα στὶς ἄγριες καὶ παγωμένες νύχτες τοῦ χειμῶνα, δίχως φῶς, σὰν σκιές, σὰν φαντάσματα, γιὰ νὰ μὴ γίνουν ἀντιληπτοὶ καὶ παρακαλοῦν μὲ τὴν παιδικὴ ἀφέλειά τους τὸ φεγγάρι:

Φεγγαράκι μου λαμπρὸ
φέγγε μου νὰ περπατῶ
νὰ πηγαίνω στὸ σχολειὸ
νὰ μαθαίνω γράμματα. .

Δάσκαλοί τους ἦταν οἱ παπάδες, οἱ γραμματισμένοι χωρικοί, οἱ ραφτάδες καὶ παπουτσῆδες, κάθε ἄνθρωπος ποὺ μποροῦσε νὰ συλλαβίσῃ τὸ ψαλτῆρι καὶ νὰ γράψῃ «μιὰ γραφή». Ἡ διδασκαλία γίνονταν μὲ τὰ ἱερὰ βιβλία, μάθαιναν ἀκόμη νὰ μετρᾶνε καὶ νὰ γράφουν.

Μὰ ἡ πρώτη ἐπίσημος σχολή, εἶναι ἡ περίφημος Μεγάλη Σχολὴ τοῦ Γένους, ἡ ὁποία ὑψώνετο στὸ ἀριστερὸ μέρος τοῦ Κερατίου κόλπου, στὴ συνοικία τοῦ Φαναρίου. Σ' αὐτὴν διετηρήθη ἡ ἐθνικὴ παιδεία. Ἀπὸ αὐτὴν προῆλθον ὅλοι οἱ ἀξιωματοῦχοι τῆς Κωνσταντινουπόλεως, οἱ ὁποῖοι ὠφέλησαν ποικιλοτρόπως τὸ Ἔθνος καὶ ποὺ εἶναι γνωστοὶ μὲ τὄνομα Φαναριῶται.

Στὴ Μεγάλη Σχολὴ τοῦ Γένους μαθηταὶ ἦσαν ὅλα τὰ παιδιὰ τῶν ἀνθρώπων, ποὺ εἶχαν σκοτωθῆ ὑπερασπίζοντας τὴν πατρίδα των καὶ ἐκείνων ποὺ ἐπροτίμησαν τὸν θάνατον παρὰ νὰ ὑποκύψουν εἰς τὸν ζυγόν. Ἐδιδάσκοντο δὲ φιλοσοφία καὶ θεολογία, ἀρχαία ἑλληνικὴ φιλολογία, καθὼς ἐπίσης καὶ φυσικὴν καὶ μαθηματικά.

Τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα ἀπὸ τὸ 1453—1821 μποροῦν νὰ διαιρεθοῦν στὶς ἀκόλουθες κατηγορίες: Στὰ κοινὰ σχολεῖα, στὶς Ἀκαδημίες, στὰ Λύκεια, στὰ Ἑλληνομουσεῖα, στὶς Σχολές, στὰ Γυμνάσια καὶ στὰ Φροντιστήρια.

Σ' ὅλα τὰ σχολεῖα ὅμως δὲν ἠκολουθεῖτο τὸ ἴδιο σύστημα. Σὲ πολλὰ τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως τὸ ἀλφάβητο ἦταν γραμμένο σὲ πινακίδια. Κάθε γράμμα ἐχωρίζετο ἀπὸ τ' ἄλλο μ' ἕνα σταυρὸ καὶ ὁ μαθητὴς ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ διαβάζῃ ὡς ἀκολούθως: «Ἄλφα, σταυρὲ βοήθει μοι, βῆτα, σταυρὲ βοήθει μοι, γάμμα κτλ.» Ἔπειτα τὰ μάθαιναν ἀνακατεμένα: Α+Ω =Ἄλφα .ὁ. Β+Ψ, Βῆτα - ψί, Γ+Χ=Γάμμα, Χί, χωρὶς πιὰ τὸ «σταυρὲ βοήθει μοι».

Ἐννοεῖται ὅτι καὶ ἡ ἀνάγνωσις γίνονταν κατὰ πρωτότυπον τρόπον: ὁ μαθητὴς ἔλεγε τὸ μάθημα καὶ συγχρόνως τὸ ἔλεγαν δυνατὰ κι' ὅλοι μαζί. Γιὰ νὰ συνηθίσουν δὲ στὴν προφορὰ τῶν λέξεων, τοὺς ἔκαναν διάφορα γλωσσικὰ γυμνάσματα. Ἰδοὺ ἕνα τέτοιο, ποὺ ἐχρησιμοποιεῖτο στὰ σχολεῖα τοῦ Μωρηᾶ:

Ἐκκλησιὰ μολυβδοκοντυλοπελεκημένη
ποὺ τὴν ἐμολυβδοκοντυλοπελέκησε
ὁ γυιὸς τοῦ μολυβδοκοντυλοπελεκετῆ
Νἆχα κι' ἐγὼ τὸν γυιὸ τοῦ μολυβδοκοντυλοπελεκετῆ
θὰ τὴν ἐμολυβδοκοντυλοπελέκιζα καλλίτερα κλπ.

Κάθε λάθος ὅμως ἐτιμωρεῖτο ὑπερβολικά. Τοὺς ἀμελεῖς μαθητὰς τοὺς βάζαν στὸν φάλαγγα, δυὸ σανίδες σὰ μέγκενη, ποὺ κλεῖναν τὰ πόδια καὶ τὰ ἔκαναν νὰ πονοῦν τρομακτικά. Ὡς τόσο οἱ μαθηταὶ δὲν τὸ σκάζαν ἀπὸ τὸ σχολεῖο. Ἐπέμεναν νὰ μάθουν γράμματα κι' ὅταν τὴν νύχτα τέλειωνε τὸ σχολειό, ἔφευγαν τραγουδῶντας τὸ ἀκόλουθο τραγοῦδι:

Ἐπικαλοῦντες παιδεύοντες
εὐθυμοῦντες καὶ χαίροντες
Τὸν πατέρα προσκυνῶ
Τὴν μητέρα σέβομαι
Καὶ τὸν πρῶτον ἀδελφὸν
Ἀδελφὴν καὶ πατέρα.

. . . .

Μὰ ὑπῆρχαν ἀκόμη καὶ οἱ μαθηταὶ τῆς Ἀθωνίου Ἀκαδημίας, οἱ ὁποῖοι γύριζαν ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριὸ ὅλη τὴν Ἑλλάδα, ἔκαναν διαλέξεις καὶ ἐμόρφωναν τοὺς Χριστιανούς. Αὐτοὶ οἱ μοναχοὶ εἶναι οἱ πιὸ ἐκπληκτικοὶ ἱεραπόστολοι τοῦ Γένους.

Ἀπὸ τὸ 1789—1807 ὅμως οἱ Ἕλληνες ἀρχίζουν νὰ ἀναπνέουν. Ὁ Σουλτᾶνος Σελὴμ ἐκτιμᾶ πολὺ τὸν Δημήτριον Μουρούζην καὶ τὸν διορίζει γενικὸν ἐπιθεωρητὴν τῶν ἑλληνικῶν σχολείων καὶ τῶν νοσοκομείων. Τότε, πράγματι, ὑπῆρχον ἀρκετὰ σχολεῖα. Στὸ σχολεῖο τοῦ Μεσολογγίου φοιτοῦν 300 μαθηταί. Στῆς Χίου 700, στῆς Πάτμου 200. Ἐπίσης στὸ Βουκουρέστι ὑπάρχει σχολειὸ μὲ διευθυντὴν τὸν Δούκα, ποὺ ἔχει 400 μαθητάς. Μὰ τὰ καλλίτερα σχολεῖα εἶναι τῆς Πόλης, τοῦ Ἁγίου Ὄρους, τῶν Ἀθηνῶν, τῶν Ἰωαννίνων, τοῦ Μεσολογγίου, τῶν Κυδωνιῶν, τῆς Χίου, τῆς Πάτμου καὶ τῆς Σμύρνης. Ὑπάρχουν ἐπίσης σχολεῖα σὲ πολλὲς ἑλληνικὲς παροικίες τοῦ ἐξωτερικοῦ. Τὰ πιὸ φημισμένα εἶναι τῆς Βιέννης, τῆς Παδούης, τοῦ Λιβόρνου, τῆς Ρώμης, τῆς Τεργέστης, τῆς Μόσχας, τοῦ Κιέβου καὶ τῆς Ὀδησσοῦ.

Τὸ 1813 ἱδρύθη στὴν Ἀθήνα, ὑπὸ τὴν τιμητικὴν προεδρίαν τοῦ λόρδου Γκίλφορδ, ἡ «Φιλόμουσος Ἑταιρεία» μὲ σκοπὸν τὴν πρόοδον τῶν γραμμάτων καὶ τεχνῶν. Καὶ πράγματι, ἡ ἐκπαίδευσις εἶχεν ἀρχίσει νὰ συστηματοποιῆται μὲ τοὺς Ἕλληνας, ποὺ εἶχαν σπουδάσει στὸ ἐξωτερικό. Ἐπίσης στὸ Παρίσι, στὴ Λειψία, στὴ Μόσχα, στὸ Ἰάσιον, στὸ Βουκουρέ-

(Ἡ συνέχεια στὴ σελίδα 520)

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

ΤΟ ΑΠΟΣΤΑΓΜΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΩΝ

Πρὶν ἀπὸ 10 χιλ. χρόνια κατοικοῦσαν ἔτσι οἱ κάτοικοι τῆς μέσης Εὐρώπης. Ἀπὸ κλαδιὰ πλεγμένοι τοῖχοι — στέγη ἀπὸ καλάμια — αὐτὴ ἦταν ἡ συνηθισμένη φόρμα τῆς καλύβας τοῦ κυνηγοῦ καὶ τοῦ ψαρᾶ.

Οἱ τελευταῖες ἔρευνες στὴν ἀρχαιολογία ἀπέδειξαν, ὅτι οἱ πρόδρομοι καὶ οἱ πρόσκοποι τῆς μορφῆς τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ ναοῦ βαστοῦνε γενικὰ ἀπὸ τὸ Βορρᾶ. Πόσες γνῶμες καὶ πόσες θεωρίες δὲν ἔχουν γραφῆ καὶ ξαπλωθῆ πάνω στὸ θέμα αὐτό! Ὠνόμασαν οἱ σοφοὶ τοὺς βορεινοὺς βαρβάρους κι' ἔλεγαν πὼς κατοικοῦσαν λίγο ἀκόμα πρὸ Χριστοῦ σὲ σπηλιὲς καὶ φοροῦσαν προβιὲς ἀρκούδας. Οἱ ἀνασκαφὲς ὅμως τοῦ τελευταίου αἰῶνος ἔφεραν ἄλλα πράγματα σὲ φῶς.

Οἱ βάρβαροι τοῦ Βορρᾶ

Ἀπὸ τὸν ἀγροτικὸ κόσμο ἄρχισε ὁ πολιτισμός. Σὰν ἕνα χωριάτικο σπιτάκι τῆς ἐποχῆς μας. Ἀριστερὰ ἡ οἰκοδομή καὶ πίσω ἀπὸ τὸν πλεγμένο φράχτη εἶναι ὁ κῆπος που καὶ τότε πρὶν ἀπὸ 4000 χρόνια καλλιεργοῦσαν φροῦτα καὶ λαχανικά.

ἄρχισαν νὰ παρουσιάζωνται σ' ἕνα ἄλλο φῶς.

Μιὰ ὁλόκληρη θεωρία, μιὰ ἱστορικὴ παράστασι, μιὰ ἱστορικὴ εἰκόνα τοῦ κόσμου κατέρρευσε. Δὲν στηρίζονταν ὁ κόσμος πιὰ πάνω σὲ μερικὲς φράσεις ἑλληνικῶν καὶ ρωμαϊκῶν βιβλίων, παρὰ πῆρε τὴν σκαπάνη καὶ ἄρχισε νὰ σκάβη ἐκεῖ ποὺ ὑπόθεταν πὼς θὰ βροῦνε τὸν κόσμο τῶν τεσσάρων πρὸ Χριστοῦ χιλιετηρίδων.

Ἀπὸ 30 χρόνια περίπου ἔγιναν ἀνασκαφὲς πολλὲς στὴ μέση καὶ στὴ βόρειο Εὐρώπη, ποὺ ἀπόδειξαν πὼς οἱ κάτοικοι τῶν χωρῶν ἐκείνων δὲν ἤξεραν τὴν πολυτέλεια, ὅτι ὅμως ἤξεραν τί θὰ πῆ κοινοτικὸς καὶ συνολικὸς πολιτισμός, πάνω σὲ ἀγροτικὰ θεμέλια καὶ ὅτι τὸν πολιτισμὸν αὐτὸν ἐγνώριζαν ἤδη κατὰ τὴν νεωτέραν λιθίνην ἐποχήν.

Πρὶν ἀπὸ 5. 000 χρόνια εἶχε συμπληρωθῆ ἡ ἐξέλιξις τοῦ περιπλανωμένου ἀγρότη εἰς τὸν κάτοικον ἀγρότην. Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην γνώριζαν κι' ὅλας τὸ σιτάρι, τὸ κριθάρι, τὸ καλαμπόκι, τὰ φροῦτα καὶ τὰ φυτὰ τοῦ κήπου. Στὸ παχνὶ στέκονταν ἀγελάδες, ἄλογα, χοῖροι, πρόβατα καὶ πουλερικά. Κατοικοῦσαν σὲ ὑψηλὰ τετράγωνα σπίτια, ὅπως εἶναι σήμερα ἡ φόρμα τους, ἔστω κι' ἂν μεταχειριζώμαστε σήμερα πέτρα ἀντὶς ξύλο.

Ὥστε τότε δὲν μποροῦσε πιὰ νὰ μιλᾷ κανεὶς γιὰ ἐποχὴ βάρβαρη.

Πρὶν ἀπὸ 6.000 χρόνια, ἴσως νὰ ἦσαν τέλεια πρωτόγονοι καὶ ἴσως τὰ ψωροκάλυβα τῆς μέσης λιθίνης ἐποχῆς νἄμοιαζαν μὲ παιδικὰ χάρτινα σπίτια. Ὅμως ἡ νεώτερη λιθίνη ἐποχὴ μᾶς λέγει μὲ τὰ εὑρήματά της πὼς ὁ μαραγκὸς τοῦ καιροῦ ἐκείνου μποροῦσε χωρὶς μετάλλινα ἐργαλεῖα νὰ φκιάση ἕνα σπίτι ποὺ δὲν ἦτανε τόσο ἀξιοκαταφρόνητο καὶ δὲν ἦτανε ἡ σπηλιὰ ποὺ νόμιζαν οἱ σοφοί.

Μὲ τὴ λιθίνη ἀξίνα του, ποὺ ἦτανε δεμένη σὲ ἐλαφίσιο κέρατο μ' ἕνα μακρὺ ξύλινο χερούλι, ἔρριχνε τὰ δένδρα καὶ μυτέρωνε τοὺς πασσάλους. Εἶχε ἕνα εἶδος τανάλιας κι' ἕνα εἶδος ξύλινης βίδας, τεχνικὰ βοηθητικὰ μέσα τῆς οἰκοδομικῆς τέχνης. Σὰν ἔμαθε ὁ ἄνθρωπος νὰ χύνη τὸ χαλκὸ στὴ δεύτερη χιλιετηρίδα π. Χριστοῦ, ἔφκιαξε ἀξίνα καὶ σφυρὶ μετάλλινα ἀντὶς τὰ λίθινα ποὺ εἶχε ὡς τότε. Ὅμως στὴν οἰκοδομικὴ τέχνη δὲν ἄλλαξαν πολλὰ πράγματα.

Ἀντ' αὐτοῦ ὅμως ἄρχισε τὸ τετράγωνο σπίτι — ἡ ἐφεύρεσις τοῦ Βορρᾶ — νὰ θριαμβεύη. Ἄρχισε ἡ κάθοδός του στὸν χῶρο τῆς Μεσογείου. Ἐκεῖ γνώριζαν ἀπ' ἀρχῆς μόνον τὴν λιθίνην ᾠοειδῆ οἰκοδομήν. Καὶ ὅταν κατοικοῦσαν εἰς τὴν Κρήτη δυνατοὶ βασιλῆδες ἔχτιζαν παλάτια ὅμοια μὲ λαβύρινθο, μὲ ἀπειράριθμα μικρὰ καμαράκια.

Στὰ νότια τῆς Εὐρώπης δὲν εἶχανε ἰδέα ἀρχιτεκτονικοῦ πολιτισμοῦ ἢ μᾶλλον πολιτισμοῦ κατοικίας εὐρύχωρης καὶ σκοπίμου, ἕως ὅτου οἱ βόρειοι λαοί, κατὰ τὸ τέλος τῆς λιθίνης ἐποχῆς, ἄρχισαν τὴν μεγάλην μετανάστευσιν των πρὸς τὴν Ἰταλίαν, Περσίαν, Ἰνδίας καὶ Ἑλλάδα.

Οἱ νεώτεροι ἐρευνητὲς τῆς ἐπιστήμης λένε πὼς αὐτοὶ οἱ κάτοικοι τοῦ Βορρᾶ, ποὺ ἔφτασαν εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶναι οἱ «καρηκομόωντες Ἀχαιοί», οἱ ξανθοὶ ἥρωες τοῦ Ὁμήρου.

Μαζί των μετανάστευσε καὶ ἡ τετράγωνη οἰκοδομή. Τὴν πρωτόγονή της φόρμα βρίσκομε μόνο στὴ βόρειο καὶ μέση Εὐρώπη. Ἀργότερα ἀναφαίνεται μὲ τοὺς μετανάστας βορείους λαούς, ποὺ ἔρχονται ἀπὸ τὴν βόρειο καὶ μέση Γερμανία στὴ Βοημία καὶ τέλος ὡς «μέγαρον» στὴν Ἑλλάδα.

Ἀπὸ αὐτὸ ξεπήδηξε ὁ ναός, τοῦ ὁποίου ἡ ξύλινη ἀρχέγονη φόρμα ἐξακολουθεῖ κατόπιν στὰ θαυμάσια λίθινα ἔργα τῆς κλασσικῆς ἐποχῆς.

Φαίνεται ἀκόμα σ' αὐτὰ ἡ παληὰ προεξοχὴ τῆς στέγης τῆς ξύλινης οἰκοδομῆς καὶ οἱ στῆλες δείχνουν ἀκόμα τὴ φουσκωτὴ πρὸς τὰ ἐπάνω φόρμα τῶν ξυλίνων κορμῶν, ποὺ τοὺς ἀντικατέστησαν ὡς στηρίγματα τῆς στέγης.

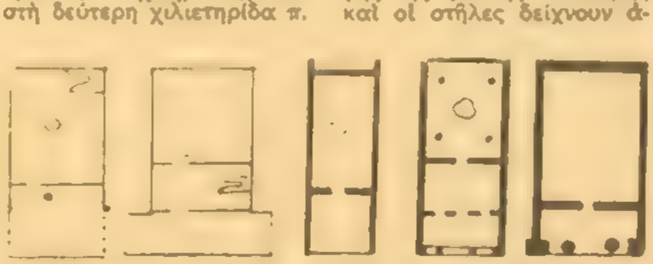
Οἱ οἰκοδομές δείχνουν δυὸ εἰδῶν τεχνική. Τὸν μὲ λάσπη χρισμένον ἀπὸ λυγαριὰ πλεγμένον τοῖχο ἢ τὸν τοῖχο ἀπὸ δοκάρια. Τὰ σπίτια αὐτὰ στέκουν καμωμένα κατὰ ὑπόδειγμα τῶν ἀνασκαφέντων στὴ λίμνη Μπέντερ στὴ Γερμανία.

Ἂν δὲν προηγεῖτο τὸ λίθινο ἐγχειρίδιο, δὲν θὰ ὑπῆρχε τὸ χάλκινο σπαθί, ἂν δὲν προηγεῖτο τὸ ἀχυροσκεπασμένο ἀγροτικὸ σπίτι τοῦ Βορρᾶ, δὲν θὰ ὑπῆρχεν ἑλληνικὸς λαός! Ἔτσι φαίνονταν ἡ ἱστορία τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Εὐρώπης πρὶν ἀπὸ 4.000 χρόνια, ποὺ βρῆκε τὴν ὁλοκλήρωσί του, τὴν ἀπόλυτον ἐξέλιξί του καὶ τὸ ἀνέβασμα στὴν ἀφανταστη ὀμορφιὰ μὲ τὸν Παρθενῶνα, τὸ σύμβολο τοῦ πολιτισμοῦ τῶν αἰώνων: Πόσον πρέπει νάμαστε ὑπερήφανοι γιατί τὸ θαῦμα αὐτὸ τῶν ἐποχῶν συντελέσθη κάτω ἀπὸ τὸν δικό μας, τὸν ἑλληνικὸ οὐρανό! Πόση ὅμως πρέπει νὰ εἶναι καὶ ἡ ὑποχρέωσι ἐμᾶς τῶν νέων γιὰ τὴ διατήρησι καὶ τὴ μετάφρασι στὴ σημερινὴ ἐποχὴ τοῦ ἀθάνατου αὐτοῦ καὶ ἀνώτερου ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ. «Ἀλλοίμονο στοὺς ἀπογόνους ἐνδόξων προγόνων!», εἶπεν ὁ Γκαῖτε. Ἀλλοίμονό τους, ἂν δὲν νοιώσουν τὸν μεγάλο τους προορισμό!

Σ. Καρ.

Μὲ τὴν ἐμφάνισι τῶν ξανθῶν Ἀχαιῶν ἀναφαίνεται στὰ 1800 π. Χ. ἡ τετράγωνη οἰκοδομὴ στὴν Ἑλλάδα. Τὸ μοντέλο αὐτὸ ἀπ' τὴν Πέρα Χώρα κοντὰ στὴν Κόρινθο δείχνει τὴ συγγένεια μὲ τὴ τετράγωνη οἰκοδομὴ τῆς λιθίνης ἐποχῆς.

1ον. Παλαιότερη ἐποχή, 2500 π. Χρ. — 2ον. Νεώτερη ἐποχή, 2200 π. Χρ. — 3ον. Τροία, 1800 π. Χρ. — 4ον. Τίρυνς, 1100 π. Χρ. — 5ον. Ἑλλ. ναός, 500 π. Χρ. Ἀπὸ τὸ βορεινὸ σπίτι ὡς τὸν ἑλλ. ναὸ — μιὰ σειρὰ ἐξελίξεως σὲ σχεδιαγράμματα ποὺ δείχνουν πὼς ἀπὸ τὴ βορεινὴ πρωτόγονο μορφὴ ἔρχεται ἡ κλασσικὴ φόρμα.

Ἀπὸ τὴ Βυζαντινὴ Ἱστορία

ΜΕ ΤΟ ΝΙΚΗΦΟΡΟ ΦΩΚΑ

ὑπὸ : Μ. ΑΝ.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

— Τί θέλεις νὰ κάνω, πάτερ Παχώμιε; ρώτησε ὁ Ἡγούμενος καλοκάγαθα ἀφοῦ σκέφθηκε κάμποση ὥρα.

— Ἄς δώσωμε, ἅγιε Ἡγούμενε, ἕνα βοήθημα στὸν ἀδερφό σου Ἀθανάσιο κι' ἄς πάρῃ τὸ παιδὶ νὰ πᾶνε στὴ Θεσσαλονίκη.

— Καλά, πήγαινε καὶ θ' ἀποφασίσω, πρόσταξε ὁ Ἡγούμενος καὶ σηκώθηκε ταραγμένος.

Ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ τὸν στενοχωροῦσε πολύ. Βέβαια ὁ σκευοφύλακας εἶχε δίκηο... Ὁ κανονισμὸς ἀπαγόρευε νὰ γίνεται δεκτὸς στὸ Μοναστήρι καὶ νὰ μένῃ ἐκεῖ μόνιμα ὅποιος δὲν εἶχε συμπληρώσει τὰ δεκαοχτώ του χρόνια. Ἤθελε ν' ἀποκλείσῃ ἔτσι κάθε κοσμικὴ φροντίδα ἀπὸ τοὺς πατέρες, κάθε γλυκειὰ λαχτάρα ποὺ τὴ θεωροῦσε ἁμάρτημα μιὰ καὶ ἀπαρνήθηκε κανεὶς τὴ ζωὴ καὶ ἀφιερώθηκε «ψυχῇ καὶ σώματι» στὸν Κύριο!

Μὰ πάλι πῶς ν' ἀρνηθῇ προστασία καὶ φιλοξενία στὸ ὠρφανεμένο ἀκριτόπουλο; Ἡ βαθειὰ χριστιανικὴ καρδιά του μιλοῦσε καὶ τοῦ κανοναρχοῦσε ἄλλες σκέψεις, ἀντίθετες πρὸς τὴ στενοκέφαλη ἀπαίτησι τοῦ Παχώμιου.

«Ὁ κανονισμὸς βέβαια εἶχε γραφτῇ γιὰ καλό· καὶ τότε ποὺ γράφτηκε αὐτὰ ποὺ προστάζει θἆταν τὸ καλὸ καὶ τὸ σωστό... Τώρα ὅμως οἱ συνθῆκες ἄλλαξαν... Ἡ πίστι τοῦ Χριστοῦ ζητᾷ νέους μάρτυρας· καινούργιο αἷμα πρέπει νὰ χυθῇ γιὰ νὰ τὴ στερεώσῃ! Καὶ μήπως δὲ χύνεται κάθε μέρα ἀπὸ τοὺς προμάχους της ποὺ ἀγωνίζονται γενναῖα, στεριὰ καὶ θάλασσα, κατὰ τῶν Σαρακηνῶν; Ἕνας ἀπ' αὐτοὺς ἦταν κι' ὁ ἀκρίτας Ἰωάννης... Καὶ ἡ Ἐκκλησία, ἀντὶ νὰ τὸν μνημονέψῃ καὶ νὰ τὸν τιμήσῃ, θὰ ἀποδιώξῃ τὸν ὀρφανὸ γυιό του; Αὐτὸ ἄραγε εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ;».

Ἔστειλε καὶ κάλεσαν τὸν πάτερ Εὐτύχιο. Κλείστηκε μαζί του στὸ ἡγουμενικὸ καὶ μίλησαν γιὰ πολλὴ ὥρα.

Τί εἰπώθηκε μεταξύ τους κανεὶς δὲν ἔμαθε ποτέ, μὰ τὴν ἄλλη μέρα σὰν τέλειωσε τὸ ἀπόδειπνο, ποὺ ψάλλονταν πάντα στὸ νάρθηκα τοῦ καθολικοῦ, ὁ Ἡγούμενος Εὐσέβιος εἶπε στοὺς συναγμένους πατέρες τὰ παράξενα τοῦτα λόγια:

«Ἀλλοίμονο σὲ κεῖνον ποὺ δὲν εἶναι πρόθυμος ν' ἀλλάξῃ χίλιες μορφὲς γιὰ νὰ ὑπηρετήσῃ μὲ χίλιους τρόπους τὸν Κύριο ὅπου καὶ ὅπως ἡ ἀνάγκη τὸ καλεῖ.

»Ὁ Κύριος κάθε στιγμὴ προστάζει, κι' ὅποιος ἄγρυπνος κι' ἀνήσυχος προσμένει τὴν προσταγή του, αὐτὸς μονάχα τὴν ἀκούει.

»Μέσα στὴν ταπεινὴ καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου ἀντηχεῖ ἡ προσταγὴ τοῦ Κυρίου.

»Ἀλλοίμονο σὲ κεῖνον ποὺ δὲ σκύβει ν' ἀκούσῃ προσεχτικὰ τὴν καρδιά του.

»Ἀλλοίμονο σὲ κεῖνον ποὺ κοιμᾶται ἥσυχος γιατὶ νομίζει πὼς ἔχει κερδίσει τὸν Παράδεισο».

Μιὰ ἀσημένια καντήλα ἔκαιγε στὸ σκοτεινὸ νάρθηκα καὶ οἱ μορφὲς μόλις διακρίνονταν στὸ τρεμάμενο λιγοστὸ φῶς. Μονάχα τὸ πρόσωπο τοῦ Ἡγούμενου ξεχώριζε φωτισμένο καθὼς μιλοῦσε κυττάζοντας ψηλά.

«Τί θέλει ἄραγε νὰ πῇ;» σκέφτηκαν οἱ πατέρες. «Τὰ λόγια του εἶναι παράξενα, πρωτάκουστα!».

Μὰ κανεὶς δὲν τόλμησε νὰ μιλήσῃ καὶ σκυφτοὶ ὅλοι τράβηξαν νὰ κλειστοῦν στὰ κελλιά του.

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Παχώμιος ἐξαφανίστηκε. Τί στενοκεφαλιά! Κολλημένος στοὺς τύπους τοῦ κανονισμοῦ, δὲν μπόρεσε νὰ καταλάβῃ τὰ ἐμπνευσμένα λόγια τοῦ Ἡγουμένου. Πῆγε τώρα σὲ ἄλλο Μοναστήρι, ὅπου οἱ πατέρες, ἀπομονωμένοι ἀπὸ τὸν ἐπίλοιπο κόσμο καὶ προσπαθῶντας νὰ κερδίσουν, γιὰ λογαριασμό τους βέβαια, τὸν Παράδεισο, δὲ νοιάζουνταν οὔτε γιὰ τὰ ὀρφανὰ ἀκριτόπουλα, οὔτε γιὰ τοὺς Σαρακηνοὺς ποὺ σπάραζαν τὸ σῶμα τῆς Πατρίδας σὰν ἀγιοῦπες. Ἀλλοίμονο! Ἦταν γραμμένο ἔτσι κλεισμένοι στὸν ἑαυτό τους ν' ἀκούσουν μιὰ μέρα τὶς θριαμβικὲς φωνὲς τῶν Τούρκων, τὸ ποδοβολητὸ τῶν ἀλόγων τους πάνω στὸ λιθόστρωτο καὶ ν' ἀντικρύσουν τὰ πράσινα μπαϊράκια τοῦ πολεμιστοῦ προφήτη.

Τὸ ἀκριτόπουλο ἔπαιζε χαρούμενο στὴν αὐλὴ τοῦ Μοναστηριοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ο ΠΑΤΕΡ ΕΥΤΥΧΙΟΣ

Τὰ χρόνια περνοῦσαν... Τ' ὀρφανὸ ἀκριτόπουλο μεγάλωνε. Ἦρθε ὁ καιρὸς νὰ μάθῃ γράμματα καὶ τὸ ἔργο αὐτὸ ἀνάλαβε ὁ πατερ Εὐτύχιος, ποὺ περισσότερο ἀπ' ὅλους ἄρχισε νὰ ἐνδιαφέρεται καὶ νὰ φροντίζῃ γιὰ τὸ γυιὸ τοῦ Ἰωάννη Κομιτᾶ.

Σ' ἕνα κελλὶ ποὺ ἔβλεπε κάτω πρὸς τὴν ἀνοιχτὴ θάλασσα, ὧρες ὁλόκληρες κλείνονταν τὸ εὔρωστο ἀκριτόπουλο μὲ τὰ σγουρὰ μαλλιὰ κι' ὁ ἀψηλὸς παράξενος καλόγερος.

Πρῶτα τοῦ ἔμαθε τὰ γράμματα τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας, ὕστερα νὰ συλλαβίζῃ καὶ νὰ διαβάζῃ· καὶ κάθε φορὰ ποὺ καταλάβαινε πὼς τὸ παιδὶ κουράζονταν μὲ τὴν ξερὴ αὐτὴ προσπάθεια, ποὺ ἦταν τόσο ἀντίθετη στὴν παιδικὴ φύσι, ἔκοβε τὸ μάθημα γιὰ νὰ τοῦ διηγηθῇ ἱστορίες τόσο ὄμορφες σὰν παραμυθια. «... Βασιλόπουλα ἀντρεῖα ποὺ λευτερώνουν σκλάβους... Χῶρες μακρινὲς σκεπασμένες ἀπὸ χιόνι, ὅπου οἱ ἄνθρωποι δὲν μποροῦν νὰ ζήσουν· ζεύουν λοιπὸν τὰ χοντρὰ ἁμάξια τους καὶ φορτώνουν ἀπάνω τὶς γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά τους καὶ τραβοῦν κατὰ τὸ νοτιὰ νὰ βροῦν ἐκεῖ πιὸ ζεστὴ καὶ στοργικὴ πατρίδα...».

Στὰ μάτια τοῦ Γρηγόρη ἡ ἱστορία παρουσιάζουνταν στὴν ἀρχὴ λουσμένη μέσα σὲ κάποια παραμυθένια λάμψι· μὰ ὅσο πήγαινε τὰ πρόσωπα καὶ τὰ γεγονότα γίνονταν πιὸ συγκεκριμένα, ἔμοιαζαν περισσότερο μὲ ἀνθρώπους καὶ γεγονότα πραγματικά· καὶ καθὼς ἔπαιρναν μάλιστα ὡρισμένα πιὰ ὀνόματα, τοποθετοῦνταν ὁριστικὰ κι' ἀξέχαστα στὴ ζεστὴ παιδικὴ καρδιὰ καὶ τὸ ἀκούραστο μυαλό του. Ὅμοια κι' ἕνα τοπίο φανταχτερό· ὅταν τὸ βλέπῃς ἀπὸ μακρυὰ δὲν διακρίνεις σχήματα... φῶς μονάχα, φῶς πολὺ καὶ ἀόριστα ἀντικείμενα ποὺ μπερδεύονται· μὰ ὅσο πλησιάζεις τὰ χωράφια, τὰ σπίτια, τὰ δέντρα ξεχωρίζουν καὶ ριζώνουν ἀκίνητα στὴ θέσι τους, καὶ εἶναι αὐτὸ ποὺ βλέπεις πιὰ καθαρὰ μπροστά σου καὶ τίποτ' ἄλλο...

Ὁ πάτερ Εὐτύχιος ἀποδείχνονταν ἀλήθεια ἕνας δάσκαλος μοναδικὸς καὶ μάλιστα σὲ μιὰ ἐποχὴ ποὺ ἡ τέχνη αὐτὴ δὲν ἦταν καὶ τόσο προωδευμένη. Γιατὶ τ' ἀρχοντόπουλα τοῦ Βυζαντίου καὶ τὰ παιδιὰ τῆς μέσης κοινωνικῆς τάξεως ποὺ ἤθελαν νὰ μάθουν γράμματα, ἀναγκάζονταν νὰ παίρνουν στὸ σπίτι ἀνθρώπους, ποὺ εἶχαν βέβαια ὅλη τὴν καλὴ θέλησι νὰ τοὺς διδάξουν, μὰ δὲν ἤξεραν ἢ δὲν μποροῦσαν νὰ νοιώσουν τὴν παιδικὴ

καρδιά καὶ νὰ τῆς μιλήσουν τὴ γλώσσα ποὺ καταλαβαίνει.

Ἀκολουθοῦσαν τυφλὰ σὰ σκλάβοι τὴν ἐπαγγελματικὴ συνήθεια ποὺ δύσκολα ἀλλάζει τρόπους; Ἔλειπεν ἡ ἀγάπη, αὐτὴ ἡ μαγικὴ δύναμις ποὺ ἀνοίγει καινούργιες στράτες καὶ ξεσκεπάζει ὅ,τι μονάχα ἡ ἐπιστήμη ὕστερα ἀπὸ αἰῶνες θὰ φέρῃ στὸ φῶς;

Καὶ τὸ ἕνα καὶ τὸ ἄλλο ἴσως.

Τὸ βέβαιο εἶναι πὼς τὸ ἀκριτόπουλο σὲ ἡλικία ποὺ τὰ ἄλλα παιδιὰ ἤξεραν μονάχα νὰ διαβάζουν μερικοὺς ψαλμοὺς ἀπὸ τὴν Ὀχτάηχο μποροῦσε νὰ σοῦ μιλήσῃ γιὰ τὶς σπουδαιότερες ἐπιδρομὲς τῶν βαρβάρων στὸ βυζαντινὸ Κράτος, νὰναφέρῃ χαρακτηριστικὰ ἐπεισόδια καὶ νὰ ξεχωρίσῃ ἀφορμὲς καὶ ἀποτελέσματα.

Στὴν παιδική του φαντασία ὅλ' αὐτὰ τὰ ἄγρια πλήθη ἔμοιαζαν μὲ κοπάδια βουβαλιῶν ποὺ κατεβαίνουν πρὸς τὸ ποτάμι μὲ ποδοβολητὸ γιατὶ τὰ φλογίζει ἡ δίψα... Ἡ γῆ τρέμει, ὁ κουρνιαχτὸς ἀνεβαίνει ὁλοῦθε καὶ θαμπώνει τὸν ἀγέρα, ὅλα γίνονται ἕνα φοβερό, ζωντανὸ σύννεφο ποὺ κυλάει μουγκρίζοντας πάνω στὶς γόνιμες πεδιάδες καὶ τὶς ἐρημώνει... Ποιὸς θὰ σταματήσῃ τὴν ὁρμή τους; Καὶ ξάφνου ὁ Αὐτοκράτορας, μὲ τὴν κατάχρυση στολή, μὲ τὸ σταυρὸ στὸ χέρι, ἤρεμος σὰ νὰ πηγαίνῃ σὲ παιχνίδι κι' ὄχι σὲ πόλεμο, βγαίνει ἀπὸ τὶς Πύλες τῆς Βασιλεύουσας... Ξέρει τὴ δύναμί του... Δὲ μισεῖ, μὰ κυττάζει μὲ συμπάθεια καὶ οἶκτο τὰ μανιασμένα κοπάδια.

«Πεινοῦν; Θὰ τοὺς δώσω νὰ φᾶνε. Διψοῦν; Θὰ τοὺς ἀφήσω νὰ δροσίσουν τὰ σπλάχνα τους... Δὲν ξέρουν τὴν ἀληθινὴ πίστι; Θὰ τοὺς τὴ διδάξω... Μήπως ὁ Θεὸς δὲν μ' ὥρισε ἀντιπρόσωπό του σ' ὅλη τὴ γῆ καὶ πατέρα καὶ προστάτη σ' ὅλα τὰ πλάσματά του;».

Μπροστὰ στὸ μεγαλεῖο του ὅλοι οἱ βάρβαροι ἢ πισωδρομοῦν καὶ διασκορπίζονται ἢ γονατίζουν καὶ δηλώνουν ὑπακοή... Καὶ τότε ὁ Αὐτοκράτωρ μὲ ἀπλαχεριὰ τοὺς μοιράζει χωράφια καὶ ποτάμια καὶ στοὺς στέλνει δασκάλους γιὰ νὰ φωτίσουν τὸ σκοτεινό, τὸ ἄμαθο μυαλό τους.

Μέσα στὴν ἁπλοϊκὴ αὐτὴ εἰκόνα ὁ Γρηγόρης ἀργότερα, πολὺ ἀργότερα, σὰ μεγάλωσε πιὰ καὶ βρισκότανε μακρυὰ ἀπὸ τὸ Μοναστῆρι, σὲ τόπους ποὺ δὲ [illegible] ἀφομοιώσει τρεῖς [illegible].

Ὅτι συχνὰ οἱ βαθύτερες ἀφορμὲς ποὺ κυλοῦσαν τὰ κύματα τῶν βαρβαρικῶν ἐπιδρομῶν τὸ ἕνα πίσω ἀπὸ τ' ἄλλο, ἦταν ἡ πεῖνα.

Ὅτι τὸ βυζαντινὸ Κράτος, σὰν κληρονόμος τῆς Ρώμης, εἶχε παγκόσμιο χαρακτῆρα. Ὁ Αὐτοκράτορας δηλαδὴ ἦταν ὁ μόνος νόμιμος κύριος τῆς οἰκουμένης· αὐτὸ ἄλλως τε συμβόλιζε καὶ ἡ σφαῖρα ποὺ κρατοῦσε στὸ ἀριστερό του χέρι. Οἱ ξένοι ἡγεμόνες ἐξουσίαζαν μὲ τὴν ἄδειά του καὶ κατὰ παραχώρησί του. Τὸν τέταρτο αἰῶνα ὁ Γότθος βασιλιᾶς Ἀθανάριχος σὰν εἶδε τὴν Κων)πολι φώναξε γεμᾶτος θαυμασμό: «Νά, βλέπω ἐπὶ τέλους τὴν περίφημη πολιτεία ποὺ ἄκουγα καὶ δὲν πίστευα πὼς ὑπάρχει. Δίχως ἄλλο ὁ Αὐτοκράτορας εἶναι ἕνας Θεὸς πάνω στὴ γῆ· ὅποιος σηκώσῃ χέρι ἀπάνω του χάνεται ἀπὸ τὴν ἀσέβειά του».

Ὅτι μὲ τὴν ἐπικράτησι τοῦ Χριστιανισμοῦ ἡ παγκόσμια αὐτὴ Αὐτοκρατορία πῆρε ἕναν ἀνώτερο θεϊκὸ προορισμό: Νὰ διαφυλάξῃ, σὰν ἱερὴ παρακαταθήκη, τὴν ἀληθινὴ πίστι καὶ νὰ τὴν διαδώσῃ στοὺς βαρβάρους· ἔγινε ἕνα ἀποστολικὸ κράτος νὰ ποῦμε. Κάθε κοινωνικὴ καὶ πολιτικὴ ἐκδήλωσι ἔπρεπε νὰ πηγάζῃ καὶ νὰ κανονίζεται ἀπὸ τὴν ὀρθόδοξη χριστιανικὴ ἀντίληψι. Καμμιὰ ἐθνότης δὲν εἶχε ἰδιαίτερο προνόμιο. Ὅλοι λογαριαζονταν πολῖτες ἰσότιμοι καὶ μποροῦσαν ν' ἀνεβοῦν στὰ ἀνώτερα ἀξιώματα, φτάνει νὰ ἦσαν χριστιανοί. «Οὐκ ἔνι Ἕλλην οὐδὲ Βάρβαρος» δὲν εἶχε πῆ ὁ ἀπόστολος Παῦλος;

Ἔτσι κατατοπίζονταν ὁ Γρηγόρης στὴν ἱστορία τὴν περασμένη καὶ τὴ σύγχρονη. Ὁ στενὸς περίβολος τοῦ Μοναστηριοῦ ἄνοιγε κάθε μέρα καὶ περισσότερο σὰν ἀπὸ κάποια μαγικὴ δύναμι, θαρρεῖς, καὶ περιέκλειε μέσα του τὸν κόσμο ὁλόκληρο. Ἔβλεπε τὶς ἀόρατες δυνάμεις ποὺ κινοῦν τοὺς ἀνθρώπους, χωρὶς νὰ τὸ καταλαβαίνουν, σὰ νᾆναι πιόνια σὲ κανένα τεράστιο σκάκι, καὶ μέσα στὴν καρδιά του σηκωνόταν ἕνας ἀχόρταγος πόθος: νὰ μάθῃ, νὰ μάθῃ.

Ἀπὸ τὸ παράθυρο τῆς βιβλιοθήκης, ὅπου γινόταν τὸ μάθημα, φαινόταν πέρα ἡ ἀνοιχτὴ θάλασσα πότε ἀφρισμένη, ἄγρια, σκοτεινή, πότε στρωτὴ καὶ ἀκύμαντη σὰν καθρέφτης ποὺ ἀντανακλοῦσε τὸ γαλανὸ χρῶμα τ' οὐρανοῦ. Μπροστὰ στὸ παράθυρο, ἀνάμεσα οὐρανοῦ καὶ θάλασσας, ἡ μαύρη σιλουέττα τοῦ καλόγερου ξεχώριζε πιὸ μαύρη ἀκόμη, ἐπιβλητικὴ καὶ παράξενη.

Στὸ νοῦ τοῦ Γρηγόρη μὲ τὸν καιρὸ γεννήθηκαν διάφορες ἀπορίες.

— Ποιὸς ἦταν λοιπὸν αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἤξερε τόσα πολλά;

Ὅταν σὲ κύτταζε τὰ μάτια του ἔπαιρναν μιὰν αὐστηρὴ καὶ γλυκειὰ μαζὶ ἔκφρασι· μὰ ὅταν μιλοῦσε γιὰ πολέμους καὶ μάχες, γιὰ κατορθώματα γενναίων πολεμιστάδων, περνοῦσαν μέσα τους ξαφνικὲς ἀστραπές, ἔτσι ὅπως σὲ μιὰ σκοτεινὴ νύχτα ποὺ προμηνύεται θύελλα.

Καὶ πρᾶγμα περίεργο· ὅταν ὁ Γρηγόρης ἤθελε νὰ φαντασθῇ ἕναν ἥρωα τὴ στιγμὴ ποὺ ὁρμάει ἀσυγκράτητος ἀπάνω στοὺς Σαρακηνούς, σπηρουνίζοντας τὰ πλευρὰ τοῦ ἀλόγου, κι' ἀπὸ τὰ πλατειά του στήθη βγαίνει ἡ φοβερὴ πολεμικὴ κραυγή: «ὁ Χριστὸς νικᾷ!», πάντα τὸν ἔβλεπε νάχῃ τὴ μορφὴ τοῦ ἀψηλοῦ ἀθλητικοῦ καλόγερου.

— Ποιὸς ἦταν λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος αὐτός, ποὺ φοροῦσε ράσα κι' ὡς τόσο ἔμοιαζε σὰν πολεμιστής;

Σ' αὐτὲς τὶς ἀπορίες του ὁ Γρηγόρης δὲ θ' ἀργοῦσε νὰ πάρῃ ἀπόκρισι.

Ἦταν ἕνα ἀνοιξιάτικο δειλινό. Οὔτε πνοούλα δὲ φυσοῦσε καὶ στὴ γαληνεμένη θάλασσα πέρα φαινόταν ἕνα πολεμικὸ καράβι ν' ἀρμενίζῃ.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΙ ΕΙΝΑΙ...

Ο ΣΙΦΩΝ

Ὁ σίφων εἶναι ἕνα μετεωρολογικὸ φαινόμενο ποὺ προκαλεῖται ἰδίως πάνω ἀπὸ τὴ θάλασσα.

Κάποτε, ὅταν ἡ ἀτμόσφαιρα εἶναι ζεστὴ καὶ ὑγρά, βλέπομε νὰ ἐμφανίζεται στὸν οὐρανὸ ἕνα μαῦρο σύννεφο, κάτω ἀπὸ τὸ ὁποῖο σχηματίζεται μιὰ προεξοχὴ σὲ σχῆμα χωνιοῦ, ποὺ κατεβαίνει καὶ ἐπιμηκύνεται στροβιλιζόμενο.

Ἐὰν τὸ σύννεφο βρίσκεται πάνω ἀπὸ τὴ θάλασσα, ὑψοῦται σὲ λίγο ἀπὸ τὴν ἐπιφάνειά της μιὰ ὁμίχλη ποὺ τείνει νὰ συναντήσῃ τὴν ἄκρη τοῦ συννέφου. Ὅταν τα δυὸ αὐτὰ συναντηθοῦν τελείως, ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ θάλασσα μοιάζουν ἑνωμένοι μὲ μιὰ ὑπόφαιη στήλη ποὺ μετατοπίζεται ταχύτατα στροβιλιζομένη.

Ὁ σίφων μπορεῖ ἐπίσης νὰ δημιουργηθῇ πάνω ἀπὸ τὴν ξηρά, ὁπότε προκαλεῖ τὶς πιὸ μεγάλες καταστροφές.

Ὅπως ξέρετε, ἡ ἀτμόσφαιρα περιέχει φυσιολογικῶς ἠλεκτρισμὸν ὁ ὁποῖος σὲ περίοδο θυέλλης γίνεται ἀφθονώτερος.

Ἐὰν ἕνα σύννεφο, ποὺ βρίσκεται σὲ κάποιο ὕψος πάνω ἀπὸ τὴ θάλασσα, εἶναι φορτωμένο μὲ μεγάλη ποσότητα ἠλεκτρισμοῦ, καὶ ἐὰν ἐπίσης καὶ ἡ ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης εἶναι ἰσχυρῶς ἠλεκτρισμένη, τότε παράγεται μιὰ ἕλξις μεταξὺ τοῦ νέφους καὶ τῆς θαλάσσης, τὸ νέφος ἐπιμηκύνεται μέχρις ὅτου ἐγγίσῃ τὰ κύματα καὶ ὁ σίφων δημιουργεῖται..

Τὸ σύννεφο ποὺ κατέβηκε στροβιλιζόμενο ὡς τὴν ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης, ἐξακολουθεῖ νὰ περιστρέφεται. Στὸ κέντρο του σχηματίζει ἕνα κενὸν ποὺ προκαλεῖ μιὰ ὁρμητικὴ ἀπορρόφησι. Γι' αὐτό, ἂν ὁ σίφων περνᾷ πάνω ἀπὸ κανένα πλοῖο, μπορεῖ νὰ τὸ ἀναποδογυρίσῃ.

Ὅταν ὁ σίφων σχηματίζεται πάνω ἀπὸ πεδιάδα, ἀποσπᾷ τὶς κορυφὲς τῶν δένδρων, τὶς στέγες τῶν σπιτιῶν, τὶς πόρτες,τὰ παράθυρα. Μ' ἕνα λόγο, λειτουργεῖ σὰν ἕνας γιγαντιαῖος ἀπορροφητὴς ποὺ καθαρίζει τὴ θάλασσα καὶ τὴν ἐπιφάνεια τῆς ξηρᾶς. Πρέπει νὰ προστεθῇ ὅμως, ὅτι τὸ φαινόμενο τοῦ σίφωνος, εὐτυχῶς, εἶναι πολὺ σπάνιο.

Ἱστορίες τῆς... καραβάνας

Η ΧΗΝΑ ΤΟΥ ΚΑΡΚΑΒΙΤΣΑ

Συνυπηρετοῦσαν στὸ ἴδιο σύνταγμα. Ὁ ἀείμνηστος Ἀνδρέας Καρκαβίτσας ὡς ἰατρὸς καὶ ὁ Ἀντώνης Χατζάρας ὡς διοικητὴς λόχου. Καλοφαγάδες καὶ οἱ δυὸ — κυρίως ὅμως δεινοὶ πόται — εἶχαν στενῶς συνδεθῆ μὲ τοὺς δεσμοὺς ἐκείνους τῆς φιλίας ποὺ ἀναπτύσσονται μεταξὺ ἑνὸς καλοῦ μεζ καὶ μερικῶν ποτηριῶν κεχριμπαρόχρωμης ρετσίνας καὶ ποὺ δὲν σπᾶνε εὔκολα. Καὶ ἔτσι σιγά-σιγὰ εἶχαν καταστῆ ἀχώριστοι ἀπὸ τραπέζης.

Ὁ Χατζάρας ἐφρόντιζε κυρίως γιὰ τὸ φαγητό. Ἤτανε νὰ ποῦμε ὁ σιτιστὴς τῆς παρέας, μιᾶς παρέας πού, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Καρκαβίτσα καὶ τὸν Χατζάρα, ἦτο διαρκῶς ἐναλλασσομένη. Κάθε φορὰ καὶ νέα πρόσωπα. Ἂς εἶναι! Ὁ Καρκαβίτσας ἦτανε ἐπὶ τοῦ κρασιοῦ. Πότης ἀπὸ τοὺς λίγους, ἤθελε ὄχι μόνο πολύ, ἀλλὰ καὶ ἄριστο κρασί, ποὺ κάθε φορὰ τὸ διάλεγε μόνος του.

Στοὺς πολέμους τοῦ 12—13, στὶς διάφορες μετακινήσεις, ὁ Ἀνδρέας μποροῦσε νὰ ξεχάσῃ τὰ χειρουργικά του ἐργαλεῖα, τὸ κιβώτιο ἐκστρατείας καὶ νὰ μείνῃ ἀνάλλαγος, οὐδέποτε ὅμως ἦτο δυνατὸν νὰ λησμονήσῃ τὴ νταμιζάνα μὲ τὸ κρασί.

— Νοσοκόμος!

— Διατάξτε.

— Ἀσφάλισες μωρὲ τὸ κρασί;

— Ἐν τάξει!

— Καλά! Πήγαινε!

Ἄ! Ὅλα κι' ὅλα! Πρὸ παντὸς τὸ κρασί! Κάποτε ὅμως ὁ Καρκαβίτσας ἀπεφάσισε νὰ κάνῃ καὶ χρέη σιτιστοῦ, γιατὶ ἤξερε ὅτι ὁ Χατζάρας ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἦτο ἀδύνατο νὰ ἀπασχοληθῇ μὲ τίποτ' ἄλλο ἐκτὸς τῆς ὑπηρεσίας του. Καὶ ἀγόρασε μιὰ καλοθρεμμένη χήνα.

— Νοσοκόμος!

— Διατάξτε!

— Καθάρισμα καὶ ψήσιμο στὴ σούβλα, εἶπε δείχνοντας τὴν χήνα.

— Μάλιστα!

Καὶ ὁ Καρκαβίτσας ἔφυγε γιὰ τὴν ὑπηρεσία του ἥσυχος καὶ μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι τὴν ἡμέρα ἐκείνη εἶχε ἐπιτελέσει τὸ καθῆκον του καὶ μὲ τὸ παραπάνω.

Κατὰ τὶς ἕνδεκα ὅμως ὁ Χατζάρας πετάχτηκε μιὰ στιγμὴ στὴ σκηνὴ τοῦ Καρκαβίτσα, ἔμαθε ὅτι ψήνεται μιὰ χήνα καὶ μὲ τρόπο κατορθώνει νὰ τὴν κλέψη μισοψημένη.

— Πάρτηνε, εἶπε σ' ἕνα φαντάρο δικό του, μάγερα τῆς παρέας. Ἄλλαξέ της σούβλα, ἀπόψησέ την καὶ λέξι σὲ κανένα! Κατάλαβες;

Πῶς δὲν κατάλαβε! Κατάλαβε καὶ παρακατάλαβε ὁ φαντάρος ὅτι ἡ χήνα ἦτο ὑπόπτου προελεύσεως. Κατὰ τὶς δώδεκα ὁ Χατζάρας πῆγε καὶ βρῆκε τὸν Καρκαβίτσα.

— Βρὲ καλῶς τὸν Ἀντώνη! Τί θὰ φᾶμε σήμερα;

— Πέτυχα μιὰ χήνα, μωρὲ Ἀνδρέα, πρώτης! Τετράπαχη. Τὴν κάνω ψητή.

— Ἂς τὰ κόλπα, Ἀντώνη! Ἔμαθες πὼς φτιάνω χήνα καὶ μοῦ κάνεις τὸν ἔξυπνο!

— Στὰ μάτια μου! Ποῦ νὰ τὸ μάθω! Ἐγὼ μόλις τώρα γύρισα ἀπὸ τὴν ἐπιθεώρησι τῶν χαρακωμάτων.

— Καὶ ποῦ τὴν βρῆκες τὴ χήνα;

— Τὸ πρωῒ ποὺ πήγαινα, βρῆκα ἕνα κοπάδι, ἀγόρασα μιὰ καὶ τὴν ἔστειλα μ' ἕνα φαντάρο νὰ ψήνεται. Νὰ τρῶς καὶ νὰ γλύφῃς τὰ δάχτυλά σου!

Ὁ Καρκαβίτσας τὸν κύτταξε ὑπόπτως. Ἀλλὰ ἔλα ποὺ τοῦ ἔλεγε πράγματα ἀληθοφανῆ. Ἕνα κοπάδι μὲ χῆνες εἶχε περάσει πράγματι τὸ πρωῒ καὶ ἀπ' αὐτὸ εἶχε ἀγοράσει τὴ χήνα του.

— Καλά, Ἀντώνη! Χήνα ἐσύ, χήνα κι' ἐγώ! Τὴ μιὰ θὰ φᾶμε τὸ μεσημέρι, τὴν ἄλλη τὸ βράδυ!

— Μάλιστα! Τὸ πέτυχες! Ἔχω καλεσμένους κι' ἄλλους τρεῖς. Ποῦ νὰ φτάσῃ μιὰ χήνα. Θὰ φᾶμε καὶ τὶς δυό!

— Μὰ δὲν εἴπαμε, μώρ' Ἀντώνη, ὅσο λιγώτεροι τόσο καλλίτερα; Πάρε τὴ χήνα σου καὶ τοὺς καλεσμένους σου καὶ φάε μόνος σου σήμερα.

— Καλά! Ὅπως θέλεις!...

Καὶ ἔφυγε δῆθεν θυμωμένος. Πῆγε στὴ σκηνή του, κάλεσε κι' ἄλλους τρεῖς καὶ στρώθηκαν στὸ φαΐ, ἀφίνοντας πάντα τὸ μερίδιο τοῦ Καρκαβίτσα. Ἀλλὰ σὲ λίγο καταφθάνει ἔξαλλος ὁ Καρκαβίτσας.

— Ἀντώνη! Μοῦ πῆρες τὴ χήνα! Δὲν εἶναι σωστὰ πράγματα αὐτά. Κι' εἶχα καὶ καλεσμένους!

Ὁ Ἀντώνης πῆρε ἀμέσως ὕφος ἀνθρώπου προσβληθέντος θανασίμως.

— Κύριε ἐπίατρε, οἱ Ἕλληνες ἀξιωματικοὶ εἶναι ἀνώτεροι ἄνθρωποι σ' αὐτὰ τὰ ζητήματα. Σᾶς παρακαλῶ...

— Ἄστα αὐτά, Ἀντώνη! Μοῦ πῆρες τὴ χήνα!

— Σᾶς παρακαλῶ! Δὲν εἶμαι ὁ Ἀντώνης. Εἶμαι ὁ λοχαγός...

Ὁ Καρκαβίτσας τὰ ἔχασε! Τὸ ὕφος τοῦ Ἀντώνη ἤτανε τέτοιο ποὺ τὸν ἐκλόνισε. Μπορεῖ καὶ νὰ τὴν πῆραν ἄλλοι τὴ χήνα.

— Μὲ συγχωρεῖς, καϋμένε Ἀντώνη, τοῦ εἶπε σὲ τόνο φιλικό. Μεταξύ μας δὲν χωρᾶνε παρεξηγήσεις! Ἀλλὰ τὴ χήνα τὴν ἔχασα!

— Καὶ τί σοῦ φταίω ἐγώ; Κάθησε τώρα νὰ φᾶς, καὶ θὰ τὴν βροῦμε τὴ χήνα!

— Ὀκτακόσιες μέρες φυλακὴ θὰ τοῦ κόψω τοῦ νοσοκόμου, εἶπε καθήμενος. Ἀκοῦς ἐκεῖ τὸ ὄρνιο νὰ τοῦ πάρουν τὴν χήνα μπρὸς ἀπ' τὰ μάτια του!... Θὰ τὸν κάψω!

Ἔφαγε! Τὸ ἀπόγευμα ἔκανε ἀνακρίσεις. Φωνές, πράγματα. Τίποτε! Ἡ χήνα ἔκανε... τὴ χήνα!

Μετὰ πέντε ἡμέρες ὁ Χατζάρας ἐτραυματίσθη καὶ διεκομίσθη στὸ χειρουργεῖο.

Τὸ πρόσωπο τοῦ Καρκαβίτσα ἔλαμψε ἀπὸ χαρά. Σήμερα θὰ μάθω τὴν ἀλήθεια, ἐσκέφθη, γιατὶ οὐδέποτε τοῦ ἔφευγε κατὰ βάθος ἡ ἰδέα ὅτι ὁ Χατζάρας τοῦ εἶχε κλέψει τὴ χήνα!

— Ἀντώνη! Ἡ ζωή σου κρέμεται στὰ χέρια μου. Τὴν ἀλήθεια! Ποιὸς μοῦ πῆρε τὴ χήνα;

— Ἔλα, μωρὲ Ἀντρέα! Ἐγὼ κινδυνεύω καὶ σὺ θυμᾶσαι τὴν παληοχήνα! Ξέρεις νὰ κάνω ἐγὼ τέτοια σαχλοαστεῖα;

Τὸν ἔκοψε καὶ πάλι! Δὲν μίλησε! Ἀλλὰ πάντα εἶχε τὴν ἰδέα ὅτι ὁ Ἀντώνης τοῦ ἔφαγε τὴν χήνα. Ὕστερα ἀπὸ ἕνα χρόνο στὴν Πρέβεζα, τὸν ξαναρώτησε ἕνα βράδυ στὴν ταβέρνα ποὺ πίνανε:

— Βρὲ Ἀντώνη, στὴ φιλία μας! Πές μου, ἐσὺ τὴν πῆρες τὴν χήνα; Δὲν μὲ νοιάζει! Ἀλλὰ ἔτσι θέλω νὰ ξέρω!...

— Ἐγὼ τοῦ εἶπε γελῶντας ὁ Χατζάρας!

Αὐτὸ ἤτανε! Ὁ Καρκαβίτσας ἔγινε ἔξω φρενῶν! Δὲν τὸν ἔμελλε τόσο γιὰ τὴ χήνα, ὅσο γιατὶ τὸν ἔβαλε νὰ πληρώσῃ καὶ ρεφενέ. Ἔφυγε! Καὶ ἀπὸ τὸ 1913 μέχρι τοῦ 1920, ποὺ κατάπεσε ἄρρωστος στὸ Χαλάνδρι, δὲν ξαναμίλησε τοῦ Ἀντώνη.

Λίγες μέρες πρὶν πεθάνῃ ὁ Χατζάρας πῆγε νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ μὲ δυὸ χῆνες!

— Ἀνδρέα συχώρα με! Ἔμπρακτος μετάνοια! Ἔφερα δυὸ ἀντὶς γιὰ μιὰ χήνα!

— Μπράβο, μωρὲ Ἀντώνη! Θὰ πέθαινα μὲ τὸ παράπονο πὼς μοῦ ἔφαγες τὴ χήνα καὶ μὲ κορόιδεψες.

Καὶ σὲ λίγες μέρες πέθανε πράγματι εὐχαριστημένος, ἴσως διότι ὁ Χατζάρας δὲν τοῦ ἔφαγε τὴ χήνα τζάμπα.

Μῆτσος Δειλινὸς

ΟΙ ΕΘΝΙΚΟΙ ΜΑΣ ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΙΖΑΡΗΣ

Πίσω ἀπὸ τοὺς ψηλοὺς μανδρότοιχους τῆς ὁδοῦ Βασιλίσσης Σοφίας, μόλις καὶ κατορθώνει νὰ κρύβεται ἡ Ριζάρειος Ἐκκλησιαστικὴ Σχολὴ μὲ τὴν πανένδοξη ἱστορία της. Θὰ μὲ ρωτήσετε: Πανένδοξη ἡ ἱστορία τῆς Ριζαρείου Σχολῆς; Γιατί; Ἂν ἡ δόξα εἶναι ἀπότοκος τῆς νίκης καὶ τῶν θριάμβων, τότε ὁ χαρακτηρισμός μου γιὰ τὴν σχολὴ εἶναι ἐπιτυχής. Καὶ τοῦτο διότι ἡ Ριζάρειος, στὰ 94 χρόνια τῆς δράσεώς της, σημείωσε στὸ πεδίον τῆς κατακτήσεως τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν θέσεων στὴν κοινωνικὴ ἱεραρχία ἐκ μέρους τῶν τροφίμων της τὶς μεγαλύτερες νῖκες.

Ἱεράρχαι, κληρικοὶ ἐπιφανεῖς, καθηγηταὶ στὸ Πανεπιστήμιο, γιατροί, δικηγόροι, μηχανικοί, πλοίαρχοι, ἔμποροι ἐφόρεσαν τὴν σεμνὴ καὶ ἱερὴ στολὴ τοῦ Ριζαρίτου καὶ στοὺς λαχανοκήπους τῆς σχολῆς ἔφαγαν τὸ ψωμὶ καὶ τὸ πράσσο, σύμβολο τῆς λιτότητος τῶν πτωχῶν σπουδαστῶν.

• • •

Μὰ ἂς ἀνατρέξουμε κάμποσα χρόνια πρὸς τὰ ὀπίσω:

Οἱ Ἕλληνες γράφουν τὶς ἔνδοξες σελίδες τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως στὴν Πελοπόννησο καὶ στὴ Ρούμελη... Ἡ αὐτοκρατορία, ἀπέναντι τῆς ὁποίας ὀρθώνει τὸ ἀνάστημά του ὁ ραγιᾶς, χτυπάει στὴ Μακεδονία καὶ στὴ Θράκη κατακέφαλα τὸ Ἑλληνικὸ στοιχεῖο. Στὰ δουλοπάζαρα τῆς Πόλης οἱ Ἕλληνες στοιβάζονται σὰν κτήνη καὶ πουλιῶνται σκλάβοι στοὺς πλουσίους πασάδες καὶ μπέηδες τοῦ Βοσπόρου. Ὁ Ἑλληνισμὸς περνάει ἡμέρες ἐθνικῶν θριάμβων καὶ ἡμέρες ἐθνικῶν ἐξευτελισμῶν.

Στὴ Ρωσσία, ἐλεύθεροι ἐκεῖ οἱ Ἕλληνες, γράφουν κι' αὐτοὶ τὶς σελίδες τους στὴν κοινὴ ἐθνική μας ἱστορία. Ὁ Μάνθος Ριζάρης, πλούσιος ἔμπορος στὴ Μόσχα, δίνει «πρόθυμα» τὸν ὀβολόν του γιὰ τὴν ἐξαγορὰ τῶν σκλάβων στὸ παζάρι τοῦ Πέραν. Προσφέρει 1000 ρούβλια γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτό!... Χίλια ρούβλια ἀπὸ μιὰ περιουσία ποὺ δὲν ἦταν καὶ μεγάλη ἔπειτα ἀπὸ τὶς ἀλλεπάλληλες ἀφαιμάξεις τοῦ «Πρόθυμου» τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας. Καὶ ὁ «Πρόθυμος» — θὰ ξέρετε, βέβαια, ὅτι οἱ πρῶτοι Φιλικοὶ εἶχαν καὶ ἀπὸ ἕνα ψευδώνυμο — δὲν ἦταν ἄλλος ἀπὸ τὸν Μάνθο Ριζάρη, ποὺ ὠνομάσθηκε ἔτσι γιὰ τὴν προθυμία του νὰ προσφέρῃ γενναῖα τὶς εἰσφορές του στὸ μεγάλο ἔργο τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας... Ὁ Μάνθος Ριζάρης, πεθαίνοντας στὰ 1824, ἄφησε στὸν ἀδελφό του Γεώργιο τὴν ἐντολὴ νὰ χρησιμοποιήσῃ τὴν περιουσία του γιὰ τὴν ἵδρυσι σχολείων, κι' ὁ τελευταῖος, ὁ Γεώργιος, εἶναι ὁ ἱδρυτὴς τῆς Ριζαρείου Σχολῆς...

• • •

Ὁ Μάνθος καὶ ὁ Γεώργιος Ριζάρης γεννήθηκαν κι' αὐτοὶ στὴν Ἤπειρο, στὴ γενέτειρα τῶν μεγάλων εὐεργετῶν. Στὸ Μονοδένδρι, τῆς γραφικῆς περιοχῆς τοῦ Ζαγοριοῦ, εἶδαν τὸ φῶς τῆς ζωῆς κι' οἱ δύο. Ὁ πατέρας τους ἦταν ἕνας πτωχὸς κτηματίας, ποὺ μόλις κατώρθωνε νὰ ζῇ τὰ μικρά του τὰ παιδιά, τὸ Μάνθο ποὺ ἦταν μεγαλύτερος καὶ τὸ Γιῶργο ποὺ γεννήθηκε στὰ 1759. Μὰ στὰ 1772 πεθαίνει ὁ πατέρας τῶν παιδιῶν καὶ ἡ μάννα τους Κελουσαοῦ στέλνει τὸ Μάνθο στὴ Νίζνα τῆς Ρωσσίας, στὸν ἐκεῖ ἀποκατεστημένο θεῖο τους Πανταζῆ. Ὁ Μάνθος Ριζάρης, ἔπειτα ἀπὸ τὰ πρῶτα μαθήματα ποὺ παίρνει δίπλα στὸ θεῖο του, δημιουργεῖ δική του ἐμπορικὴ ἐπιχείρησι. Καὶ σὲ λίγα χρόνια, στὰ 1806, ὁ Μάνθος παίρνει κοντά του καὶ τὸν ἀδελφό του Γεώργιο. Κι' οἱ δυὸ δημιουργοῦν μιὰ μεγάλη ἐπιχείρησι τὴν ὁποίαν ἐπεκτείνουν καὶ στὴ Μόσχα, στὴν Ὀδησσὸ καὶ στὴ Βεσσαραβία, τὰς χώρας τὰς παραδουναβίους. Τὸ κέντρον τῶν ἐπιχειρήσεών τους ἦταν στὴ Μόσχα, ὅπου ὁ Μάνθος εἶχε πάρει μιὰ ἀπὸ τὶς καλύτερες θέσεις στὴν κοινωνία γιὰ τὴν μεγάλη του εὐγένεια καὶ γιὰ τὴν γενναιοδωρία του ἀπέναντι κάθε ἐνέργειας ποὺ εἶχε σκοπὸ φιλανθρωπικό!

Ἐκεῖ ἀκριβῶς στὴ Μόσχα ὁ Μάνθος ριζάρης παίζει σπουδαῖο ρόλο στὴ Φιλικὴ Ἑταιρεία. Ὁ Ἐμμανουὴλ Ξάνθος τὸν μυεῖ στὰ μυστήριά της καὶ ὁ Ριζάρης ἀναδεικνύεται ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ μεγάλους καὶ σοβαροὺς φιλικούς. Ὅπως ὁ Ὑψηλάντης εἶναι γνωστὸς μὲ τὸ ὄνομα «Καλός», ὁ Καποδίστριας μὲ τὸ ὄνομα «Εὐεργετικός», ὁ Μάνθος παίρνει τὸ ψευδώνυμο «Πρόθυμος», κι' ἔτσι εἶναι γνωστὸς ἀνάμεσα στοὺς φιλικούς. Στὴ Μόσχα ὁ Μάνθος ἦταν ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ἐθνικιστικῆς κινήσεως τῶν Ἑλλήνων. Τὰ γράμματα διὰ τὴν «μυστηριώδη» ἀρχὴν τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας ὁ Μάνθος τὰ παίρνει. Ἔτσι δὲν γεννᾶται ἀμφιβολία πῶς στὴν ἱεραρχία τῶν ἑταίρων κατέχει τὰ πρωτεῖα. Ἕνα ὅμως εἶναι τὸ γεγονός. Ὅτι ὁ Μάνθος Ριζάρης ἐπὶ μίαν ὁλόκληρον δεκαετίαν προσφέρει ὡς φιλικὸς ἀνεκτίμητες ὑπηρεσίες στὸν ἀγῶνα τῆς Ἐθνικῆς μας Παλιγγενεσίας. Πλέον τῶν 38.000 ρουβλίων χαρίζει στὴ Φιλικὴ Ἑταιρεία, γι' αὐτὸ μάλιστα εἶναι καὶ ἐξαιρετικὰ ἀγαπητὸς μεταξὺ τῶν φιλικῶν καὶ μὲ τὸν Ὑψηλάντη τὸν συνδέει στενὴ φιλία. Καὶ ἀργότερα ὁ Μάνθος προσφέρει, ἐξ ὀνόματος τοῦ ἀδελφοῦ του Γεωργίου, ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος ἄλλας 50 χιλιάδας ρούβλια....

Ἐν τῷ μεταξὺ δείχνει μεγάλο τὸ ἐνδιαφέρον του ὑπὲρ τῆς Νεολαίας. Καὶ φροντίζει ἀπὸ τοῦ 1814 ἀκόμη γιὰ τὴν διατήρησι μιᾶς σχολῆς στὸ Μονοδένδρι τῆς Ἠπείρου. Ἐνῷ βρίσκεται πλέον στὰς δυσμὰς τοῦ βίου του ἀποφασίζει νὰ ἱδρύσῃ μιὰ ἐκκλησιαστικὴ ἀκαδημία. Ὁ θά-

(Ἡ συνέχεια στὴ σελίδα 520)

Γενικὴ ἄποψις τῆς Ριζαρείου Σχολῆς

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Σὲ λίγο καρφώθηκαν σ' ἕνα μέρος: στὸν ποταμὸ καὶ στὰ πλοῖα, ποὺ τὸν σκέπαζαν. Γιατὶ ἐκεῖ πραγματικῶς ἔβλεπα μιὰ κίνησι μεγάλη, ἕν' ἀνακάτωμα, ποὺ τόσο περισσότερο μοῦ ἄρεσεν, ὅσο λιγώτερο τὸ καταλάβαινα.

Πλοῖα, μὲ τὰ πανιά τους ἀνοιχτά, ἀνέβαιναν στὸν ποταμό, γυρμένα λίγο ἀπ' τὴ μιὰ μπάντα· ἄλλα κατέβαιναν· ἄλλα στέκουνταν ἀκίνητα σὰ νησιά· ἄλλα ἔφερναν βόλτες, χωρὶς νὰ βλέπῃς τί τἄκανε νὰ στριφογυρίζουν ἔτσι. Ἦταν τέλος μερικά, ποὺ χωρὶς κατάρτια, χωρὶς πανιά, μόνο μ' ἕνα φουγάρο ποὺ ξετύλιγε κατὰ τὸν οὐρανὸ κουβάρι ἀπὸ καπνό, ἔτρεχαν γρήγορα πρὸς κάθε διεύθυνσι, ἀφίνοντας πίσω τους, ἀπάνω στὸ κιτρινωπὸ νερό, αὐλάκια ἀπὸ ἄσπρους ἀφρούς.

— Εἶναι ἡ ὥρα τῆς παλίρροιας, μοῦ εἶπε ὁ Βιτάλης, ἀποκρινόμενος, πρὶν νὰ τὸν ρωτήσω, στὶς ἀπορίες μου. Αὐτὰ τὰ πλοῖα ποὺ βλέπεις σὰν ξεβαμμένα, σὰ σκουριασμένα, ἔρχουνται ἀπὸ μακρινὸ ταξίδι, ἀπὸ τὴν ἀνοιχτὴ θάλασσα· ἄλλα βγαίνουν τώρα ἀπὸ τὸ λιμάνι· ἐκεῖνα ποὺ βλέπεις στὴ μέση τοῦ ποταμοῦ νὰ κάνουν γύρους, γυρίζουν στὶς ἄγκυρές τους σὲ τρόπο ὥστε νὰ βάζουν πλώρη κατὰ τὸ ρεῦμα. Ἐκεῖνα ποὺ τρέχουν, σκεπασμέν' ἀπὸ σύννεφα καπνοῦ, εἶναι ρυμουλκά.

Πόσες λέξεις παράξενες γιὰ μένα! πόσες καινούργιες ἰδέες!

Ὅταν ἐφθάσαμε στὴ γέφυρα, ποὺ ἑνώνει τὴ Μπαστίδη μὲ τὸ Μπορντώ, ὁ Βιτάλης δὲν εἶχε προφθάσει ν' ἀποκριθῇ οὔτε στὸ πέμπτο τῶν ἐρωτήσεων ποὺ θὰ τοῦ ἔκανα.

Σᾶς εἶπα, ὅτι σὲ καμμιὰ ἀπὸ τὶς πόλεις ποὺ βρεθήκαμε ὥς τώρα στὸ δρόμο μας, δὲν ἐμέναμε πολύ, γιατὶ τὸ μικρό μας «δραματολόγιο» τελείωνε γρήγορα καὶ μᾶς ἀνάγκαζε νὰ ζητοῦμε καινούργιους θεατὲς καθημέρα. Τὸ Μπορντὼ ὅμως εἶναι μεγάλη πόλι, ὅπου ἡ «ἔντιμη ὁμήγυρι» ἀνανεώνουνταν εὔκολα κι' ὅπου μπορούσαμε νὰ δίνουμε, ἀλλάζοντας μόνο συνοικία, τρεῖς τέσσερες παραστάσεις τὴν ἡμέρα, χωρὶς νὰ μᾶς φωνάζουν, ὅπως τὸ πάθαμε στὸ Καόρ:

— Μὰ ὅλο τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια; Τὰ εἴδαμε, φθάνει!

Ἀπὸ τὸ Μπορντὼ θὰ πηγαίναμε στὸ Πῶ. Τὸ δρομολόγιό μας μᾶς ἀνάγκασε νὰ περάσουμε τὴ μεγάλη ἐκείνη ἐρημιά, ποὺ ἁπλώνεται ἀπ' τὰ περίχωρα τοῦ Μπορντὼ ὥς τὰ Πυρηναῖα.

Στὴν ἀρχὴ αὐτοῦ τοῦ ταξειδιοῦ ἔπαθα κάτι τι κωμικὸ ποὺ ἔκαμε τὸν Βιτάλην νὰ γελάσῃ πολὺ καὶ νὰ μὲ κοροϊδεύῃ ἀλύπητα σ' ὅλο τὸν δρόμο ὥς τὸ Πῶ!

Ἦταν ἑπτά-ὀκτὼ μέρες ποὺ ξεκινήσαμε ἀπὸ τὸ Μπορντὼ καί, ἀφοῦ ἀκολουθήσαμε πρῶτα τὶς ὄχθες τοῦ Γαρούνα, ἐπήραμε τὸ δρόμο τοῦ Μὸν-ντὲ-Μαρσάν. Ἐδῶ ἔπαυαν πιὰ τ' ἀμπέλια καὶ τὰ λειβάδια κι' ἄρχιζαν πευκῶνες καὶ ρείκια. Λίγο-λίγο τὰ σπίτια γίνουνταν πιὸ ἀραιὰ καὶ πιὸ φτωχά. Ἔπειτα βρεθήκαμε σ' ἕν' ἀπέραντο κάμπο, ποὺ ἁπλώνουνταν μπροστά μας, ὅσο ἔφθανε τὸ βλέμμα, μ' ἐλαφροὺς κυματισμούς. Οὔτε δάση ἐδῶ, οὔτε πράσινοι ἀγροί· μακριά μας, μόνο γῆ σταχτιά· καὶ κοντά μας, στοὺς ὄχθους τοῦ δρόμου, λιγοστὴ χλόη καὶ ρείκια ξερά.

— Εἴκοσι ὥς εἰκοσιπέντε λεῦγες θὰ κάμουμε σ' αὐτὴ τὴν ἐρημιά, μοῦ εἶπε ὁ Βιτάλης. Κύτταξε μόνο νὰ βαστάξουν τὰ πόδια σου.

Δὲν ἦταν μονάχα τὰ πόδια μου ποὺ ἔπρεπε νὰ **βαστάξουν**, παρὰ καὶ τὸ κεφάλι μου, κι' ἡ καρδιά μου. Γιατὶ ὅσο περπατοῦσα στὸ δρόμο ἐκεῖνο, ποὺ λὲς καὶ δὲν θὰ τέλειωνε ποτέ, μ' ἐκυρίευε μιὰ μελαγχολία ἀκατανίκητη. Ἀπὸ τότε, ἔκαμα πολλὰ ταξείδια θαλασσινά· καὶ πάντα, ὅσες φορὲς βρέθηκα στὴ μέση τοῦ Ὠκεανοῦ, χωρὶς νὰ βλέπω γύρω μου κανένα πανί, ξαναγεννήθηκε μέσα μου ἡ ἴδια ἀνέκφραστη μελαγχολία, ποὺ τὴν πρωτοδοκίμασα σ' αὐτὲς τὶς ἐρημιές.

Περπατούσαμε. Κι' ὅταν μηχανικὰ κυττάζαμε γύρω μας, μᾶς φαίνουνταν πὼς δὲν εἴχαμε προχωρήσει βῆμα, γιατὶ πάντα τὸ θέαμα ἦταν τὸ ἴδιο, πάντα ἡ ἴδια στακτερὴ πεδιάδα, ἴσια καὶ μονότονη, πάντα ὁ ἴδιος δρόμος, μὲ τὴ λιγοστὴ χλόη στοὺς ὄχθους καὶ τὰ ξερὰ ρείκια.

Μόνο κάπου-κάπου περνούσαμε κανένα δάσος μικρό. Μὰ οὔτε αὐτὰ τὰ δάση δὲν ἐφαίδρυναν τὴν τοποθεσία, ὅπως γίνεται συνήθως. Γιατὶ δὲν εἶχαν παρὰ πεῦκα, ποὺ οἱ κλῶνοι τους ἦταν κομμένοι ὥς τὴν κορυφή. Σ' ὅλο τους τὸν κορμὸ ἔχασκαν βαθειὲς χαρακιές, καμωμένες μὲ σκεπάρνι, κι' ἀπὸ τὶς κόκκινες αὐτὲς πληγὲς ἔσταζε τὸ ρετσίνι τους σὰν ἄσπρα κρυσταλλωμένα δάκρυα. Κι' ὅταν ὁ ἄνεμος περνοῦσε ὁρμητικὸς ἀπὸ τοὺς κουτσουρεμένους κλώνους, ἔκανε μιὰ μουσικὴ τόσο θρηνώδη, ποὺ λὲς κι' ἄκουγες τὴν ἴδια τὴ φωνὴ τῶν δυστυχισμένων ἐκείνων δένδρων, ποὺ κλαίγουνταν γιὰ τὶς πληγές τους.

Ὁ Βιτάλης μοῦ εἶχε πῆ ὅτι ὥς τὸ βράδυ θὰ φθάναμε σ' ἕνα χωριό, ὅπου θὰ μπορούσαμε νὰ κοιμηθοῦμε. Μ' ἄρχισε νὰ βραδυάζῃ, χωρὶς νὰ βλέπουμε τίποτα ποὺ νὰ μᾶς λέῃ πὼς τὸ χωριὸ εἶναι κοντά· οὔτε καλλιεργημένα χωράφια, οὔτε ζῶα νὰ βόσκουν στὸ γρασίδι, οὔτε καπνὸ στὸν ἀέρα ἀπὸ τζάκι σπιτιοῦ μακρινοῦ.

Ἤμουν κουρασμένος ἀπὸ τὸ δρόμο, — ἀπ' τὸ πρωῒ σχεδὸν δὲν εἴχαμε σταθῆ, — ἤμουν ἀκόμη τσακισμένος ἀπὸ μιὰ κούρασι ψυχική. . . . Ἄχ, δὲν θὰ φαίνουνταν λοιπὸν ποτὲ τὸ πολυπόθητο χωριὸ στὴν ἄκρη τοῦ ἀτέλειωτου ἐκείνου δρόμου;

Ὅσο καὶ ἂν ἄνοιγα τὰ μάτια, ὅσο κι' ἂν κύτταζα μακριά, δὲν ἔβλεπα παρὰ τὴν ἐρημιά, ποὺ οἱ θάμνοι της μαυρολογοῦσαν τώρα σὰν σκοτάδι ποὺ πλάκωνε.

Ἡ ἐλπίδα πὼς θὰ φθάναμε σὲ χωριὸ πρὶν νυκτώσῃ, μᾶς εἶχε κάνει νὰ ταχύνουμε τὸ βῆμα

Πολλὰ πλοῖα ἀντίκρυσα ἀγκυροβολημένα στὸ μεγάλο λιμάνι.

κι' ὁ ἴδιος ὁ κύριός μας, ἂν καὶ συνηθισμένος νὰ περπατῇ ὧρες, ἐπιτέλους κουράσθηκε. Κι' εἶπε νὰ σταθοῦμε μιὰ στιγμή, νὰ ξεκουρασθοῦμε, στὸν ὄχθο τοῦ δρόμου.

Ἐγώ, ἀντὶ νὰ καθήσω κοντά του, θέλησα ν' ἀνεβῶ σ' ἕνα μικρὸ ὕψωμα σπαρτόφυτο, ποὺ βρίσκουνταν ἐκεῖ κοντὰ στὸ δρόμο, γιὰ νὰ ἰδῶ ἀπὸ κεῖ-πάνου ἂν φαίνουνταν μακριὰ κανένα φῶς.

Φώναξα τὸν Κάπη νἄρθῇ μαζί μου· ὁ Κάπης ὅμως, κουρασμένος, ἔκαμε κουφὸ αὐτί.

—Φοβᾶσαι; μὲ ρώτησε ὁ Βιτάλης.

Ὁ λόγος αὐτὸς μὲ φιλοτίμησε καὶ ξεκίνησα μονάχος γιὰ τὸ βουναλάκι. Δὲν ἤθελα νὰ μὲ νομίσῃ ὁ κύριός μου φοβητσιάρη, ἀφοῦ μάλιστα δὲν αἰσθανόμουν τὸν παραμικρότερο φόβο.

Ὡς τόσο εἶχε νυκτώσει. Φεγγάρι δὲν ἦταν στὸν οὐρανό. Μόνο ἀστέρια σπινθήριζαν καὶ σκορποῦσαν τὸ φῶς τους στὸν ἀέρα, γεμᾶτον ἀπὸ ἀτμοὺς ἐλαφρούς, ποὺ τὸ βλέμμα τοὺς διαπερνοῦσε.

Καθὼς πήγαινα, κυττάζοντας δεξιὰ κι' ἀριστερά, ἀπάνω καὶ κάτω, παρατήρησα πὼς στὴν ἀτμόσφαιρα τῆς νύχτας ἐκείνης πάντα κινοῦνταν ἐπίμονα ἀπόκοσμες μορφές. Ἔπρεπε νὰ συλλογισθῶ, γιὰ νὰ γνωρίσω τοὺς θάμνους τῶν σπάρτων καὶ πουρναριῶν καὶ ὀλόκληρα, ποὺ σήκωναν ἐδῶ κι' ἐκεῖ κορφὲς στριμμένες, καὶ κλώνους στριφογυρισμένους. Γιατὶ ἀπὸ μακρυά, αὐτοὶ οἱ θάμνοι κι' αὐτὰ τὰ δενδράκια ἔμοιαζαν μὲ ζωντανὰ πλάσματα, μὲ ὄντα κόσμου φανταστικοῦ.

Ἦταν παράξενο, μὰ μὲ τὸ σκοτάδι ἡ ἔρημη πεδιάδα μεταμορφώνουνταν, λὲς κι' ἐγέμιζε ἀπὸ φαντάσματα, ἀπὸ ὑπερφυσικὲς ὀπτασίες.

Μοῦ ἦλθε ἡ ἰδέα, δὲν ξέρω πῶς, ὅτι ἕνας ἄλλος στὴ θέσι μου ἴσως θὰ φοβοῦνταν. Δὲν ἦταν ἀπίθανο, ἀφοῦ κι' ὁ ἴδιος ὁ Βιτάλης μὲ ρώτησε ἂν φοβοῦμαι. Ὡς τόσο ἐξέτασα τὸν ἑαυτό μου καὶ πάλι δὲν βρῆκα μέσα αὐτὸ τὸ φόβο.

Ὅσο ἀνέβαινα τὴν πλαγιά, τὰ σπάρτα καὶ τὰ ρείκια γίνονταν πυκνότερα καὶ ψηλότερα. Οἱ κορφές τους ξεπερνοῦσαν συχνὰ τὸ κεφάλι μου καὶ κάπου-κάπου ἀναγκαζόμουν νὰ περάσω ἀπὸ κάτω τους.

Ὁπωσδήποτε, δὲν ἄργησα νὰ φθάσω στὴν κορφή. Κύτταξα τότε μὲ προσοχή, μὰ κανένα φῶς δὲν εἶδα. Τὸ βλέμμα μου χάνουνταν στὰ σκοτάδια. Τίποτ' ἄλλο ἀπὸ μορφὲς ἀπροσδιόριστες, ἀπὸ παράξενες σκιές, ἀπὸ σπάρτα ποὺ ἅπλωναν σὲ μένα τὰ κλωνιά τους σὰν μακριὰ εὐλύγιστα χέρια, κι' ἀπὸ θάμνους ποὺ λὲς καὶ χόρευαν χειροπιασμένοι.

Ἀφοῦ δὲν ἔβλεπα τίποτα παράξενο, ἀφουγκράσθηκα γιὰ ν' ἀκούσω τοὐλάχιστο κανέναν ἦχο, ὁποιονδήποτε, τὸ μούγκρισμα καμμιᾶς ἀγελάδας, τὸ γαύγισμα κανενὸς σκύλου.

Τίποτα!

Τότ' αἰσθάνθηκα τὴν πρώτη ἀνατριχίλα. Ἡ σιωπὴ τῆς ἐρημιᾶς μ' ἐτρόμαξε. Φοβούμουν.

Ἀπὸ τί; Δὲν ἤξερα οὔτ' ἐγώ. Ἀπὸ τὴ σιωπὴ βέβαια, τὴν ἐρημιά, τὴ νύχτα, τὸ σκοτάδι. Μὰ εἴτ' ἀπὸ τὸ ἕνα, εἴτ' ἀπὸ τὸ ἄλλο, ἔνοιωθα πὼς μὲ πλάκωνε κάποιος κίνδυνος.

Τὴν ἴδια στιγμή, καθὼς κύτταζα γύρω μου μὲ ἀγωνία, εἶδα, ἀπὸ μακρυά, μιὰ μεγάλη σκιά, ἄσπρη, ἀλλόκοτη, νὰ περπατῇ γρήγορα πάνω ἀπ' τὰ σπάρτα καὶ συγχρόνως ἄκουσα τὸ θρόϊσμα τῶν θάμνων ποὺ παραμερίζουνταν.

Εἶπα μὲ τὸ νοῦ μου πὼς θὰ μὲ γέλασε ὁ φόβος, πὼς ἡ σκιὰ ἐκείνη ποὺ κουνιοῦνταν, θἆταν βέβαια κανένα δένδρο, ποὺ στὴν ἀρχὴ δὲν τὄχα ἰδῆ.

Ὁ κρότος ὅμως τί ἦταν; Δὲν φυσοῦσε καθόλου.

Τὰ κλωνιά, ἂν ἐλαφριὰ κι' ἂν εἶναι, δὲν κουνιοῦνται ποτὲ μονάχα τους. Ἡ ἀέρας πρέπει νὰ τὰ κουνᾷ, ἢ κάποιος νὰ περνᾷ ἀνάμεσά τους.

Κάποιος; Ἄνθρωπος δηλαδή;... Μὰ ὄχι, δὲν μποροῦσε νἆταν ἄνθρωπος τὸ ἄσπρο ἐκεῖνο κορμὶ ποὺ ἐρχόνταν κατὰ μένα! Μὴν ἦταν κανένα ζῶο ποὺ δὲν τὸ ἤξερα, κανένα μεγάλο νυχτοπούλι, ἢ καμμιὰ θεόρατη ἀράχνη, ποὺ τὰ λεπτὰ καὶ μακρυὰ της πόδαρια διαγράφουνταν ψηλότερ' ἀπὸ τοὺς θάμνους, πάνω στὴ χλωμάδα τ' οὐρανοῦ;

Τὸ βέβαιο ἦταν πὼς τὸ ζωντανὸ αὐτὸ πλάσμα μὲ τὰ πελώρια πόδια, προχωροῦσε καὶ πλησίαζε μὲ πηδήματα βιαστικά. Θὰ μὲ εἶχε ἰδῆ κι' ἔτρεχε κατ' ἐπάνω μου.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ ἑπόμενον)

ΤΑ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΣΤΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΧΩΡΕΣ

Σήμερα βέβαια δὲν μπορεῖ νὰ χωρέσῃ ὁ νοῦς μας πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ζῇ ὁ κόσμος χωρὶς ἡμερολόγιο. Κι' ὅμως ὑπάρχουν λαοί, ποὺ ζοῦν χωρὶς ἡμερολόγιο. Ὁρίζουν ἁπλούστατα τὸν χρόνο μὲ διάφορα περιστατικά, ποὺ εἶναι συνδεμένα μὲ τὴ ζωή τους.

Οἱ ἰθαγενεῖς τῆς Ν. Ἀμερικῆς, ὅταν συμφωνοῦν

Τὸ Ἡμερολόγιον τῶν Ἐσκιμώων.

νὰ κάνουν μιὰ δουλειὰ σὲ ὡρισμένες μέρες, ἐπειδὴ δὲν ἔχουν ἡμερολόγιο γιὰ νὰ ἰδοῦν τὴν λῆξι τῆς προθεσμίας, δένουν ἕνα σχοινὶ σὲ κόμπους. Κάθε πρωΐ μὲ τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου, λύνουν ἀπὸ ἕνα κόμπο. Καὶ μὲ τὸ λύσιμο τοῦ τελευταίου κόμπου καταλαβαίνουν ὅτι ἡ προθεσμία ἔληξε καὶ ὅτι συνεπῶς πρέπει καὶ ἡ δουλειὰ νὰ ἔχῃ γίνει.

Τέτοιες περιπτώσεις συναντῶνται ἄπειρες σὲ μέρη, ὅπου οἱ ἀστρονομικὲς γνώσεις δὲν εἶναι πολὺ ἐξελιγμένες. Γιατὶ δὲν μπορεῖ φυσικὰ νὰ νοηθῇ ἡμερολόγιο χωρὶς ἀστρονομία.

Ἐν τούτοις, τὸ παράξενο εἶναι ὅτι διάφοροι ἐντελῶς πρωτόγονοι λαοὶ ἔχουν κάνει ἀστρονομικοὺς ὑπολογισμοὺς ποὺ συμπίπτουν ἀπολύτως μὲ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῶν διασημοτέρων μας ἀστρονόμων. Τὸ ἡμερολόγιο π. χ. ποὺ μεταχειρίζονται στὴ νῆσο Βιάλη, εἶναι χωρισμένο σὲ ἑβδομάδες. Τὸ παληὸ ἡμερολόγιο τῶν Γερμανῶν χωρικῶν ἀπετελεῖτο ἀπὸ ἑπτὰ σανιδένιες μικρὲς πλάκες, ἐπάνω στὶς ὁποῖες εἶχαν χαράξει τὸν μῆνα καὶ τὶς ἡμέρες. Στὴν Κίνα, ἐπίσης, ἐπικρατεῖ ἄλλοτε ἡ συνήθεια κάθε 60 χρόνια νὰ παρεμβάλλουν κι' ἕνα δίσεκτον ἔτος. Ἔ, αὐτοὺς ἀκριβῶς τοὺς ὑπολογισμοὺς ἀκολουθήσαμε κι' ἐμεῖς καὶ προσθέσαμε κάθε 4 χρόνια τὴν 29 Φεβρουαρίου.

Παραδοξότερο ὅμως — καί... φουτουριστικώτερο — ἀπ' ὅλα εἶναι τὸ ἡμερολόγιο τῶν Ἐσκιμώων. Εἶναι ξύλινο κι' αὐτό, στρογγυλὸ ὅμως. Ἀποτελεῖται ἀπὸ ἕνα δίσκο, στὴ μέση τοῦ ὁποίου ἔχουν χαράξει ἑπτὰ τρῦπες ποὺ σημαίνουν τὶς ἡμέρες τῆς ἑβδομάδος καὶ γύρω ἔχουν χαράξει τοὺς 12 μῆνες, καθὼς καὶ τὸ ἄθροισμα τῶν ἡμερῶν καθενός.

Στὴ μέση ἀκριβῶς, ἐκεῖ ποὺ ἐξέχει ὁ δίσκος, εἶναι ὁ Ἰανουάριος μὲ 31 τρῦπες, δεξιὰ ὁ Φεβρουάριος μὲ 28 καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

ΖΑΧΑΡΙ ΑΠΟ ΣΦΕΝΔΑΜΝΟ

Εἶναι γνωστό, πὼς ἡ ζάχαρι βγαίνει κυρίως ἀπὸ τὸ ζαχαροκάλαμο, καθὼς καὶ ἀπὸ τὰ κοκκινογούλια. Σ' ὅλο τὸν κόσμο 150.000.000 καντάρια βγαίνουν ἀπὸ τὸ ζαχαροκάλαμον καὶ 100 ἑκατομμύρια καντάρια ἀπὸ τὰ κοκκινογούλια. Σήμερα ἀπὸ τὰ κοκκινογούλια βγάζουν ζάχαρι σ' ὅλες σχεδὸν τὶς Εὐρωπαϊκὲς χῶρες, ὅπως ἄλλοτε ἔβγαζαν καὶ στὸν τόπο μας, στὴν Λαζαρίνα.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ κοκκινογούλια, ζάχαρι περιέχουν κι' ἄλλα φυτά, ὅπως τὰ σιτηρά, τὰ καρόττα, ὁ σόργος (τροπικὸ φυτὸ ποὺ καλλιεργεῖται μ' ἐπιτυχία ἀπὸ ἐτῶν καὶ στὸν τόπο μας) καὶ οἱ πατάτες. Σήμερα στὴν Ἀμερικὴ βγάζουν ζάχαρι κι' ἀπὸ τὸ φυτὸν σφέδαμνο τοῦ Καναδᾶ, ἡ σφένδαμνος ἡ ζαχαροφόρος. Δὲν πρόκειται γιὰ πειράματα ποὺ γίνονται, μὰ γιὰ μιὰ μεγάλη ἀνθοῦσα νέα ἀμερικανικὴ βιομηχανία, ποὺ ἀποδίδει 500 000 χιλιόγραμμα ζάχαρι τὸν χρόνο κι' ἄλλο μισὸ ἑκατομμύριο χιλιόγραμμα σιρόπι.

Νομίζομε πὼς αὐτὸ τὸ φυτὸ θὰ μποροῦσε νὰ καλλιεργηθῇ μ' ἐπιτυχία σὲ πολλὰ ὀρεινὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος.

Χίλια δυὸ σὲ μιὰ σελίδα

...ε ἀγάλματα τῶν γιγάν-...ων τῆς νήσου τοῦ Πάσχα.

Πολλὲς φορὲς ὥς σήμερα ἰνηκε λόγος γιὰ τὰ περίφημα καὶ μυστηριώδη ἀγάλματα τῶν γιγάντων, ποὺ σπάρθηκαν πρὸ χιλιάδων ἐτῶν πάνω στοὺς βράχους τῆς νήσου τοῦ Πάσχα, τῆς ἀνατολικώτερης ξηρᾶς τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ.

Αὐτὸ τὸ νησὶ ἔχει ἔκτασι 928 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων, κατοικεῖται ἀπὸ 250 ἀνθρώπους καὶ ἀνεκαλύφθη ἀπὸ τὸν Ρόζζεντεν τὸ 1722 κατὰ τὴν ἡμέρα τοῦ Πάσχα, ἐξ οὗ καὶ ὠνομάσθη ἔτσι.

Οἱ πρῶτοι κάτοικοι τῆς νήσου εἶχαν πιὸ κόκκινο δέρμα ἀπὸ τοὺς ἄλλους κατοίκους τῆς Πολυνησίας.

Πολλοὶ ἐθνογράφοι, ἱστοριοδίφαι καὶ φυσιοδίφαι ἐνδιεφέρθησαν κατὰ διαφόρους καιροὺς γιὰ ν' ἀνακαλύψουν τὸ μυστήριο ποὺ κρύβει αὐτὸ τὸ μακρινὸ νησί.

Τὰ ἰδιόρρυθμα ἀγάλματά του μὲ τὶς κολοσσιαῖες διαστάσεις, εἶναι πελεκημένα ἐπάνω σὲ βράχους, ποὺ εἶναι μισοσκεπασμένοι ἀπὸ λάβα ἡφαιστείου.

Μιὰ τελευταία Γαλλοβελγικὴ ἀποστολὴ ἀπεφάνθη, πὼς ἡ νῆσος τοῦ Πάσχα διεμορφώθη ἔτσι ἀπὸ κάποια γεωλογικὴ μεταβολή, ποὺ συνέβη πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων καὶ δὲν ἀποκρούουν τὴν ὑπόθεσιν ὅτι αὐτὸ τὸ νησὶ ἀποτελοῦσε συνέχεια τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, ποὺ βυθίσθηκε ποιὸς ξέρει ἀπὸ πόσα χρόνια στὸν ὠκεανὸ καὶ ἀπέμεινε μόνο τὸ κομμάτι ποὺ ἀποτελεῖ σήμερα τὸ νησὶ τοῦ Πάσχα.

Πόσο διαρκεῖ ἡ ζωὴ τῶν ζώων κατὰ μέσον ὅρον

Εἰκοσιτέσσαρες ὧρες: τὸ ἐφήμερον (ἔντομον), ἕξη ἑβδομάδες: ἡ μηλολόνθη (ἔντομον), δυὸ μῆνες: ἡ πεταλοῦδα, ὁ ψύλλος, τρεῖς ἕως τέσσαρες μῆνες ἡ μυῖγα, ἕξη μῆνες: τὸ κουνοῦπι, ἕνα χρόνο: τὸ μυρμήγκι, ὁ γρύλλος, ἡ μέλισσα, τρία χρόνια: τὸ ἔμβρυον τῆς μηλολόνθης, ἕξη ἕως δέκα χρόνια ὁ λαγός, ὀκτὼ χρόνια: τὸ κουνέλι, ὀκτὼ ἕως δέκα χρόνια: τὸ πρόβατον, ἡ ἔχιδνα, δέκα ἕως δεκαπέντε ὁ σκύλος, δώδεκα ἕως δεκατέσσαρα: τὸ ἀηδόνι, δώδεκα ἕως δέκα πέντε ὁ λύκος, ἡ γάτα, 15 χρόνια: ὁ βάτραχος, 18 χρόνια: ἡ καρδερίνα, τὸ καναρίνι, 20 χρόνια: ὁ φρῦνος (εἶδος βατράχου), 25 χρόνια: τὸ βῶδι, 25—30: τὸ ἄλογο, 30 χρόνια: ὁ ἀετός, 35—40 χρόνια: ἡ ἔλαφος, ὁ πελαργός, ἡ καμήλα, 40 χρόνια: ὁ οὐρακοτάγκος, 50 χρόνια: ὁ ἐρωδιὸς (πουλί), τὸ λιοντάρι, ἡ ἀρκούδα, 100 χρόνια: ὁ ἔσοξ (ψάρι ποταμοῦ), ὁ κυπρῖνος (κάρπα, ψάρι), ἡ χελῶνα, ὁ παπαγάλος, ὁ ἐλέφας, ὁ ὀξύρρυγχος (ψάρι).

Ὠοτοκία ἑρπετῶν

Οἱ ἔχιδνες εἶναι ᾠοζωοτόκα ἑρπετά, δηλαδὴ φέρνουν στὸν κόσμο τὰ μικρά τους ζωντανά, καθ' ὅσον αὐτὰ σπάζουν μόνα των τὸ κέλυφος τοῦ αὐγοῦ των μέσα στὴν κοιλιὰ τῆς μάννας τους, πρᾶγμα ποὺ σημαίνει ὅτι καὶ τὰ μικρὰ ἐχιδνάκια, πρὶν ἀπ' αὐτὴ τὴ κυοφορία τους, εἶναι περικλεισμένα μέσα σ' αὐγό. Ἐάν, ἀφοῦ σκοτώσῃ κανεὶς μιὰ ἔχιδνα, κατὰ τὴν περίοδο τῆς κυοφορίας της, ἀνοίξῃ τὸ σῶμα της, θὰ βρῇ μέσα διαφόρου ἀριθμοῦ αὐγὰ μὲ ἀσβεστοῦχο κέλυφος, ἀρκετὰ στερεό.

— Οἱ χελῶνες, μ' ὅλο ποὺ ἀνήκουν στὴν ἰδιαίτερη τάξι τῶν χελωνοειδῶν, εἶναι κι' αὐτὲς ἐπίσης ἑρπετά. Τὰ αὐγά τους, σχήματος ἀκριβῶς σφαιρικοῦ, ἔχουν ἕνα περικάλυμμα συνήθως μεμβρανῶδες καὶ κάποτε στερεὸν καὶ ἀσβεστοῦχον.

Ἡ θηλυκὴ χελώνη τὰ ἐναποθέτει πάνω στὴν ἄμμο, ὅπου ἐκκολάπτονται χάρις στὴν θερμότητα τοῦ ἡλίου. Ἡ νεαρὰ χελώνη βγαίνει ἀπὸ τὸ αὐγό, σχηματισμένη, ὅπως δηλ. θὰ εἶναι περίπου σ' ὅλη της τὴ ζωή.

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΣΟΚΟΛΑΤΑ

1.— Ἡ κοινὴ σοκολάτα γίνεται ἀπὸ τὸν καρπὸ τοῦ κακάου καὶ ἀπὸ ζάχαρι. Τὸ κακαόδενδρο φύεται στὶς θερμὲς χῶρες.

★

2.— Ὁ καρπός του συλλέγεται κάθε ἕξη μῆνες. Εἶναι κοκκινωπός, διαστάσεων 15 ἕως 18 ἑκατοστομέτρων καὶ περιέχει 15 ἕως 40 κόκκους.

★

3.— Οἱ καρποὶ αὐτοὶ ξεφλουδίζονται καὶ ἀφαιροῦνται οἱ κόκκοι, ποὺ εἶναι χονδροὶ ὅπως τὰ κουκκιά. Κατόπιν ξηραίνονται στὸν ἥλιο.

★

4.— Μετὰ καβουρδίζονται, ὅπως καὶ οἱ κόκκοι τοῦ καφὲ καὶ κονιοποιοῦνται.

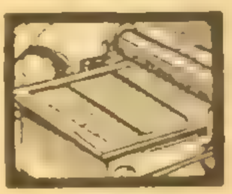
5.— Ἡ σκόνη αὐτὴ τοῦ κακάου ἀναμιγνύεται μὲ ζάχαρι καὶ παράγεται ἡ ζύμη τῆς σοκολάτας, ἡ ὁποία εὐθὺς ἀμέσως θερμαίνεται σ' ἕνα θερμαντήριον 60° βαθμῶν.

★

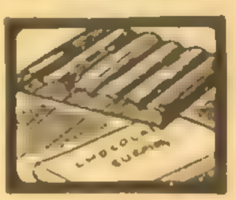
6.— Ἡ ζύμη αὐτὴ ἀνακατεύεται ἀπὸ ἕνα ἀναμίκτην καὶ τέλος περνᾶ ἀπὸ μιὰ ἑλικοειδῆ μηχανή, ὅπως αὐτὴ ποὺ γεμίζουν τὰ λουκάνικα, ἡ ὁποία συμπιέζει τὴν ζύμη καὶ τὴν ἀπαλλάσσει ἀπ' τὶς φυσαλλίδες τοῦ ἀέρος.

★

7.— Τὰ «λουκάνικα» αὐτὰ τῆς σοκολάτας τοποθετοῦνται σὲ θερμὰ καλούπια στὸ σχῆμα τῶν μελλοντικῶν κομματιῶν. Τὰ καλούπια πιέζονται καὶ μετὰ ψύχονται.

★

8.— Δὲν ἀπομένει πιὰ παρὰ νὰ βγοῦν τὰ κομμάτια ἀπ' τὰ καλούπια, νὰ περιτυλιχθοῦν σ' ἕνα ψιλὸ χαρτὶ ἀπὸ κασσίτερο καὶ μετὰ σ' ἕνα δεύτερο χαρτὶ ἢ χαρτόνι μὲ τὴ μάρκα τοῦ ἐργοστασίου.

Φαλαγγίτισσαι Σερρῶν μετὰ τοῦ Νομάρχου καὶ τῶν Ἀρχῶν τῆς πόλεως

Ὁμὰς Φαλαγγιτισσῶν Σερρῶν

Φαλαγγίτισσαι Σερρῶν μετὰ τοῦ Νομάρχου

ΤΕΣΣΑΡΑ ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΑ ΑΠΟ

Ὁ χαιρετισμὸς κατὰ τὴν εἴσοδον τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου Παύλου εἰς τὴν Διάσκεψιν.

Ὁ Ἀρχηγὸς ἐκφωνῶν τὸν εἰς τὴν σελίδα 491 δημοσιευόμενον λόγον κατὰ τὸ γεῦμα ποὺ παρέθεσεν ὁ ἴδιος πρὸς τοὺς Περιφερειακοὺς Διοικητάς.

ΤΗΝ Α΄ ΔΙΑΣΚΕΨΙΝ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος Γενικὸς Ἀρχηγὸς τῆς Ε. Ο. Ν. κηρύσσων τὴν λῆξιν τῆς Α΄ Διασκέψεως τῆς Ε. Ο. Ν.

Εἰς τὸ γεῦμα τοῦ παρέθεσεν ὁ Ἀρχηγὸς πρὸς τοὺς Περιφερειακοὺς Διοικητὰς καθ' ἣν ὥραν ὁμιλεῖ ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς Ἀχαΐας.

Μια χαριτωμένη Σκαπάνισσα

Η ΣΕΛΙΣ των κοριτσιών

Φιλικὲς κουβέντες

ΚΑΛΕΣ ΣΥΝΤΡΟΦΙΕΣ

Ἕνας σπουδαῖος συντελεστὴς στὴν σταδιοδρομία μας καὶ γενικώτερα στὴν δρᾶσι μας στὴν κοινωνία εἶναι οἱ συναναστροφές μας.

Πρέπει νὰ ξεύρουμε ὅτι ἀπὸ μιὰ καλή μας φίλη, προικισμένη μὲ προτερήματα καὶ καλὴ διαγωγή, πάντοτε θὰ ὠφεληθοῦμε δίχως κι' ἐμεῖς νὰ τὸ καταλάβωμε πῶς. Θὰ δοῦμε τὸν ἑαυτό μας νὰ χάνῃ πολλὲς κακὲς συνήθειες καὶ νὰ ἀποκτᾷ προτερήματα ποὺ δὲν τὰ εἶχε πρίν.

Ὅπως μπορεῖ νὰ συμβῇ καὶ τὸ ἀντίθετο. Ἀπὸ μιὰ κακὴ συντροφιὰ νὰ διαστρέψωμε τὸν χαρακτῆρα μας καὶ τὴν καλὴ ἀνατροφὴ ποὺ κοπίασαν οἱ γονεῖς μας νὰ μᾶς δώσουν. Αὐτὸ τὸ τόσο λεπτὸ ζήτημα (ἡ ἐκλογὴ τῆς φίλης), ποὺ ἔχει ἀφάνταστη σημασία στὴ ζωή μας, πρέπει κάθε κορίτσι νὰ τὸ προσέξῃ. Ἂς μὴ ξεχνᾶμε κάτι ποὺ λέμε πολὺ συχνά:

«Πές μου μὲ ποιὸν πᾶς, νὰ σοῦ πῶ ποιὸς εἶσαι».

Χριστίνα

Τὰ 250 χρόνια ἑνὸς γυναικείου εἴδους πρώτης ἀνάγκης

Δὲν περνάει χρόνος, μῆνας, βδομάδα χωρὶς οἱ ἐφημερίδες νὰ γιορτάσουν καὶ κάποια [illegible] ἑνὸς σημαντικοῦ γεγονότος [illegible] ἑνὸς [illegible] ἀνδρός.

Ὑπάρχει ὅμως καὶ μιὰ ἐφεύρεσις ἡ ἀνακάλυψις ἂν θέλετε ποὺ ποτὲ δὲν σκέφθηκαν νὰ τὴν [illegible] σπουδαιότης της εἶναι ἀρκετὰ σημαντική.

Πᾶνε δυόμισυ αἰῶνες ἀπὸ τότε ποὺ πρωτοφανερώθηκε στὴν Ὁλλανδία, ἕνα μικρό, μικρούτσικο πραγματάκι, ἀπαραίτητο στὶς γυναῖκες.

Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ γεννήθηκε δὲν ἄλλαξε [illegible] μορφή, δὲν μεγάλωσε, δὲν ἐτελειοποιήθηκε [illegible] τότε νὰ χρησιμοποιῆται, ἁπλὸ καὶ φτηνό, [illegible] ἦταν ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα, σὲ ὅλο τὸν κόσμο.

Δὲν ὑπάρχει σπίτι ἢ παλάτι, πολιτεία ἢ χωριό, ὅπου νὰ μὴ μπορῇ νὰ τό βρῃ κανείς.

Πρόκειται γιὰ τὴ δαχτυλήθρα.

Ὅταν ἡ μοδίστρα ἢ ἡ κεντήστρα ἐργάζεται καὶ φτιάνῃ πράγματα ποὺ θὰ θαυμασθοῦν ἀπὸ πολὺν κόσμο, δὲν σκέπτεται ποτὲ ὅτι ἡ δόξα της καὶ ἡ γαλήνη της ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος στὸ μικρούτσικο αὐτὸ πραγματάκι.

Νά ὁ θρῦλος ποὺ κυκλοφορεῖ γιὰ τὴν δαχτυλήθρα [illegible]

[illegible] περιτειχισμένο ἀπὸ δένδρα καὶ λουλούδια. Ὅταν ἔκανε καλὸ καιρὸ — ἔτσι γίνεται [illegible] της καὶ καθόταν ὧρες ν' ἀκούῃ τὸ κελάδημα τῶν πουλιῶν.

Ἡ ἐμφάνισίς της χαιρετιζόταν μὲ ζωηρὰ [illegible] τὴν ἀγαποῦσαν ἔτσι ὄμορφη, καλὴ καὶ [illegible] ποὺ ἦταν.

Ὅταν τὸ καλοκαίρι πέθαινε καὶ ἐρχόταν τὸ θλιβερὸ φθινόπωρο, ἡ ὡραία Μὺρ ἐγκατέλειπε τὸ περιβόλι καὶ κλεινόταν σπίτι της, ὅπου ριχνόταν στὸ κέντημα.

[illegible] καλοκαίρι ἦταν, πέρασε ἕνας [illegible]

[illegible] τὴ φορά. Κατέβηκε ἀπ' τ' ἄλογο, μπῆκε στὸ σπίτι τῆς Μὺρ καὶ πῆρε τὴ μητέρα της ἰδιαιτέρως [illegible]

[illegible]

ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΛΑΜΠΕΣ ΜΕ ΤΟ... ΤΙΠΟΤΑ

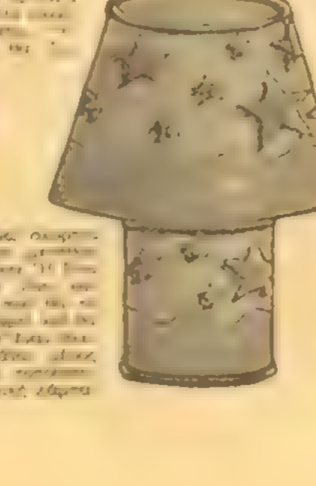
Ἕνα ὡραῖο καὶ κομψὸ ἀμπαζοὺρ καὶ μιὰ ὡραία λαμπίτσα γιὰ τὸ δωμάτιό σας... Τί χρησιμώτερο πρᾶγμα;

Ἀκοῦστε πῶς μπορεῖτε νὰ τὶς φτιάσετε μόνες σας, χρησιμοποιώντας ἕνα μπουκάλι ἢ ἕνα [illegible]

[illegible]

[illegible]

ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

Δεύτερη πατρίδα

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Μόνο ἀπὸ τὸ ψηλότερο σημεῖο τοῦ νησιοῦ, ὅταν ἦταν αἰθρία, τῆς φαινόταν σὰ νὰ βλέπῃ μιὰ στεριὰ πρὸς τ' ἀνατολικά. Ἀλλὰ πῶς ἦταν δυνατὸ νὰ περάσῃ τὴ μεγάλη θάλασσα, ποὺ τὴν ἐχώριζε; Κι' ἡ γῆ ἐκείνη, ἡ μακρινή, τί νὰ ἦταν; Κανένα μεγάλο νησὶ τοῦ Ὠκεανοῦ; Καμμιὰ ἤπειρος; Γῆ γνωστή; Γῆ ἄγνωστος; Ἡ Τζέννυ ἦταν ἀδύνατο νὰ συμπεράνῃ.

Στὸ πλάτος ἐκεῖνο τῆς μεσοτροπικῆς ζώνης, ἂν τὸ κρύο δὲν ἦταν φοβερό, οἱ βροχὲς ὅμως ἦταν ἀνυπόφορες. Ἡ Τζέννυ κατέφευγε τότε στὴ σπηλιά της. Δὲν μποροῦσε νὰ βγῇ οὔτε γιὰ νὰ ψαρέψῃ, οὔτε γιὰ νὰ κυνηγήσῃ. Εὐτυχῶς ποὺ τ' αὐγὰ κι' οἱ ἀχιβάδες ἦταν ἄφθονα στοὺς βράχους κι' ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὴ σπηλιά. Ἔπειτα εἶχε ξεράνει καὶ φυλάξει γι' αὐτὴ τὴν ἐποχὴ διαφόρους καρπούς. Ἔτσι τροφὴ δὲν τῆς ἔλειπε οὔτε τὸν χειμῶνα. Καὶ μπόρεσε νὰ ζήσῃ στὸ νησάκι της ἐπάνω ἀπὸ δυὸ χρόνια.

Τότε τῆς ἦλθε μιὰ ἰδέα, μιὰ ἔμπνευσι, μιὰ φώτισι Θεοῦ: Νὰ δέσῃ στὸ πόδι ἑνὸς ἀλμπάτρου, ποὺ εἶχε πιάσει, τὸ γραμματάκι ἐκεῖνο ποὺ ξέρουμε. Ἔλεγε ἁπλῶς πὼς βρίσκεται ὁλομόναχη στὸν Ἀναμμένο Βράχο κι' ἐπερίμενε βοήθεια καὶ σωτηρία. Τῆς ἦταν ὅμως ἀδύνατο νὰ προσδιορίσῃ καὶ τὴ θέσι τοῦ νησιοῦ της. Οὔτε ἐργαλεῖα εἶχε γιὰ νὰ βρῇ πλάτος καὶ μῆκος, οὔτε ἤξερε κἂν σὲ ποιὸ μέρος περίπου τοῦ Ἰνδικοῦ Ὠκεανοῦ εἶχε ναυαγήσει ἡ «Δορκάς».

Μόλις τὸν ἄφησ' ἐλεύθερο, ὁ ἀλμπατρος πέταξε πρὸς τὰ βορειοανατολικά. Σὲ λίγο τὸν ἔχασε ἀπ' τὰ μάτια της. Θὰ γύριζε ποτὲ στὸν Ἀναμμένο Βράχο; Πολὺ ἀπίθανο!...

Πέρασαν μέρες χωρὶς νὰ ξαναφανῇ. Ἡ ἀδύνατη ἐλπίδα, ποὺ ἡ Τζέννυ εἶχε ἀναθέσει σ' αὐτὴ τὴν ἀπόπειρα, ἄρχισε σιγὰ-σιγὰ νὰ σβύνῃ. Δὲν ἤθελε ὅμως καὶ ν' ἀπελπισθῇ ὁλωσδιόλου. Ἂν ἡ βοήθεια δὲν θὰ ἐρχόταν μ' αὐτὸ τὸν τρόπο, μποροῦσε νὰ ἔλθῃ μὲ κάποιον ἄλλο.

Αὐτὰ διηγήθηκε ἡ Τζέννυ στὴν οἰκογένεια Ζερμάττ. Καὶ στὸ διάστημα τῆς ὁμιλίας της, πολλὲς φορὲς προκάλεσε δάκρυα. Γιατὶ ποιὸς μποροῦσε νὰ τὴν ἀκούσῃ χωρὶς νὰ συγκινηθῇ; Ἔκλαψε κι' ἡ ἴδια. Καὶ πόσα φιλιὰ δὲν τῆς ἔδωσε ἡ Μπέτσυ, γιὰ νὰ τῆς στεγνώσῃ τὰ δάκρυα!...

Ἔμενε τώρα νὰ μάθουν πῶς ὁ Φρίτς κατώρθωσε ν' ἀνακαλύψῃ τὸν Ἀναμμένο Βράχο.

Τὸ ξέρουμε: ὅταν τὸ καγιὰκ βγῆκε ἀπὸ τὸν ὅρμο τῶν Μαργαριτῶν, ὁ Φρίτς, ποὺ πήγαινε μπροστὰ μὲ τὸ καγιάκ, εἰδοποίησε τὸν πατέρα του μ' ἕνα γραμματάκι, ὅτι ἔφευγε γιὰ νὰ βρῇ τὴν Ἀγγλίδα. Ἔτσι, ἀφοῦ πέρασαν τὴν ἀψῖδα, ἀντὶ ν' ἀκολουθήσῃ τὴν ἀνατολικὴ ἀκτή, ἐτράβηξε πρὸς τὸ ἀντίθετο μέρος.

Ἡ ἀκρογιαλιὰ ἦταν σπαρμένη ἀπὸ ξέρες καὶ τριγυρισμένη ἀπὸ πελώριους βράχους. Πιὸ πέρα ἔβλεπες δένδρα πυκνὰ καὶ τόσο ὡραῖα, ὅσο καὶ τὰ δένδρα τοῦ Βάλντεγκ ἢ τοῦ Ἔμπερφουρτ. Ἕνα πλῆθος ποταμάκια ἔφθαναν ὡς τοὺς ὁρμίσκους, ὅπου χύνονταν. Αὐτὴ ἡ βορειοδυτικὴ ἀκτὴ τῆς Νέας Ἑλβετίας δὲν ἔμοιαζε καθόλου μ' ἐκείνη ποὺ ἁπλωνόταν ἀπὸ τὸν ὅρμο τῆς Σωτηρίας ὡς τὸν ὅρμο τῶν Ναυτίλων.

Ἐπειδὴ ἡ ζέστη, τὴν ἡμέρα ἐκείνη, ἦταν μεγάλη, ὁ Φρίτς ἀναγκάσθηκε νὰ βγῇ ἔξω, γιὰ νὰ βρῇ λίγη σκιά. Ἔπρεπε ὅμως νὰ πάρῃ καὶ κάποια προφυλακτικὰ μέτρα, γιατὶ πολλοὶ ἱπποπόταμοι, εὔκολα μποροῦσαν νὰ κομματιάσουν τὸ καγιάκ.

Μόλις ἄραξε λοιπὸν στὴν ἄκρη ἑνὸς πυκνοῦ δάσους, τράβηξε ἔξω τὴ βαρκούλα του, στὴ ρίζα ἑνὸς μεγάλου δένδρου, καὶ ξαπλώθηκε ἐκεῖ κοντά της. Σὲ λίγο, καθὼς ἦταν καὶ κουρασμένος, ἀποκοιμήθηκε βαθειά.

Τὴν ἄλλη μέρα ἐξακολούθησε τὸ ταξίδι του, ὡς τὸ μεσημέρι. Καὶ βγῆκε πάλι στὴν ξηρά. Ἀλλὰ σ' αὐτὸ τὸν σταθμὸ ὁ τολμηρὸς νέος ἀντιμετώπισε ἕνα κίνδυνο φοβερό: Τοῦ ρίχθηκε μιὰ τίγρις, ποὺ τὴν εἶχε πληγώσει στὸ πλευρό, ἐνῷ ὁ ἀετὸς προσπαθοῦσε νὰ τῆς βγάλῃ τὰ μάτια.

Ἀλλὰ τί λύπη γιὰ τὸν Φρίτς! Ὁ ἀετός, ποὺ μιὰ νυχιὰ τοῦ θηρίου τοῦ εἶχε σχίσει τὴν κοιλιά, δὲν μπόρεσε νὰ ἐπιζήσῃ. Ὁ Φρίτς ἔθαψε τὸν δυστυχισμένο Μπλίτς στὴν ἄμμο τῆς ἀκρογιαλιᾶς καί, ἀπαρηγόρητος ποὺ ἔχασεν ἔτσι τὸν πιστὸ σύντροφο τῶν κυνηγιῶν του, ξαναμπῆκε στὸ καγιὰκ κι' ἐξακολούθησε τὴν ἀκτοπλοΐα.

Ὁ ἀετὸς δὲν μπόρεσε νὰ ἐπιζήσῃ.

Ταξείδεψε ἔτσι ὅλη τὴν ἡμέρα. Ἀλλὰ δὲν εἶδε κανένα καπνό, ποὺ νὰ μαρτυρῇ τὴν παρουσία τοῦ Ἀναμμένου Βράχου. Τότε, ἐπειδὴ ἡ θάλασσα ἦταν καλή, ὁ Φρίτς ἀποφάσισε νὰ τραβήξῃ στ' ἀνοικτά, γιὰ νὰ ἰδῇ μήπως φαινόταν κανένας καπνὸς ἐπάνω ἀπὸ τὸν νοτιοδυτικὸ ὁρίζοντα. Ἀκολούθησε λοιπὸν μὲ τὸ καγιὰκ αὐτὴ τὴ διεύθυνσι. Τὸ πανάκι του τὸ ἐφούσκωνε ἀπόγειος ἄνεμος καλός. Κι' ὕστερα ἀπὸ δύο ὡρῶν ταξεῖδι, ἐνῷ ἑτοιμαζόταν πιὰ νὰ γυρίσῃ, τοῦ φάνηκε σὰ νὰ βλέπῃ ἕναν ἐλαφρὸ καπνό.

Ὁ Φρίτς τὰ ξέχασε τότε ὅλα: τὴν κούρασί του, τὴν ἀγωνία ποὺ θὰ προξενοῦσε βέβαια ἡ τριήμερη ἀπουσία του στὸ Φελσενχάιμ, τοὺς κινδύνους ποὺ θ' ἀπαντοῦσε τόσο μακρυὰ στὸ ἀνοικτὸ πέλαγος... Μὲ τὰ κουπιὰ τὸ καγιὰκ πετοῦσε στὴν ἐπιφάνεια τῶν μικρῶν κυμάτων. Ὕστερ' ἀπὸ μιὰ ὥρα, βρέθηκε μπροστὰ σ' ἕνα νησάκι, ποὺ εἶχε στὴ μέση ἕνα ἡφαίστειο καὶ τὸ ἡφαίστειο αὐτὸ ἔβγαζε καπνοὺς ἀνακατεμένους μὲ φλόγες.

Νά λοιπὸν ὁ Ἀναμμένος Βράχος!

Ὁ Φρίτς ἐπλησίασε. Ἡ ἀνατολικὴ ἐκείνη ἀκτὴ τοῦ νησιοῦ φαινόταν τραχεῖα καὶ ἄγονη, ἀλλὰ καθὼς τὴν τριγύριζεν ὁ Φρίτς εἶδε ὅτι τὴν ἔκοβε τὸ στόμιο ἑνὸς μικροῦ ποταμοῦ, ποὺ ἔβγαινε ἀπὸ μιὰ καταπράσινη κοιλάδα.

Τὸ καγιὰκ ἐσπρώχθηκε στὸ βάθος ἑνὸς ὁρμίσκου καὶ ἐτραβήχθηκε ἔξω στὴν ἀμμουδιά.

Δεξιὰ ἀνοιγότανε μιὰ σπηλιὰ καὶ στὴν ἔξοδό της ἕν' ἀνθρώπινο πλάσμα ἦταν βυθισμένο σὲ ὕπνο βαθύ.

Μὲ πόση συγκίνησι στάθηκ' ἐκεῖ ὁ Φρίτς καὶ κύτταξε τὴ δυστυχισμένη ἐκείνη! Ἦταν κορίτσι δεκαεπτὰ ὡς δεκαοκτὼ χρονῶν καὶ φοροῦσε φουστάνι ἀπὸ χοντρὸ καραβόπανο, καθαρὸ ὅμως καὶ ἀρκετὰ καλὰ ἐφαρμοσμένο. Τὰ χαρακτηριστικά της ἦταν ὡραῖα καὶ τὸ πρόσωπό της εἶχε ἄπειρη γλυκύτητα. Ὁ Φρίτς δὲν τολμοῦσε νὰ τὴν ξυπνήσῃ, κι' ὅμως ἡ σωτηρία τὴν περίμενε στὸ ξύπνημά της!...

Ἐπὶ τέλους ἡ νέα ἄνοιξε τὰ μάτια. Κι' ἅμα εἶδε μπροστά της ἕναν ξένο, ἔβγαλε φωνὴ τρόμου.

Ὁ Φρίτς τὴν ἡσύχασε μ' ἕνα νεῦμα καὶ τῆς εἶπε ἀγγλικά:

— Μὴ φοβᾶσθε, μίς.. Δὲν σᾶς θέλω κανένα κακό... Ἦλθα γιὰ νὰ σᾶς σώσω!

Καὶ πρὶν συνέλθῃ ἀκόμη ἀπὸ τὴν ἔκπληξί της ἐκείνη γιὰ ν' ἀποκριθῇ, τῆς διηγήθηκε πῶς ἔπεσε στὰ χέρια του ἕνας ἄλμπατρος, ποὺ στὸ πόδι του ἦταν δεμένο ἕνα γράμμα ἀπὸ μιὰ Ἀγγλίδα, ποὺ ζητοῦσε βοήθεια ἀπὸ κάποιον Ἀναμμένο Βράχο. Κι' ἐπρόσθεσε, ὅτι σὲ ἀπόστασι λίγων λευγῶν ἀπὸ τὸ νησάκι, ὑπῆρχε μιὰ χώρα, ὁ-

που ζοῦσε ὁλόκληρη οἰκογένεια ναυαγῶν.

Ἀφοῦ ἄκουσε αὐτὴ τὴ διήγηση ἡ νέα Ἀγγλίδα, ἐγονάτισε πρῶτα κι' εὐχαρίστησε τὸ Θεό· ἔπειτα ἔτεινε τὰ χέρια της στὸ νέο καὶ τοῦ ἐξέφρασε ὅλη της τὴν εὐγνωμοσύνη. Τέλος τοῦ διηγήθηκε κι' αὐτὴ μὲ λίγα λόγια τὴν ἱστορία της καὶ τὸν προσκάλεσε νὰ ἐπισκεφθῆ τὴν ἀθλία της κατοικία.

Ὁ Φρίτς δέχθηκε ἀλλὰ μὲ τὴ συμφωνία ὅτι αὐτὴ ἡ ἐπίσκεψις θἆταν σύντομη. Γιατὶ βιαζότανε νὰ γυρίση στὴν οἰκογένειά του, ποὺ θ' ἀνησυχοῦσε· βιαζόταν ἀκόμη νὰ ὁδηγήση τὴ νέα Ἀγγλίδα στὸ Φελσενχάϊμ.

— Αὔριο, τοῦ ἀποκρίθηκε. Αὔριο φεύγουμε, κύριε Φρίτς. Ἀφῆστε με νὰ περάσω κι' αὐτὴ τὴ νύκτα στὸν Ἀναμμένο Βράχο, ἀφοῦ δὲν πρόκειται νὰ τὸν ξαναϊδῶ.

— Πολὺ καλά, αὔριο, ἀποκρίθηκε ὁ νέος.

Καὶ μὲ τὰ τρόφιμα ποὺ εἶχε ἡ Τζέννυ, καθὼς καὶ μ' ἐκεῖνα ποὺ εἶχε πάρει ὁ Φρίτς μαζί του, ἔφαγαν οἱ δυό τους καὶ διηγήθηκαν ὁ ἕνας στὸν ἄλλο τὶς παράξενες ἱστορίες τους.

Ἔπειτα ἡ Τζέννυ ἔκαμε τὴν προσευχή της καὶ τραβήχθηκε στὸ βάθος τῆς σπηλιᾶς, ἐνῷ ὁ Φρίτς ξαπλώθηκε νὰ κοιμηθῆ στὴν εἴσοδο, σὰν πιστὸς φύλακας σκύλος.

Τὴν ἄλλη μέρα, πολὺ πρωΐ, φόρτωσαν στὸ καγιὰκ τὰ λίγα ἐκεῖνα μικροπράγματα, ποὺ ἡ Τζέννυ δὲν ἤθελε νὰ τ' ἀποχωρισθῆ, ἐπίσης τὸν φαλακροκόρακα καὶ τὸ τσακάλι της. Ἡ νέα Ἀγγλίδα, ποὺ ἐφόρεσε τὴν ἀνδρική της στολή, ἐκάθησε στὴν πρύμνη τῆς βαρκούλας, ἀνοίχθηκε τὸ πανάκι, δούλεψαν καὶ τὰ κουπιά, κι' ὕστερ' ἀπὸ μιὰ ὥρα οἱ τελευταῖοι καπνοὶ τοῦ Ἀναμμένου Βράχου χάθηκαν στὸν ὁρίζοντα.

Ὁ Φρίτς ἐλογάριαζε νὰ πάη ἴσια στὸ Ἀκρωτήρι τῆς Ψεύτικης Ἐλπίδας. Ἀλλὰ ἔγινε ἀνάγκη νὰ ἐπιδιορθωθῆ τὸ καγιάκ, πού, καθὼς ἦταν φορτωμένο βαρειά, εἶχε πάθει κάποια βλάβη. Ὁ Φρίτς λοιπὸν τὸ ὡδήγησε στὸν ὅρμο τῶν Μαργαριτῶν κι' ἀπὸ κεῖ ἔβγαλε τὴ συντρόφισσά του στὸ νησάκι, ὅπου ἐπλησίασε ὕστερα ἡ πινάσσα καὶ τὴν ἐπῆρε.

Αὐτὰ διηγήθηκε ὁ Φρίτς.

Ὡστόσο ἡ ζωὴ τῶν ἀποίκων ἐξηκολούθησε ἡ ἴδια, πότε στὸ Φελσενχάϊμ καὶ πότε στὸ Φάλκενχοοστ, μὲ τὴ διαφορὰ ὅτι ἦταν πολὺ πιὸ εὐχάριστη καὶ πιὸ εὐτυχισμένη τώρα ποὺ εἶχαν μαζί τους καὶ τὴν καλὴ Τζέννυ Μόντροζ. Καὶ ὁ καιρὸς περνοῦσε ἀφιερωμένος στὴν ἐργασία καὶ στὴ διασκέδασι, κι' ἐννοεῖται περισσότερο στὴν ἐργασία, γιατὶ δὲν ἀπαιτοῦσαν λίγη τὰ κτήματα, οἱ φυτεῖες τῆς Ἀποικίας, τὰ κατοικίδια ζῷα, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ νοικοκυριό.

Μιὰ ὡραία δενδροστοιχία ἀπὸ καρποφόρα ὡδηγοῦσε τώρα ἀπὸ τὸ ρέμα τῶν Τσακαλιῶν στὸν πύργο τοῦ Φαλκενχόοστ. Πολλοὶ ἐξωραϊσμοὶ ἔγιναν ἐπίσης στὸ Βάλντεγκ, στὸ Τσούκερτοπ, στὸ Ἔιπερφουρτ καὶ τέλος στὸ Πρόσπεκτ-Χὶλλ. Τί τερπνὲς ὧρες περνοῦσαν στὴ βίλλα αὐτή, καμωμένη ἀπὸ καλάμια μπαμποῦ στὸ σχέδιο τῶν Ἑλβετικῶν σ α λ έ.

(Ἀκολουθεῖ)

✻ ΤΑ ΡΕΚΟΡ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΑΣ ✻

Ρωτοῦμε ἕνα ἀναγνώστην μας ποῦ εἶναι 20 χρονῶν:

— Πόσες φορὲς ἔχετε ἀνεβῆ ὡς τώρα στὴν κορυφὴ τοῦ Ὀλύμπου (2918 μ.);

— Πόσες φορὲς ἐφθάσατε στὴν ὑψηλότερη κορυφὴ τῶν Ἱμαλαΐων, τὸ Ἔβερεστ (8840 μ.);

— Καὶ ἀκόμη: Πόσες φορὲς κατεβήκατε στὸ βαθύτερο σημεῖο τῆς θαλάσσης (9.788 μ., Εἰρηνικός);

Ὁ ἐρωτώμενος θὰ περιορισθῆ ἀσφαλῶς νὰ μειδιάση καὶ νὰ θεωρήση τὸ ζήτημα λῆξαν... ἐνῷ πρόκειται περὶ ἐρωτήσεων αἱ ὁποῖαι ἔχουν μεγάλην δόσιν ἀστειότητος.

Ὁ νέος, λοιπόν, τῶν 20 χρονῶν, ἀγαπητοί ἀναγνῶσται, ἀνέβηκε 31 φορὲς στὴν κορυφὴ τοῦ Ὀλύμπου, 10 φορὲς στὸ Ἔβερεστ καὶ κατέβηκε ἐννέα φορὲς στὰ ζοφερὰ βάθη τοῦ Εἰρηνικοῦ ὠκεανοῦ!

Θέλετε ἀπόδειξι τοῦ ἰσχυρισμοῦ μας; Θὰ τὴν ἔχετε. Σκεφθήκατε ποτὲ πόσα σκαλοπάτια — περίπου — ἀνεβαίνει κάθε ἄνθρωπος — ὁ ἕνας μὲ τὸν ἄλλον — τὴν ἡμέρα; Πενῆντα ἐπάνω κάτω, γιατὶ ἂν δὲν ἔχη πολλὰ σκαλιὰ τὸ σπίτι του, θὰ ἔχη τὸ σχολεῖο του, τὸ γραφεῖο του, τὸ ἐργοστάσιο ποὺ ἐργάζεται, τὸ σπίτι τοῦ φίλου του ποὺ θὰ ἐπισκεφθῆ.

Εἶναι ἡ βάσις τῆς σκέψεώς μας.

Τὰ πενῆντα αὐτὰ σκαλοπάτια τῆς μιᾶς ἡμέρας γίνονται 18.250 τὸ χρόνο καὶ 365.000 στὰ 20 χρόνια. Καὶ ἂν ὑπολογίσωμε ὅτι κάθε σκαλοπάτι ἔχει ὕψος 25 ἑκατοστομέτρων, φθάνουμε στὸ ἀριθμητικὸν — καὶ λογικόν... — συμπέρασμα ὅτι τὰ σκαλοπάτια ποὺ ἀνέβηκε στὴ ζωή του ὁ νέος τῶν 20 χρονῶν ἀποτελοῦν μίαν τεραστίαν σκάλαν ὕψους 91.250 μέτρων! Διαιρέσατε τὸν ἀριθμὸν αὐτὸν μὲ τὰ ὑψόμετρα τοῦ Ὀλύμπου, τοῦ Ἔβερεστ καὶ τὸ βάθος τοῦ Εἰρηνικοῦ καὶ θὰ δῆτε ὅτι τὸ κατόρθωμα εἶναι μεγάλο...

Ἐννοεῖται ὅτι ὁ ἄνθρωπος τῶν 40 χρονῶν θὰ ἀνεβῆ 62 φορὲς τὸν Ὄλυμπον, 20 τὸ Ἔβερεστ καὶ θὰ φθάση 19 φορὲς στὸ βάθος τοῦ Εἰρηνικοῦ. Καὶ στὰ 60, 80 καὶ τὰ 100 του χρόνια — ἂν ζήση — θὰ ἐπιτύχη ρεκὸρ φανταστικὰ πράγματι.

• • •

Μὲ τὴν ἴδια βάσι καὶ τοὺς σχετικοὺς ὑπολογισμοὺς καταλήγουμε στὸ συμπέρασμα, ὅτι ὁ νέος τῶν 20 χρονῶν ἔχει περπατήσει 14.600 χλμ.

Κατὰ προσέγγισιν ὁ ἄνθρωπος τῶν πόλεων, ποὺ χρησιμοποιεῖ διάφορα συγκοινωνιακὰ μέσα διὰ νὰ κινῆται, βαδίζει 2.000 μ. τὴν ἡμέρα. Ἐννοεῖται ὅτι ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς ἀφορᾷ ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι ἔχουν καθιστικὸ μᾶλλον ἐπάγγελμα, ὑπαλλήλους, ἐπιστήμονας, ἐργάτας βιομηχανιῶν κλπ. Τὸν χρόνο λοιπὸν θὰ περπατήση ὁ νέος τῶν 20 χρονῶν 730 χιλιόμετρα καὶ στὰ 20 χρόνια 14.600 χιλιόμετρα! Ἂν θέλαμε νὰ μεταφράσωμε τὸν ἀριθμὸ αὐτὸ εἰς συγκεκριμένες ἀποστάσεις, θὰ βρίσκαμε ὅτι ὁ νέος φίλος μας πηγαίνει κάθε χρόνο μὲ τὰ πόδια ἀπὸ τὰς Ἀθήνας εἰς τὰς Σέρρας! Στὰ εἴκοσι χρόνια ἔχει μεταβῆ 29 φορὲς στὴ Θεσσαλονίκη, 6 φορὲς στὸ Βερολῖνο (2.556 χλμ.) ἀπ' τὴν Ἀθήνα, — μὲ τὰ πόδια πάντοτε! — καὶ 5 στὸ Παρίσι (3.033 χλμ.). Στὰ 60 χρόνια ὁ ἄνθρωπος κάνει πεζοπορῶντας 90 φορὲς τὴν διαδρομὴ Ἀθηνῶν – Θεσσαλονίκης (510 χιλιόμετρα)!

Ἀλλ' ὑπάρχουν καὶ ἄνθρωποι ποὺ κάνουν 25 χιλιόμετρα τὴν ἡμέρα. Εἶναι οἱ ἀγρόται ποὺ πηγαίνουν στὰ μακρινὰ χωράφια τους, οἱ «πλασιὲ» ποὺ γυρνοῦν ὁλόκληρη τὴν ἡμέρα γιὰ νὰ πουλήσουν ἐμπορεύματα τῶν ἐπιχειρήσεων ποὺ ἀντιπροσωπεύουν, πολλοὶ ταχυδρομικοὶ διανομεῖς, οἱ ἐφημεριδοπῶλαι καὶ ἄλλοι πολλοί.

Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ περπατοῦν 9.125 χιλιόμετρα τὸ χρόνο! Καὶ στὰ 42 χρόνια διανύουν ἀπόστασιν 383.250 χλμ.

Θέλετε νὰ καταλάβετε καλλίτερα τὴν σημασίαν τοῦ τρομεροῦ αὐτοῦ ἀριθμοῦ; Εἶναι εὔκολο. Φαντασθῆτε ἕνα ἴσιο δρόμο ποὺ νὰ ὁδηγῆ ἀπ' τὸν πλανήτη μας στὴ Σελήνη. Ὁ δρόμος αὐτὸς θὰ ἔχη μῆκος 384.403 χιλιόμετρα, ἀφοῦ τόση εἶναι ἡ ἀπόστασις ποὺ χωρίζει τὴ Γῆ ἀπ' τὸ δορυφόρο της. Ὁ ἄνθρωπος λοιπὸν ποὺ κάνει 25 χιλιόμετρα τὴν ἡμέρα, σὲ 42 χρόνια ἔχει πραγματοποιήσει — πεζῇ...— τὸ ταξεῖδι τῆς Σελήνης!

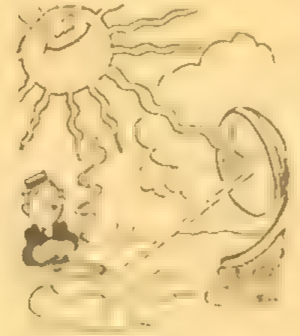
Ἡ ἐνδιαφέρουσα αὐτὴ ἔρευνα θὰ μποροῦσε νὰ ἐπεκταθῆ εἰς πολλὰς πλευρὰς τῆς ζωῆς μας. Γιὰ νὰ μὴ γίνωμε ὅμως κουραστικοὶ θὰ περιορισθοῦμε σὲ ὀλίγα ἀκόμη.

Ἂν ὑποθέσωμε ὅτι ὁ ἄνθρωπος τρώει μισὸ ψωμὶ τὴν ἡμέρα, τὸ χρόνο καταβροχθίζει 182 ψωμιά, στὰ 20 χρόνια 3.640 ψωμιά, στὰ 40 χρόνια 7.280 ψωμιά καὶ στὰ ἑξῆντα 10.920! Ἐὰν βάλωμε τὰ ψωμιὰ αὐτὰ τὸ ἕνα ἐπάνω στὸ ἄλλο, θὰ σχηματισθῆ ἕνας πύργος ὕψους 1.092 μέτρων, ὅσο εἶναι περίπου τὸ ὕψος τοῦ Ὑμηττοῦ.

«Χρυσοῦς ἄνθραξ»

Ο «χρυσοῦς ἄνθραξ» εἶναι ἡ παρὰ τῆς ἡλιακῆς θερμότητος παραγομένη ἐνέργεια, ὅπως «λευκὸς ἄνθραξ» εἶναι ἡ ἐνέργεια ποὺ παράγεται ἀπὸ τὰ τρέχοντα νερὰ ἢ ἀπ' τὶς πτώσεις τῶν νερῶν.

Ἔχει ὑπολογισθῆ ὅτι ὁ ἥλιος ἐκπέμπει κατ' ἔτος στὴ γῆ, στὸ ἰσόπεδον τοῦ Ἰσημερινοῦ, μίαν ποσότητα θερμότητος ἴσην πρὸς ἐκείνην ποὺ θὰ παρῆγεν ἕνα στρῶμα ἐλαίου πάχους 25

ἑκατοστομέτρων. Μ' ἄλλα λόγια ὑπὸ τὶς τροπικὲς χῶρες μιὰ ἐπιφάνεια ἐδάφους 10 τετραγωνικῶν μέτρων, παίρνει ἀπὸ τὸν ἥλιο, κατὰ τὴν διάρκεια ἑνὸς ἔτους, τόσην θερμικὴν ἐνέργειαν, ὅσην ἀναδίδει ἡ καῦσις 3-1)2 τόννων ἄνθρακος.

Στὴν Αἴγυπτο, στὸ Μεαντί, κοντὰ στὸ Κάϊρο, ἔχει κατασκευασθῆ, ἀπὸ τοῦ 1912 ἤδη, τὸ πρῶτον «ἡλιακὸν ἐργοστάσιον». Εἶναι κατασκευασμένον ἀπὸ 5 μεγάλους ἀντανακλαστικοὺς καθρέπτας, συνολικῆς ἐπιφανείας 1200 τετρ. μέτρων, προωρισμένον νὰ συγκεντρώνη τὴν ἡλιακὴν θερμότητα πάνω στὰ νερὰ ποὺ χύνονται σὲ μεγάλες δεξαμενές, ἡ ὁποία θερμότης τὰ κάμνει ν' ἀναβράζουν. Ὁ ἀτμὸς ποὺ παράγεται κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν μπορεῖ νὰ κινήση μιὰ μικρὴ ἀτμομηχανή.

Στὴν Ἀμερική, στὴν κορυφὴ τοῦ ὄρους Οὐΐλσων — ὅπου βρίσκεται τὸ μεγαλείτερον ἀστεροσκοπεῖον τοῦ κόσμου — ἔχει ἐγκατασταθῆ ἕνας πελώριος καθρέπτης, ποὺ περιστρέφεται συγχρόνως μὲ τὸν ἥλιο.

Κατὰ τὸν τρόπον αὐτόν, σὲ κάθε ὥρα τῆς ἡμέρας, ὁ καθρέπτης αὐτὸς τραβᾶ τὶς ἡλιακὲς ἀκτῖνες, τὶς ὁποῖες συγκεντρώνει ἐπὶ ἑνὸς σωλῆνος γεμάτου ἔλαιον, τὸ ὁποῖον συγκρατεῖται ἔτσι διαρκῶς σὲ μιὰ ὑψωμένη θερμοκρασία.

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΑΡΡΩΣΤΟΣ

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ...

Στὴν ἐξώπορτα ἑνὸς σπιτιοῦ μεσαίας τάξεως.

Ὁ ΓΙΑΤΡΟΣ (μὲ τὸ καπέλλο στὸ χέρι). — Ἐδῶ, κυρία μου, μένει, ὅπως μὲ εἰδοποίησαν, ἕνας μικρὸς ἄρρωστος;

Ἡ ΚΥΡΙΑ. — Μάλιστα, γιατρέ, ἐδῶ εἶναι, περᾶστε σᾶς παρακαλῶ.

(Ὁ γιατρὸς ἀκολουθεῖ τὴν κυρία στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ σπιτιοῦ).

Ἡ ΚΥΡΙΑ.—Ἄχ, γιατρέ μου, πρόκειται γιὰ τὸ μικρό μου ἀγοράκι. Φαντασθῆτε ὅτι, τὸ πουλάκι μου, δὲν ξέρω πῶς, ἀπὸ τὸ πρωΐ ὁλοένα πέφτει.

Ὁ ΓΙΑΤΡΟΣ.— Πέφτει!

Ἡ ΚΥΡΙΑ. — Μάλιστα, γιατρέ, ὅλο πέφτει.

Ὁ ΓΙΑΤΡΟΣ.— Αὐτὸ εἶναι πολὺ περίεργο! Πόσων χρονῶν εἶναι;

Ἡ ΚΥΡΙΑ.—Τεσσεράμισυ, γιατρέ μου.

Ὁ ΓΙΑΤΡΟΣ.—Διάβολε, σ' αὐτὴ τὴν ἡλικία! Καὶ πῶς τὄπαθε;

Ἡ ΚΥΡΙΑ.— Δὲν καταλαβαίνω τίποτε. Χθὲς τὸ βράδυ ἦταν μιὰ χαρὰ τὸ χρυσό μου καὶ χοροπήδαγε σὰ λαγὸς σ' ὅλο τὸ σπίτι. Σήμερα τὸ πρωΐ πῆγα, ὅπως συνήθως, νὰ τὸ ἑτοιμάσω γιὰ νὰ τὸ πλύνω. Τοῦ φόρεσα τὶς καλτσίτσες του, τοὔβαλα τὸ παντελόνι του καὶ τοῦ πέρασα τὰ πόδια του ἀπὸ τὰ μπατζάκια. Πάφ, πέφτει!

Ὁ ΓΙΑΤΡΟΣ.— Ἕνα ἀπρόσεκτο βῆμα, ἴσως.

Ἡ ΚΥΡΙΑ.— Περιμένετε! Τσακίζομαι ἀπ' τὴ βία μου, τ' ἀνασηκώνω.Πάφ, πάλι πέφτει γιὰ δεύτερη φορά. Κατάπληκτη, τὸ ξανασηκώνω. Πάφ, κατὰ γῆς! Καὶ αὐτὸ συνεχίσθηκε ἕξ-ἑπτὰ φορὲς ἀκόμα.

Ὁ ΓΙΑΤΡΟΣ.— Μὰ αὐτὸ καταντᾶ περισσότερο ἀπὸ περίεργο. Μπορῶ νὰ δῶ τὸν μικρό, κυρία μου;

Ἡ ΚΥΡΙΑ.— Βεβαιότατα.

(Βγαίνει κι' ὕστερα ἀπὸ λίγο ξαναμπαίνει κρατῶντας στὴν ἀγκαλιά της τὸ μικρό της ἀγοράκι, ποὺ τὰ μαγουλάκια του εἶναι ροδοκόκκινα ἀπὸ ὑγεία. Εἶναι ντυμένο μ' ἕνα πανταλόνι καὶ μιὰ ἀνοιχτὴ μπλοῦζα στολισμένη μὲ διάφορα ἀποξηραμένα γλυκίσματα).

Ὁ ΓΙΑΤΡΟΣ.— Εἶναι ὄμορφο αὐτὸ τὸ παιδί! Ἀφῆστέ το, σᾶς παρακαλῶ, ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά σας. (Ἡ μητέρα ὑπακούει. Τὸ παιδὶ πέφτει). Μιὰ φορὰ ἀκόμη, σᾶς παρακαλῶ.

(Ἡ μητέρα ξαναϋπακούει. Τὸ παιδὶ πέφτει).

Ἡ ΚΥΡΙΑ.— Ἂς ξαναδοκιμάσωμε ἀκόμα.

(Τὸ παιδὶ ἀφίνεται γιὰ τρίτη φορὰ στὰ πόδια καὶ ἀμέσως ἀκολουθεῖ ἡ πτῶσις τοῦ μικροῦ ἀσθενοῦς, ποὺ ὁλοένα πέφτει).

Ὁ ΓΙΑΤΡΟΣ (σκεπτικός).— Αὐτὸ εἶναι πρωτάκουστο! (Στὸ μικρὸ ἄρρωστο, ποὺ κρατᾶ τὴ μητέρα του ἀπὸ τὸ μπράτσο). Πές μου, μικρέ μου φίλε, μήπως πονεῖς πουθενά;

Ὁ ΤΟΤΟΣ.— Ὄχι...

Ὁ ΓΙΑΤΡΟΣ.— Κοιμήθηκες καλὰ ψὲς βράδυ;

Ὁ ΤΟΤΟΣ.— Ναί...

Ὁ ΓΙΑΤΡΟΣ.— Καὶ ἔφαγες ὀρεξι σήμερα τὸ πρωΐ; Θὰ τρωγες μ' εὐχαρίστησί σου λίγη σουπίτσα;

Ὁ ΤΟΤΟΣ.— Μάλιστα...

Ὁ ΓΙΑΤΡΟΣ.— Ἔ, τότε δὲν χωρεῖ ἀμφιβολία. Πρόκειται περὶ παραλυσίας.

Ἡ ΚΥΡΙΑ — Περὶ παρα... Ὦ Θεέ μου!

(Σηκώνει τὰ χέρια της στὸν οὐρανό. Τὸ παιδὶ πέφτει).

Ὁ ΓΙΑΤΡΟΣ.—Ἀλλοίμονον! Μάλιστα, κυρία. Πλήρης παραλυσία τῶν κάτω ἄκρων. Ἐξ ἄλλου θὰ δῆτε μόνη σας τώρα ὅτι τὰ πόδια τοῦ μικροῦ ἔχουν πάθει τελεία ἀναισθησία. (Καθὼς μιλᾶ πλησιάζει τὸν μικρὸ κι' ἑτοιμάζεται νὰ κάμη τὴ δοκιμὴ ποὺ ἐνδείκνυται, ὁπότε ξαφνικά)— Ἄ! μὰ τί εἶναι αὐτά... τί εἶν' αὐτὰ ποὺ βλέπω... (Καὶ ξεσπῶντας ἀμέσως). Ἄμε στὸ καλό, κυρία μου, τί μοῦ ψέλνετε τόση ὥρα μὲ τὴν παραλυσία σας!

Ἡ ΚΥΡΙΑ.— Ἀλλά, γιατρέ....

Ὁ ΓΙΑΤΡΟΣ.— Φυσικὰ καὶ δὲν μπορεῖ νὰ σταθῆ στὰ πόδια του... Ἀφοῦ πιάσατε καὶ τοῦ βάλατε τὰ δυὸ του πόδια μέσα στὸ ἴδιο μπατζάκι τοῦ πανταλονιοῦ!

ΤΟ ΑΝΑΜΜΑ ΤΩΝ ΦΑΡΩΝ

Τὸ αὐτόματο ἄναμμα καὶ σβύσιμο τῶν φάρων ὀφείλεται στὸν σοφὸ Σουηδὸ φυσικὸ Γουσταῦο Νταλὲν ποὺ πέθανε τὸ 1937 στὴ Στοκχόλμη σὲ ἡλικία 69 χρόνων.

Ὁ νεαρὸς Νταλὲν μπῆκε στὴ Σχολὴ τῶν Τεχνῶν καὶ Ἐπαγγελμάτων τοῦ Γκοτεμπούργκ στὰ 1892 καὶ κατόπιν ἐφοίτησε στὸ Πολυτεχνεῖο τῆς Ζυρίχης, ἀπὸ τὸ ὁποῖο πῆρε τὸ δίπλωμά του ὕστερα ἀπὸ 4 χρόνια.

Ὅταν γύρισε στὴ Σουηδία, κατεσκεύασε ἕνα πρωτότυπο μηχάνημα, ποὺ νὰ [illegible] ἑκατὸ φορὲς τὸν ὄγκο τῆς ἀσετυλίνης κι' ἐσκέφθη νὰ τὸ ἐφαρμόση στοὺς φάρους.

Οἱ συσσωρευταὶ τῆς ἀσετυλίνης ἐκκενοῦνται κανονικὰ τόσο κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας, ὅσο καὶ κατὰ τὴν νύκτα. Ὁ Νταλὲν κατώρθωσε νὰ τελειοποιήση τὴν ἐφεύρεσί του μὲ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐπινοηθεῖσαν ἡλιακὴν κλεῖδα ποὺ καθιστᾶ αὐτόματο τὸ ἄναμμα καὶ τὸ σβύσιμο τῶν φάρων τῆς ἀσετυλίνης, χωρὶς νὰ ὑπάρχη ἀνάγκη φαροφύλακος γι' αὐτὴ τὴ δουλειά.

Αὐτὴ ἡ ἡλιακὴ κλεὶς βασίζεται στὴν ἀπορρόφησι τῶν θερμικῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων ἀπὸ ἕνα ὁποιοδήποτε σῶμα καὶ στὴ διαφορὰ τῆς διαστολῆς ποὺ ἔχει ἀναλόγως ὅταν ἡ ἐπιφάνεια εἶναι φωτισμένη ἢ σκοτεινή. Αὐτὴ ἡ ἰδιόρρυθμος διάταξις σβύνει τὰ φῶτα τοῦ φάρου τὴν ἡμέρα καὶ τὰ ξανανάβει τὴν νύκτα.

Ο ΧΑΡΤΑΕΤΟΣ

Τὴν ἄλλη ἑβδομάδα, μαζὶ μὲ τὸ Τριώδιο, ἀρχίζει καὶ ἡ περίοδος τοῦ χαρταετοῦ. Ποιὸς νέος ἀλήθεια δὲ μέθυσε μὲ τὴ χαρὰ τοῦ παιχνιδιοῦ αὐτοῦ, ποὺ τὸν κάνει γιὰ πρώτη φορὰ νὰ σκεφθῇ τὴ δύναμι τοῦ ἀέρα;

Καὶ ὅμως, στὶς ἀρχὲς τῆς ἐμφανίσεώς του ὁ χαρταετὸς κάθε ἄλλο παρὰ παιχνίδι παιδιῶν ἦταν.

Ἦταν ἕνα σοβαρὸ ἐπιστημονικὸν καὶ στρατιωτικὸν συγχρόνως ὄργανον καὶ μόνον διὰ μέσου τῶν αἰώνων μετεβλήθη σιγὰ-σιγὰ σὲ παιχνίδι τῶν παιδιῶν.

Τὸν χαρταετόν, τὸν μακρινὸν αὐτὸν πρόγονον τοῦ ἀεροπλάνου, ἐφεύρε στὴν Κίνα ὁ στρατηγὸς Χὸ-Σὶν ἀκριβῶς τὸ 206 π. Χ. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὁ στρατηγὸς Χὸ-Σὶν πολιορκοῦσε μιὰ πόλι σπουδαίας σημασίας πόλιν καὶ καθὼς οἱ πολιορκούμενοι δὲν ἀπεφάσιζαν νὰ παραδοθοῦν, σκέφθηκε νὰ σκάψῃ ἕνα μακρινὸ ὑπόγειο που, ξεκινώντας ἀπὸ τὸν καταυλισμό του θὰ περνοῦσε κάτω ἀπ᾽ τὰ ἐχθρικὰ τείχη καὶ θὰ κατέληγε στὸ μέσο τῆς πολιορκουμένης πόλεως, ἀκριβῶς κάτω ἀπὸ τὸ ἀνάκτορο τοῦ κυβερνήτου. Πρὶν ὅμως ἀρχίσῃ τὶς σχετικὲς ἐργασίες ἤθελε νὰ ξέρῃ ἐπακριβῶς τὴν ἀπόστασι ποὺ χώριζε τὸν καταυλισμό του ἀπὸ τὸ ἀνάκτορο, ὅπου θὰ κατέληγε πολεμῶντας.

Τότε λοιπὸν σκέφθηκε τὴν κατασκευὴ ἑνὸς εἴδους μεγάλου ὑφασμάτινου πουλιοῦ, τὸ ὁποῖον, ἀφοῦ ἔδεσαν μὲ σπάγγο, ἄφησαν νὰ μεταφερθῇ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ὡς πάνω ἀπὸ τὴν κατοικία τοῦ πολιορκουμένου κυβερνήτου. Μετὰ ἀπ᾽ αὐτὸ δὲν ἀπέμενε στὸν Χὸ-Σὶν παρὰ νὰ μετρήσῃ τὸ μῆκος τοῦ σπάγγου ποὺ συγκρατοῦσε τὸν χαρταετὸ καὶ τὴν γωνία ποὺ σχημάτιζε ὁ σπάγγος αὐτὸς μὲ τὸ ἔδαφος γιὰ νὰ βρῇ, μ᾽ ἕνα πολὺ ἁπλὸν ὑπολογισμόν, χωρὶς κόπο τὴν ζητουμένην ἀπόστασιν.

Μέσα σὲ λίγο χρονικὸ διάστημα ἡ χρησιμοποίησις τοῦ χαρταετοῦ διεδόθη καταπληκτικῶς καὶ ὑπῆρχαν στὴν Κίνα ὡς καὶ σ᾽ ὁλόκληρον σχεδὸν τὴν Ἄπω Ἀνατολὴν τεχνῖται, ποὺ κατεσκεύαζαν θαυμασίους χαρταετούς, ἀληθινὰ ἔργα τέχνης.

Στὸ Σιάμ, ἐπὶ πολλὰ χρόνια, τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ αὐτοκράτωρ πήγαινε νὰ κοιμηθῇ, τὸ ἀνακτορικὸν προσωπικὸν ὕψωνε ἕνα πολυτελέστατον χαρταετόν, ποὺ ἔπρεπε νὰ παραμένῃ στὸν ἀέρα ὅσο διάστημα ὁ αὐτοκράτωρ ἐκοιμᾶτο. Ὑπέθεταν ἀσφαλῶς ὅτι κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ ὕπνου του ὁ αὐτοκράτωρ χρησιμοποιοῦσε τὸν σπάγγο τοῦ χαρταετοῦ γιὰ νά... τηλεφωνῇ στὰ ἀνώτερα πνεύματα καὶ νὰ τὰ συμβουλεύεται γιὰ τὴν καλλίτερα διοίκησι τοῦ βασιλείου.

Σιγὰ-σιγὰ ὁ χαρταετὸς ἐξειλίχθη εἰς ἐθνικὸ παιχνίδι τῶν Κινέζων καὶ δὲν ἦταν μόνον τὰ παιδιὰ ποὺ διεσκέδαζαν μὲ αὐτόν, ἀλλὰ καὶ οἱ γονεῖς τους, ποὺ παρακολουθοῦσαν πάντοτε ἀπὸ κοντὰ τὸ παιχνίδι αὐτό. Κατεσκεύαζαν ἰδιαιτέρως θαυμάσιους χαρταετούς μὲ μουσικὴν ἀνάλογον μὲ τὶς αἰολικὲς ἅρπες: Πνέοντας ὁ ἄνεμος πάνω στοὺς ἰδιότυπους ἐκείνους χαρτετούς, ἄφινε ν᾽ ἀκούεται μιὰ περίεργος μουσική.

Κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα ὁ χαρταετούς, ἄφινε ν᾽ ἀκούσεδομένος τόσο στὴν Εὐρώπην, ὅσο καὶ στὴν Ἀμερικήν. Ἐχρησιμοποιήθη καὶ τότε κατὰ τρόπον ἐπιστημονικὸν καὶ εἶναι ἀρκετὸν νὰ ὑπενθυμίσωμεν πῶς ὁ Φραγκλῖνος ἐπέτυχε, μὲ τὴ βοήθεια ἑνὸς χαρταετοῦ, μιὰ μέρα θυέλλης, ν᾽ ἀνακαλύψῃ τὸν ἀτμοσφαιρικὸν ἠλεκτρισμόν. Ἀλλὰ καὶ στὴν ἐποχὴ μας ἀκόμη, λίγα χρόνια πρὸ τοῦ μεγάλου πολέμου, χάρις στὸν τελειοποιημένον χαρταετὸν ἐλήφθησαν οἱ πρῶτες ἐναέριες φωτογραφίες.

Ἡ ἱπταμένη αὐτὴ μηχανὴ — ἂν μπορῇ νὰ τὴν πῇ κανεὶς ἔτσι — προσέφερεν ἐπίσης μεγάλες ὑπηρεσίες εἰς τὴν ἀεροπορία, διότι χάρις σ᾽ αὐτὴν ἐμελετήθησαν τὰ ρεύματα τοῦ ἀέρος καὶ διάφοροι ἀτμοσφαιρικοὶ νόμοι.

ΟΙ ΘΕΡΜΕΣ ΠΗΓΕΣ

Τὰ γκέϋζερ εἶναι διαλείπουσες θερμὲς πηγές, ποὺ κατὰ διάφορα περιοδικὰ διαστήματα ἐκτοξεύουν πελώριες στῆλες ζεστοῦ νεροῦ. Αὐτὸ τὸ φαινόμενον ἔχει σχέσι μὲ τὰ ἡφαίστεια.

Ἡ ὀνομαστοτέρη φυσικὴ τέτοια πηγὴ βρίσκεται στὴ Γιέλλοουστοουν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, καθὼς ἐπίσης καὶ στὴν Ἰσλανδία, τὴ Νέα Ζηλανδία καὶ σὲ μικρότερη

κλίμακα στὴν Ἰταλία, στὴν Γαλλία καὶ στὸν τόπο μας.

Οἱ γεωλόγοι αὐτές τὶς πηγὲς τὶς χαρακτηρίζουν ὡς τὶς τελευταῖες ἐκδηλώσεις ἀπελευθερώσεως θερμότητος ἀτμωδῶν ἀναθυμιάσεων τετηκότος μίγματος. Γενικὰ θερμὲς πηγὲς ὑπάρχουν στοὺς περισσότερους ἡφαιστειογενεῖς τόπους, ὅπου ἡ ἐκρήξεις ἐλαττοῦνται.

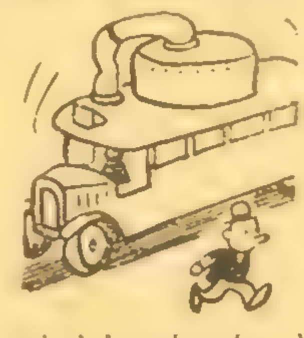
Στὴν Ἰσλανδία περίφημη εἶναι ἡ ὀνομαζομένη «Κοιλὰς τῶν Γκέϋζερ».

Ἡ δεξαμενὴ τοῦ μεγάλου Γκέϋζερ ἔχει γενικὴ διάμετρο 15 μέτρα. Τὰ ἐσωτερικὰ τῆς τοιχώματα εἶναι γυαλιστερὰ ἀπ᾽τὸ νερὸ ποὺ διαρκῶς τὰ χαϊδεύει. Ὁ κεντρικὸς ἀγωγὸς ἔχει διάμετρο 3 μέτρα καὶ κατέρχεται σὲ βάθος 24 μ. Σ᾽ αὐτὸ τὸ μυστηριῶδες βάραθρο καρφώνεται ἐξεταστικὰ τὸ μάτι τοῦ ἐπισκέπτου καὶ προσπαθεῖ νὰ ἀνακαλύψῃ τὰ μυστήριά του. Αὐτὸ τὸ ἄνοιγμα [illegible] κάποιες [illegible] ἀπὸ κάτω [illegible] ἐκρήξεις [illegible] γιὰ κάμποσο ν᾽ ἀναβλύζῃ νερό.

«Ξυλαέριον»

Πρὸ ἐτῶν στὸ «Σαλόνι Αὐτοκινήτων» τῶν Παρισίων εἶχεν ἐκτεθῆ ἕνας τύπος αὐτοκινήτων, μεταφορικῶν καὶ τουριστικῶν, ποὺ λειτουργοῦσαν μὲ ξύλα ἀντὶ ἄλλης καυσίμου ὕλης.

Τὸ πίσω μέρος τῶν αὐτοκινήτων ἐκείνων, ὅπου συνήθως εἶναι ἡ ἀποθήκη βενζίνης ἢ ἕνα εἶδος μπαούλου, εἶχε ἀντικατασταθῆ μ᾽ ἕνα εἶδος κιβωτίου, ποὺ περιεῖχε ἕνα μικρὸν λέβητα, ποὺ τὸν ἐγέμιζαν μὲ ξύλα. Εἰδικὸ μηχάνημα διϋλιζε

μετὰ τὰ ἀναμμένα μέσα σὲ κλειστὸ δοχεῖο ξύλα κι᾽ ἀπὸ τὸ ἀπόσταγμα αὐτὸ παρήγετο ἕνα ἀέριον, ἀνάλογον περίπου μὲ τὸ φωταέριον, ποὺ ἐχρησιμοποιεῖτο στὸ νὰ δίδῃ κίνησιν σ᾽ ἕνα μοτὲρ τοποθετημένο στὸ μπροστινὸ μέρος τοῦ αὐτοκινήτου.

Τὰ αὐτοκίνητα αὐτὰ μὲ τὰ «ξύλα» ἢ καλλίτερα «ἀεριογόνα» (δηλ. ἐφωδιασμένα μὲ μιὰν ἐγκατάστασι παράγουσαν ἀέριον), δὲν ἐχρησιμοποιοῦσαν ἄλλου εἴδους καύσιμον ὕλην καὶ μποροῦσαν νὰ προσφέρουν κάθε εἴδους ὑπηρεσίαν, ἰδίως στὶς δασώδεις περιοχές.

Καὶ ἐπειδὴ ὁλόκληρος σχεδὸν ἡ ποσότης βενζίνης, ποὺ καταναλίσκεται στὴν Γαλλία, εἰσάγεται ἀπὸ τὸ ἐξωτερικό, οἱ ἀρχὲς ὑπεστήριξαν μὲ κάθε τρόπο τόσον τοὺς κατασκευαστάς, ὅσο καὶ τοὺς ἀγοραστὰς αὐτοκινήτων «ἀεριογόνων», σὲ τρόπο ὥστε πολλὰ αὐτοκίνητα σήμερα νὰ εἶναι ἐφοδιασμένα μὲ παρόμοιες [illegible].

[illegible] στὴ Νίκαια, [illegible] αὐτοκινήτου μὲ «ξύλα», ποὺ δὲν [illegible] κατα[illegible] [illegible]. Ἐὰν τὰ προχοφόρα αὐτὰ ἀποδώσουν καλὰ ἀποτελέσματα, γρήγορα θὰ γενικευθῇ ἡ χρησιμοποίησίς τους.

Εἰδικῶς γιὰ τὸ Παρίσι μελετᾶται ἡ κατασκευὴ αὐτοκινήτου, ποὺ νὰ μπορῇ νὰ λειτουργῇ μὲ φωταέριον.

Ένα κεφάλαιο ἀπὸ τὸ ρομάντζο τῆς Σίτσας Καραϊσκάκη, ὁ «Γυιὸς τῆς Καλογρηᾶς».

ΤΟ ΞΕΡΡΙΖΩΜΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Εἶχε μεγάλα σχέδια ὁ Βλαχάβας, γιατὶ πραγματικὰ ἤτανε μεγαλεπήβολος.

Ὁ γέρο-Μπότσαρης τὸν ὑποδέχτηκε στὴν πόρτα τῆς αὐλῆς. Μὲ μεσαῖο ἀνάστημα, γερός, μαυρειδερός, τριαντάρης. Μέσα στὰ σοβαρά του μάτια φαίνονταν ἡ ἀποφασιστική του ψυχή. Οἱ ἄλλοι σὰν τὸν εἶδαν σηκώθηκαν. Πήγανε κατεπάνω του καὶ τοὔδωσαν τὸ χέρι.

— Καπετὰν Μπότσαρη, λέγει στὸ γέρο-Νότη, πέρασα ἀπὸ ἐκεῖ ποὺ μοιράζουν τώρα τὶς ζωοτροφίες στὸ Δημαρχεῖο. Οἱ Σουλιῶτες μοῦ φάνηκαν σὰν βρυκόλακες! Μάτια βαθειὰ φλογισμένα, μάγουλα κόκκαλα. Σᾶς ἔκανε ὁ Ἀλῆς νὰ φτάσετε στὴν ἄκρη τοῦ τάφου, εἶπε μὲ λυπημένο ὕφος. Γι' αὐτὸ σᾶς λέγω δὲν ὑπάρχει τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὴν καταστροφή του. Τότε μόνο θὰ μᾶς ἀφήση ἥσυχους. Οἱ ἄνδρες πρέπει νὰ φᾶνε καλὰ δυὸ-τρεῖς μέρες, ν' ἀποχτήσουν πάλι τὴ σβελτοσύνη καὶ τὴ δύναμί τους. Γιατὶ ἐδῶ δὲν φτάνει μόνο ἡ δύναμι τῆς ψυχῆς. Κοντὰ σ' αὐτὴ τὰ πόδια καὶ τὰ χέρια!.

Κουβέντιασαν ἀκόμα καμμιὰ μισὴ ὥρα μὲ σιγανὴ φωνή. Ὁ Βλαχάβας μιλοῦσε:

— Πρέπει μιὰ φορὰ νὰ καταλάβουμε, πὼς ἡ κλεφτουριὰ εἶναι κεχρὶ παραδομένο στοῦ νερόμυλου τὰ δόντια. Ἂν δὲν κουνήσουμε σύντομα τὰ χέρια μας ὅλοι μαζί, σπειρὶ δὲν θὰ μείνῃ ἀκέριο!

Στὸ τέλος ξεκίνησε ὁ καθένας γιὰ τὸ γιατάκι του.

Ὁ καπετὰν-Μπότσαρης εἶχε πάλι τὴν καρδιὰ γεμάτη ἐλπίδες καὶ χαρά. Σὰν νὰ ξεφτύλιζε ἕνα χέρι τῆς ζωῆς του τὸ καντῆλι κι' ἔφερνε στὴν καρδιά του πάλι ὅλη τὴ ζέστη καὶ τὴν ὁρμὴ τῆς νιότης.

— Γκόλφω, στρῶσε τὸ στρῶμα κοντὰ στὸ παράθυρο γιὰ νὰ κοιμηθῶ. Θέλω ν' ἀκούγω τί γίνεται ἀπὸ κάτω. Ἔλυσες τὰ σκυλιὰ στὴν αὐλή;

• • •

Σὰν ξαπλώθηκε ὁ Γιῶργος στὸ γιατάκι του, πάνω σ' ἕνα σανιδένιο πάγκο στὸ χάνι, στρωμένον μὲ μιὰ φλοκωτή, δὲν μποροῦσε νὰ κοιμηθῇ. Τὰ δυὸ ἄλογα, οἱ καπεταναῖοι, στὸν ἴδιο χῶρο ροχάλιζαν. Κάπου μακριὰ οὔρλιαζαν μερικὰ σκυλιά. Ἡ νύχτα ἤτανε ἥσυχη, σκοτεινή. Καθὼς ἤτανε ντυμένος στὸ στρῶμα του ὁ Γιῶργος, σηκώθηκε, ξεκρέμασε ἀπὸ τὸ στῦλο τὴν τζελεμπία του καὶ βγῆκε κλείνοντας πίσω του σιγὰ-σιγὰ τὴν πόρτα. Τὸ Σοῦλι κοιμώτανε, οἱ κορφὲς πέρα χάνονταν μέσα στὸ σκοτάδι, ποὺ εἶχε γίνει πιὸ πηχτὸ τώρα ποὺ ἐπρόκειτο νὰ ἀνατείλῃ τὸ φεγγάρι.

Ὁ Γιῶργος ἤτανε σὲ ὑπερδιέγερσι ἀπὸ τὰ γεγονότα τῶν τελευταίων ἡμερῶν. Δὲν μποροῦσε νὰ κλείσῃ μάτι. Οἱ περιπέτειες, ποὺ τόσο τοῦ ἄρεσαν. Τὸ φευγιό του ἀπὸ τὴ φυλακή, ἔπειτα ἀπὸ ἕνα χρόνο καὶ δυὸ μῆνες, ἡ τραγωδία τῆς Φροσύνης — τώρα κάθε κλαρί, κάθε πουλὶ ἤξερε τὸ τραγοῦδι της. Ἔπειτα οἱ πορεῖες, γιὰ νὰ φτάσῃ τὸν Λεπενιώτη καὶ τὸν Κατσαντώνη. Πρωτοπαλλήκαρο κι' ὅλας! Μικρὸ τὸ τάγμα, μὰ τὄνομα δοξασμένο! Ἡ ἀπογευματινὴ μάχη, τὸ πέρασμα καὶ τώρα στὸ Σοῦλι μὲ τὴν Γκόλφω... Ἐδῶ σταμάτησε κάμποσην ὥρα. Τὰ μάτια της! Καὶ χίλιες λαχτάρες γεννιόντουσαν μέσα στὴ νεανική του καρδιά!

Περνοῦσε ἀπὸ τὸ σπίτι της. Τὰ σκυλιὰ γαύγιζαν. Προσπέρασε. Ἔπειτα ὁ Σαμουήλ, ποὺ τόσο μιλοῦσαν γι' αὐτόν. Μιὰ περιέργεια καὶ μιὰ ἀκατανίκητη ἐπιθυμία γεννήθηκε αὐτὴ τὴν ὥρα μέσα του. Αὐτὸς θἆναι ἄλλος ἄνθρωπος, σκέπτεται. Λένε πὼς φανερώνεται καὶ σ' ἄλλα μέρη, ποὺ βρίσκονται σὲ κίνδυνο. Ὁ Σαμουήλ... Ἔλεγε καὶ ξανάλεγε τὄνομά του ἄθελα. Περπατοῦσε κάμποσην ὥρα. Κάπου-κάπου συναντοῦσε τὶς βάρδιες. Νόμιζαν πὼς ἤτανε κι' αὐτὸς φρουρός, γιατὶ εἶχε κι' αὐτὸς στὸν ὦμο κρεμασμένο τὸ τουφέκι. Πήγαινε κατὰ τὸ Κούγκι, ποὺ ἤτανε σὰν ἀποθαμένο πάνω ἀπὸ τὸν γκρεμνό. Τὸ μοναστῆρι. Πέρασε. Κάπου ἐκεῖ ἄναβε ἕνα κερί. Ἀπὸ τὸ μικρὸ παράθυρο φαίνονταν σὰν ματάκι φωτεινὸ μέσα στὴ νύχτα.

Ὁ Γιῶργος μποροῦσε νὰ βλέπῃ δυνατὰ σὰν λύγκας μέσα στὴ νύχτα. Περπάταγε σταθερά. Σὰν ἔφταξε κοντὰ στὸ παράθυρο, μιὰ μορφὴ ἔστριβε σκύβοντας τὴ γωνιά. Ὁ Γιῶργος μὲ γατίσια σβελτοσύνη τὸν ἔπιασε.

«Σταμάτα», τοῦ λέγει. «Τί ζητᾶς ἐδῶ;»

«Ἐσὺ τί ζητᾶς ἐδῶ», τοῦ λέγει ὁ ἄλλος φοβισμένα.

«Ἐμένα μ' ἔβγαλε ὁ δρόμος μου».

«Κι' ἐμένα ὁ δικός μου!»

Στὸ χέρι τοῦ ἀγνώστου ἄστραψε ἕνα μαχαῖρι.

Μὲ μιὰ δυνατὴ χτυπιὰ ὁ Γιῶργος στὴν κλείδωσι τοῦ χεριοῦ, τὸν ἔκανε νὰ τὸ ἀφήσῃ νὰ κυλίσῃ χάμου. Ὁ κρότος ἀντιλάλησε μέσα στὴν αὐλὴ τοῦ μοναστηριοῦ, τὴ γεμάτη ἡσυχία.

Ἀπὸ τὸ φωτισμένο παράθυρο μιὰ φωνὴ ρώτησε:

«Ποιὸς εἶναι τέτοιαν ὥρα;»

Σέρνοντας τὸν ἄγνωστο, ὁ Γιῶργος, στάθηκε μπρο-

στά στό Σαμουήλ, πού καθισμένος σταυροπόδι στό πάτωμα, καταγίνονταν νά γεμίζη φυσέκια. Δεξιά ὁ ναργιλές του σβυσμένος κι' ἀριστερά μιά γραφή, ἕνα παληό βιβλίο, ἀνοιχτό. Τό κερί ἤτανε μακρυά βαλμένο πάνω στό περβάζι τοῦ παραθυριοῦ.

«Σαμουήλ», λέγει ὁ Γιώργος σαστισμένος ἀπό τ' ἀντίκρυσμα τῆς μορφῆς ἐκείνης, πού ἀλήθεια ἤτανε ἔτσι ξωτική, ὅπως την ἔλεγαν. «Αὐτός ἐδῶ κακό σοῦ ἐβουλευότανε. Γιατί κανείς καλός ἄνθρωπος δέν στέκει κουρνιασμένος κάτω ἀπό ξένο παράθυρο, οὔτε ξιππάζεται ὅταν ἀκούη βῆμα, μά οὔτε καί σέρνει τό μαχαῖρι δολοφονικά».

Ὁ Σαμουήλ σηκώθηκε. Ἀψηλός, λιγνός, χωμένος στα γένεια, στα φρύδια, στά μαλλιά, χλωμός, μέ μάτια βαθουλά, σα νά μην είχαν πάτο, κοίταξε κατά τον Γιώργο μ' ἕνα βλέμμα, πού περνοῦσε σάν βόλι τή ραχοκοκκαλιά. Ὁ Σαμουήλ βαστοῦσε ἕνα φυσέκι ἀκόμα στό χέρι, ὁ νέος βαστοῦσε ἀκόμα ἀπό τό γιακά τον ἄγνωστο.

«Μοῦ θυμίζεις δυό φλογερά μάτια τῆς νιότης μου», λέγει ὁ Σαμουήλ. Ἡ φωνή του ἤτανε βαθειά καί μελωδική. Ὁ Γιώργος ἄκουγε για πρώτη φορά τέτοια φωνή. «Τα ἴδια μάτια τα μελαγχολικα και τα βαθειά», ἐξακολούθησε ὁ καλόγερος, ὅπου δίνουν ἕνα πόνο στό πρόσωπο, κάνοντάς το τόσο συμπαθητικό»! Κι' ἔπειτα λέγει σιγά:

«Αὐτός πού κρατᾶς δέν εἶναι τίποτε. Εἶναι ἕνας δειλός. Ὁ Πήλιο - Γκούσης. Ὅλοι τόν ξέρουν στό Σοῦλι. Μόνο πεινάει κι' αὐτός»!

Ἄνοιξε ἕνα ἑρμάρι. Χτύπησε μισό μαῦρο ψωμί, πού ἤτανε μέσα ἐκεῖ, πάνω στο γόνατο του, ἔριξε το πιό μεγάλο κομμάτι στόν γονατισμένο ἀκόμα Γκούση.

«Δρόμο», τοῦ λέγει, «δέν ἔχεις δουλειά ἐδῶ νά τριγυρίζης τή νύχτα. Τά πνεύματα θά σοῦ βγάλουν τά μάτια, σάν ἔρθης ἄλλη φορά».

Κι' ἔφυγε συρνάμενος ὁ Πήλιο Γκούσης, ἁρπάζοντας τό ψωμί, χωρίς να βγάλη μια λέξι ἀπό τό στόμα του.

Ὁ Γιώργος στέκονταν ἀκόμα σάν ἀπολιθωμένος, κυττῶντας κάθε κίνησι τοῦ Σαμουήλ.

«Κάτσε», τοῦ λέγει δείχνοντας ἕνα χαμηλό σκαμνί. «Ἤξερα πως θάρχότανα ἀπόψε. Βλέπεις, σέ περίμενα. Καί τό κερί μου ἔβαλα ἐπίτηδες στό παράθυρο. Ἄλλη φορά, σάν δουλεύω τό βράδυ μέ μπαροῦτι, τό βάζω πάντα στή γωνιά ἐκείνη τήν ἀκρινή. Μά ἀπόψε τὄβαλα γιά σένα. Τὄβαλα γιά νά βρῆς εὔκολα τό δρόμο».

Ὁ Γιώργος ἄνοιγε τά μάτια πιό πολύ καί δέν ἤξερε τί νά πῆ. Γενότανε σάν ἕνα μικρό παιδί, πού περίμενε νά τοῦ λύσουν κάποιο μυστήριο. Κάθονταν συμμαζεμένος πάνω στο χαμηλό σκαμνί και μπροστά του ἡ μακρυή, ἀψηλή μορφή, τοῦ μιλοῦσε μέ τή βαθειά φωνή:

«Μικρό παιδί γεννήθηκες, γιέ τῆς Χρυσῆς, μέσ στή σπηλιά. Γνώρισες τά βουνά καί τά λαγκάδια γιά συντρόφους στα παιχνίδια σου. Ἀπό τα βουνά πῆρες τό ἀψηλόφρονο και το σκληρό. [illegible] πονηριά κι' ἄλλες κακίες. Μά ἡ ζυγαριά θά γείρη μέ τά πρῶτα, γιατί τῆς καλόγρηας, τῆς μάννας σου, ἦταν σπάνια ἡ καρδιά καί ἡ τόλμη. Ἄν ἤτανε τέτοια ἡ Εὔα, θά γενότανε στόν κόσμο μιά ἄλλη γυναίκεια γενιά».

«Καί τοῦ πατέρα μου;» Βγῆκε μιά βραχνή, βασανισμένη, μιά παράξενη, ἀπομακρυσμένη φωνή, σα νάβγαινε ἀπό τό σπέρμα, πού πετάχτηκε στόν κόσμο βιαστικό καί περιφρονημένο.

Ὁ Σαμουήλ σταύρωσε τά χέρια.

«Τοῦ πατέρα σου;», λέγει ἀργά. «Δέν ἔχεις δίκηο νά ἀγκομαχᾶς. Ἔτσι ἤτανε γραμμένο. Ὁ πατέρας σου εἶναι ἀγέρας καί φουρτοῦνα. Δέν σέ φτάνει αὐτό; Τό πῶς ἔχεις πατέρα τή βροντή, εἶναι ὁ γονιός. Τό πῶς δέν τόν ξέρουν, δέν ἔχει καμμιά σημασία».

Ὁ Γιώργος ἔσκυψε λίγο τό κεφάλι. Ἔνοιωθε πάνω στή γλῶσσα του κάποια πίκρα. Κάποτε τόν κένταγε βαθειά μέσα στη καρδιά του τή νεαρή, τ' ὄνομα «ὁ Γιώργος, ὁ γυιός τῆς καλογρηᾶς».

Καί σά νά μάντευσε τή θλιβερή του σκέψι ὁ Σαμουήλ, ἔβαλε τό χέρι στό κεφάλι του.

«Ἄκουσε, παιδί μου!» καί τή μικρή αὐτή φράσι τήν εἶπε μέ τέτοιο τρόπο, σά νά ἤτανε κλεισμένη μέσα της μιά αἰωνιότητα.

Ὁ Γιῶργος, ἀνατρίχιασε. «Παιδί μου», τόν εἶπαν κι' ἄλλοι πολλές φορές ἔτσι, μά τώρα σά νά τοῦ ἔχυναν μέσα στίς φλέβες κάτι ζεστό, γλυκό, ἀπερίγραφτο.

(Ἀκολουθεῖ)

Ὁ ὀρυκτός πλοῦτος τῆς Πατρίδος μας.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΜΠΡΟΥΝΤΖΟΣ 2400 ΕΤΩΝ

Ὅλοι σχεδόν οἱ λαοί, ἀπό τούς ἀρχαιοτάτους χρόνους καί ἰδίως οἱ πρόγονοί μας, οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, ἐκαλλιέργησαν τήν μεταλλοτεχνία, χρησιμοποιῶντας μέταλλα καί μεταλλικά κράματα, πού τά παρασκεύαζαν λυώνοντάς τα σέ δυνατή φωτιά.

Μ' αὐτά ἔφτιαχναν τά ὅπλα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, θώρακες, κέρματα, καλλιτεχνικά τεχνουργήματα καί οἰκιακά σκεύη. Τό σπουδαῖον ὅμως εἶναι ὅτι γιά καθ' ἕνα ἀπ' αὐτά τά ἀντικείμενα, οἱ ἀρχαῖοι ἤξεραν τί ἤθελαν καί παρ' ὅλα τά πρωτόγονα μέσα τους, πετύχαιναν τό κατάλληλο μέταλλο.

Τό μπροῦντζο λοιπόν, γιά τόν ὁποῖον μιλᾶμε στό σημερινό μας σημείωμα, τόν ξεχώριζαν κι' ἄλλο κρᾶμα μεταχειριζόντουσαν γιά τά ὅπλα, πού ἔπρεπε νἄναι μεγάλης ἀντοχῆς, ἄλλο γιά τά χρήματα, γιά νά μή φθείρεται κατά τήν κυκλοφορία, ἄλλο γιά τά οἰκιακά σκεύη κ.λ.π.

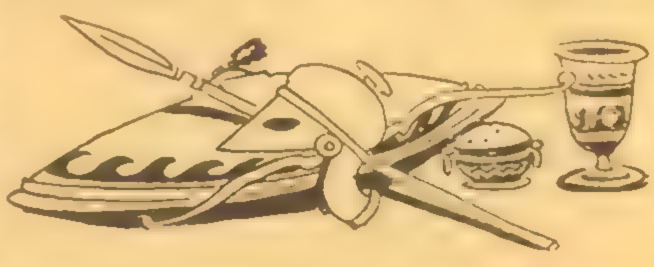
Ἐξετάσαμε μικρά τεμάχια μπρούντζου πού προήρχοντο ἀπό τήν Ὀλυμπίαν καί ἄλλα ἀπό τάς Μυκήνας. Ἦταν καταπληκτική ἡ καθαρότης τοῦ μεταλλικοῦ αὐτοῦ κράματος καί ἡ ἀναλογία τῶν συστατικῶν τῆς παρασκευῆς του. Σήμερα ἀκόμη, ὕστερα δηλ. ἀπό 2000 χρόνια, παρασκευάζουμε τις ἴδιες ἀναλογίες συστατικῶν, τα ἴδια κράματα για τούς ἴδιους σχεδόν σκοπούς.

Ἐκεῖνα ὅμως πού μποροῦμε να βγάλουμε ὡς θετικά συμπεράσματα, εἶναι ὅτι οἱ δυό αὐτές χῶρες, αἱ Μυκῆναι καί ἡ Ὀλυμπία πού γειτονεύανε τά σύνορά τους, ἐπρομηθεύοντο ἀπό τήν ἴδια κάμινο τό μέταλλο, ὅτι εἶχαν τά ἴδια μεταλλεύματα καί κυρίως κατεῖχαν σπουδαῖα μυστικά τῆς μεταλλογνωσίας, ἀφοῦ κατώρθωναν νά παρασκευάζουν μπρούντζους, που τούς ἐχρησιμοποίησαν γιά τήν κατασκευήν ὑπερόχων καλλιτεχνημάτων, τά ὁποῖα κατέχουν περίλαμπρη θέσι στήν ἀρχαία καί σύγχρονη τέχνη.

Ἡ σημερινή προσπάθεια τοῦ Ἀρχηγοῦ καί στό πεδίον αὐτό, γιά τήν ἀποκάλυψιν τοῦ πλούτου τῆς Ἑλληνικῆς γῆς, βρίσκει ζωηρή ἀπήχησι στούς εἰδικούς, οἱ ὁποῖοι ξέρουν πόσο σπουδαῖο κεφάλαιον εἶναι γιά τήν Ἐθνική μας οἰκονομία τά ἑλληνικά μεταλλεύματα.

Οἱ νέοι ἐπιστήμονες εἶναι στό πλευρό του, ἕτοιμοι καί τή ζωή τους νά προσφέρουν γιά τήν ὁλοκλήρωσι τοῦ Μεγάλου του Ἔργου.

Ἠλ. Ἀναστασιάδης

ΠΩΣ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟΥΧΟΙ

Πρό τριῶν χρόνων πέθανε στήν Ἀμερική ὁ Φράνκ Οὐόλουωρθ, κάτοχος 1300 καταστημάτων, ὅπου τό κάθε εἶδος ἐπωλεῖτο ἀπό 5 ἕως 10 σέντς.

Ὁ Οὐόλουωρθ σέ ἡλικία 15 χρόνων πῆγε ὑπάλληλος σ' ἕνα ἐπαρχιακό μαγαζί καί σέ λίγο καιρό μέ τις οἰκονομίες του ἄνοιξε στο ἴδιο μέρος ἕνα μαγαζάκι δικό του, πού κάθε πρᾶγμα δέν κόστιζε οὔτε περισσότερο, οὔτε λιγώτερο ἀπό 5—10 σέντς.

Ἡ δουλειά πήγαινε ἄσχημα, κι' ἔτσι γρήγορα ἔκλεισε τό πρωτότυπο ἐμπόριό του. Μά δέν ἀποθαρρύνθηκε. Πῆγε σ' ἄλλη πόλι καί ἐκεῖ ἄνοιξε τέσσερα τέτοια καταστήματα σέ διάφορες συνοικίες. Ὕστερα ἀπό ἕνα χρόνο ἔκλεισε τά τρία μαγαζιά, γιατί εἶχαν παθητικό, μά αὐτός εἶχε κερδίσει ἐν τῷ μεταξύ 1.500 δολλάρια μέ τά ὁποῖα ἐσυνέχισε τό ἴδιο σύστημα ἐργασίας σε ἄλλες πόλεις.

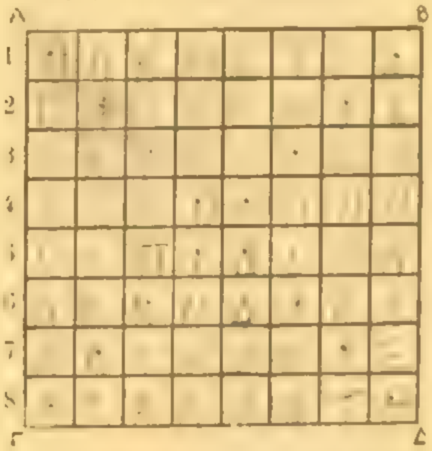
Σήμερα τά καταστήματά του στήν Ἀμερική εἶναι 1.300 μέ τό κεντρικό κατάστημα στή Νέα Ὑόρκη, πού ἔχει 55 πατώματα καί μέ τόν πανύψηλό του πύργο, δεσπόζει ὅλης τῆς πόλεως.

ΔΙΑΓΩΝΙΟΣ ΣΥΛΛΑΒΟΓΡΙΦΟΣ

Α · Α · Α · Α · ΑΡ · ΒΑ · ΒΕ · ΔΙ · ΔΙ · ΘΑΛ · ΚΑ · ΚΑΝ · ΚΗΣ · Λ · ΛΑΝ · ΛΗ · ΛΙ ΜΟΣ · ΝΑ · Ο · ΟΣ · ΟΝ · ΠΙ · ΡΑ · ΡΟ · ΡΙ · ΣΟ · ΤΑ · ΤΕ · ΤΗ · ΤΙΣ · Φ · Β.

Ἀπὸ τὰς ἀνωτέρω συλλαβὰς καὶ τὰ γράμματα, νὰ σχηματισθοῦν δέκα λέξεις, μὲ τὴν ἑξῆς σημασίαν:

Διαγωνίως: Α - Δ, θεὰ τῆς ὡραιότητος. Γ - Β, βασιλεὺς τῶν Φαιάκων, ὁ ὁποῖος ἐπεριποιήθη τὸν Ὀδυσσέα.

Ὁριζοντίως: 1, θυγάτηρ τοῦ Πελίου καὶ σύζυγος τοῦ Ἀδμήτου. 2, ὄργανον μιᾶς τῶν αἰσθήσεων. 3, Βουνὸ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Κορινθιακοῦ. 4, ὑπνωτικὸν φάρμακον. 5, τὸ φέρουν εἰς τὰ χέρια των κυρίως οἱ Ἱσπανίδες. 6, αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου. 7, λιμὴν τῆς Ἱσπανίας εἰς τὴν Μεσόγειον. 8, πρωτεύουσα τῆς Λοκρίδος (Νομὸς Φθιωτιδοφωκίδος).

Μ. Ε. ΜΑΤΣΑΚΗΣ
(δόκ. λοχ. 20ῆς φάλ. Πειραιῶς).

ΕΙΧΕ ΔΙΚΗΟ;

Ἕνας διαρρήκτης μπαίνει σ' ἕνα σπίτι, ἀλλὰ γίνεται ἀντιληπτός, τὴ στιγμὴ ποὺ περνοῦσε ἀπὸ ἕνα μακρὺ διάδρομο, ἀπὸ ἕνα [illegible] πρόφθασε νὰ χτυπήση τὸν ἄνθρωπο μ' ἕνα μαχαίρι κατάστηθα καὶ νὰ τὸν τραυματίση.

Τὸ τραῦμα ὅμως, τὸ ὁποῖο θὰ μποροῦσε [illegible] γιατὶ αὐτὸ εἶχε τὴν ἑτοιμότητα νὰ ριχτῇ ἀπότομα πρὸς τὰ πίσω, οὕτως ὥστε νὰ μὴ τὸν πάρη δυνατὰ τὸ μαχαίρι.

Ἔτσι ὁ ἔνοικος τοῦ σπιτιοῦ σώθηκε ἀπὸ βέβαιο θάνατο.

Σημειωτέον ὅτι ὁ κακοῦργος [illegible] ὥρα ποὺ τὸν ἀνακάλυψαν ἕνα κερί, τὸ [illegible] νὰ ρίξη κάτω καὶ νὰ τὸ πατήση.

[illegible]

[illegible] ἔδαφος σηκώθηκε ἔπειτα καὶ εἶπε:

— Ὁ διαρρήκτης εἶναι ἀριστερός. Καὶ ἡ διαπίστωσις αὐτὴ μᾶς εὐκολύνει πολὺ νὰ τὸν [illegible]

— Σ[illegible] νομικός. Α[illegible]μα ποὺ ἀποδεικνύει ὅτι ὁ κακοῦργος δὲν εἶναι ἀριστερός.

— Αἱ κηλῖδες μπορεῖ νὰ εἶναι δεξιά, ἀλλὰ ὁ ἄνθρωπός μας εἶναι ἀριστερὸς ἐπέμενε ὁ ἀστυνομικός.

Γιατί; Ὁ ἀστυνομικὸς εἶδε δίκαιο;

ΤΙ ΕΖΗΤΗΣΕ Ο ΣΕΖΑ

Ὁ Σεράν, ὁ ἀρχαῖος βασιλεὺς τῶν Ἰνδιῶν, θέλοντας νὰ εὐχαριστήση τὸν Σέζα, ποὺ ἀνεκάλυψε τὸ σκάκι, τοῦ ὑπεσχέθη ὅτι θὰ τοῦ ἔδιδε ὅ,τι ζητοῦσε.

— Μεγάλε Βασιλῆα, εἶπε ὁ Σέζα, θέλω νὰ διατάξης νὰ βάλουν ἕνα σπειρὶ σιτάρι στὸ πρῶτο τετράγωνο τοῦ σκακιοῦ.

Ἔτσι καὶ ἔγινε.

— Τώρα, συνέχισε ὁ Σέζα, σὲ παρακαλῶ νὰ διατάξης νὰ βάλουν 2 σπειριὰ σιταριοῦ στὸ δεύτερο τετράγωνο, 4 στὸ τρίτο τετράγωνο, 8 στὸ τέταρτο, 16 στὸ πέμπτο καὶ νὰ συνεχίζουν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον νὰ βάζουν σὲ κάθε τετράγωνο διπλὸ ἀριθμὸ σπειριῶν σιταριοῦ ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ ὑπῆρχε στὸ προηγούμενο. Ὑποσχέθηκες νὰ μοῦ δώσης ὅ,τι ζητήσω. Θέλω λοιπὸν νὰ πάρω τὴν ποσότητα τοῦ σιταριοῦ ποὺ θὰ συγκεντρωθῇ στὸ τελευταῖο τετράγωνο τοῦ σκακιοῦ.

Ὁ Βασιλεὺς γέλασε γιὰ τὸ μικρὸ δῶρο ποὺ ἐζήτησε ὁ Σέζα. Ὅταν ὅμως θέλησε νὰ ὑπολογίση τὸν ἀριθμὸ τῶν σπειριῶν τοῦ σιταριοῦ ποὺ ἔπρεπε νὰ τοῦ δώση, ἔμπλεξε σὲ τρομεροὺς ἀριθμούς. Ζαλίσθηκε καὶ κάλεσε τοὺς μαθηματικούς του νὰ κάνουν τὸν ὑπολογισμό. Καὶ αὐτοί, διπλασιάζοντας συνεχῶς τὸν ἀριθμὸ τῶν σπειριῶν τοῦ σιταριοῦ, κατέληξαν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι εἰς τὸ τελευταῖον τετράγωνον — τὸ σκάκι ἔχει 64 τετράγωνα — ἔπρεπε νὰ τοποθετηθοῦν σπειριὰ σιταριοῦ ποὺ ἀντιπροσώπευαν ἕνα τεράστιο ἀριθμὸ μὲ 20 ψηφία!

Μπορεῖτε νὰ βρῆτε τὸν ἀριθμὸ αὐτό;

Εἶναι ζήτημα ὑπομονῆς.

Ἐπιπροσθέτως δὲ σᾶς παραθέτομεν καὶ ἕνα ἄλλον ὑπολογισμόν: Οἱ μαθηματικοὶ τοῦ Βασιλέως ὑπελόγισαν ὅτι διὰ νὰ συγκεντρωθῇ ἡ ποσότης αὐτὴ τοῦ σίτου, θὰ ἔπρεπε νὰ φυτευθῇ ὅλη ἡ ἐπιφάνεια τῆς γῆς μὲ σιτάρι καὶ νὰ συγκεντρωθοῦν τέτοιες ἐσοδεῖες ὀκτὼ ἐτῶν.

Εἶχε ζητήσει λοιπὸν πολλὰ πράγματα ὁ Σέζα.

ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Τὸ πρωὶ τῆς Κυριακῆς ἕνα τραῖνο ἀναχωρεῖ ἀπὸ τὰς Ἀθήνας τὴν 9 π. μ. κατευθυνόμενον εἰς Θεσσαλονίκην, μὲ ταχύτητα 35 χιλιομέτρων. Τὴν ἴδια μέρα στὶς 9.50 ἄλλο τραῖνο ἀναχωρεῖ ἀπὸ Θεσσαλονίκης διὰ τὰς Ἀθήνας μὲ ταχύτητα 45 χιλιομ. Ὅταν θὰ συναντηθοῦν τὰ δύο τραῖνα ποιὸ θὰ εἶναι πλησιέστερα στὰς Ἀθήνας;

ΠΩΣ ΕΓΙΝΕ Η ΔΙΑΝΟΜΗ;

Ὁ γέρω πατέρας, αἰσθανόμενος ὅτι ἐπλησίαζε τὸ τέλος του, ἐκάλεσε τοὺς πέντε γυιούς του καὶ εἶπε:

— Παιδιά μου, εἶσθε πέντε καὶ ὅπως γνωρίζετε ἔχω μιὰ ἔπαυλι καὶ δέκα κτήματα. Θέλω μετὰ τὸ θάνατό μου νὰ μείνη ἡ ἔπαυλις σὲ ὅλους σας, χωρὶς νὰ διανεμηθῇ. Ὅσο ὅμως γιὰ τὰ δέκα κτήματα πρέπει νὰ τὰ μοιράσετε

κατὰ τέτοιον τρόπον, ὥστε ὁ καθένας ἀπὸ σᾶς νὰ πάρη δυὸ κτήματα, ἡ ἔκτασις τῶν ὁποίων νὰ εἶναι ἀκριβῶς ἴση καὶ νὰ ἔχη τὸ ἴδιο ἀκριβῶς σχῆμα μὲ τὰ μερίδια τῶν ἄλλων.

Καὶ οἱ πέντε γυιοί, ὕστερα ἀπὸ πολλοὺς ὑπολογισμούς, ἐπραγματοποίησαν τὴν θέλησι τοῦ πατέρα τους.

★

Τὸ σχέδιο ποὺ παραθέτουμε, παρουσιάζει τὴν ἔπαυλι, τὰ δέκα κτήματα καὶ ὅλην τὴν κληρονομηθεῖσαν ἔκτασιν.

Πῶς ἔγινε ἡ διανομή;

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 13ου ΦΥΛΛΟΥ

Εἰς τὸ σχέδιο ποὺ παραθέτομεν βλέπετε τὴν ὀρθὴ διανομὴ τοῦ ἀ[illegible] μὲ τὰ 12 [illegible] στοὺς 4 γυιούς.

Δύσκολη πρόσθεσις: Αἱ στῆλαι ποὺ [illegible]δουν ἄθροισμα 111 εἶναι: Ἡ πρώτη: 6, 7, 18, 19, 30, 31. Ἡ δευτέρα: 5, 8, 17, 20, 29, 32. Ἡ τρίτη: 4, 9, 16, 21, 28, 33. Ἡ τετάρτη: 3, 10, 15, 22, 27, 34. Ἡ πέμπτη: 2, 11, 14, 23, 26, 35. Ἡ πέμπτη: 1, 12, 13, 24, 25, 36.

Ὁ ἔμπορος καὶ οἱ 3 δοῦλοι: 1) Ὁ τρίτος εἶχε ἄσπρο χαρτί. 2) Τὰ χαρτιὰ ποὺ κολλήθηκαν στὶς ράχες τῶν σκλάβων ἦσαν λευκά. 3) Ὁ τ[illegible] οἱ ἄλλοι δύο εἶχαν στὶς ράχες τους λευκὰ χαρτιά. Σκέφθηκε λοιπόν: «Ἂν ἐγὼ εἶχα μαῦρο χαρτί, ὁ 1ος συνάδελφος θὰ ἔβλεπε [illegible] καὶ τὸν 2ο συνάδελφο λευ[illegible] σημαίνει [illegible] ράχες μας 2 λευκὰ [illegible], ἐφ' ὅσον καὶ ἐγὼ βλέπω [illegible], σημαίνει ὅτι καὶ οἱ τρεῖς ἔ[illegible] χαρτιά. Καὶ ἐπομένως... καὶ ἐγώ».

Ἕνα πρόβλημα: Ἡ Ἄννα ἔχει 120 δρ., ὁ Παῦλος 40 καὶ ἡ Μαίρη 160.

λίγη εὐθυμία

ΔΙΑΤΙ ΗΤΟ ΑΔΥΝΑΤΟΝ...

— Πές μου, ἐσύ Πέτρο. Μπορεῖ ὁ πατέρας σου νά πάη μέ τα πόδια ἀπό τάς Ἀθήνας στην Κύπρο;
— Ὄχι κύριε, εἶναι ἀδύνατον!
— Μπράβο Πέτρο. Καί γιατί;
— Γιατί πάσχει ἀπό ρευματισμούς!

ΠΩΣ ΕΤΡΩΓΕ ΔΩΡΕΑΝ...

Δέκα, εἴκοσι, ἑκατό φορές, ἔγινε στά καλύτερα ἑστιατόρια τῶν Παρισίων τό ἴδιο ἐπεισόδιο.

Ἕνας πολύ καθώς πρέπει κύριος, σοβαρός καί καλοντυμένος, ἔμπαινε στο ἑστιατόριο. Ἐκάθητο μέ μεγαλοπρέπεια σ' ἕνα τραπέζι, ζητοῦσε ἀπ' το γκαρσόνι ἕνα καλό φαγητό καί ἔτρωγε μέ την ἡσυχία του. Ἔπειτα γιά συμπλήρωμα τοῦ γεύματός του ἔπαιρνε μιά μακαρονάδα. Ἀλλά μόλις ἔφερναν τό μακαρόνι ὁ πελάτης το κοίταζε καί τον ἔδειχνε θυμωμένος μέσα στό πιάτο τρεῖς κατσαρίδες.

— Τι εἶναι αὐτά τά πράγματα, ρωτοῦσε ἐκνευρισμένος.

— Μά... κατσαρίδες. Ἀλλά πῶς βρέθηκαν μέσα στη μακαρονάδα σας; Το κατάστημα μας εἶναι ἀπολύτως καθαρό.

— Πολύ καθαρό το βλέπω. Δέν πρόκειται γι' αὐτό. Θά σας καταγγείλω. Νά μάθετε την δουλειά σας!

Ἐπενέβαινε ὁ καταστηματάρχης καί διαμαρτυρόταν. Πρώτη φορά ἔβλεπε τέτοιο πράγμα τό κατάστημά του. Ο πελάτης παρεξηγεῖτο. Ἐπηρεάζονταν κι οἱ ἄλλοι. Και ὁ πελάτης ἔφευγε χωρίς νά πληρώση τό φαγητό!

Τα ἴδια ἔκανε μεσημέρι καί βράδυ. Και ἔτσι ὁ ἀπατεώνας αὐτός, ἔχοντας τις κατσαρίδες του μαζί του καί βάζοντας τις στό δεύτερο φαγητό του, ἔτρωγε δωρεάν.

Κάποτε ὅμως ἡ ἀπάτη ἀνεκαλύφθη. Και ὁ... ἔξυπνος πελάτης ἔγινε πλέον πελάτης τῶν φυλακῶν, ὅπου δέν χρησιμοποιεῖ βέβαια τίς κατσαρίδες του...

ΣΤΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ

Ὁ Γιωργάκης παρακολουθεῖ μέ τον πατέρα του μιά συναυλία. Ἐνθουσιάζεται καί ρωτᾶ το μαέστρο, που διευθύνει μέ τη μπαγκέτα του τη συναυλία. Ἐρωτᾶ λοιπόν:

— Ἐξηγῆστε μου πατέρα, γιατί αὐτός ὁ κύριος κτυπᾶ συνεχῶς την κυρία που τραγουδᾶ;

— Δέν την κτυπᾶ παιδί μου. Εἶναι ὁ μαέστρος καί μέ τη μπαγκέττα του κρατᾶ τόν χρόνο.

— Καλά, ἀλλά ἀφοῦ δέν την κτυπᾶ, γιατί ἡ κυρία φωνάζει τόσο δυνατά;

ΕΝΑΣ ΤΡΟΜΕΡΟΣ ΚΥΝΗΓΟΣ!

Ὁ κ. Ἄτυχος ἦταν ἕνας ἀπό τους καλυτέρους κυνηγούς, ὅπως ἐπίστευε ἀκραδάντως ὁ ἴδιος. Εἶχε πρώτης τάξεως ὅπλο, χέρι σταθερό καί μάτι που δέν τον γέλασε ποτέ. Ἄν δέν εἶχε κατορθώσει στά δέκα χρόνια που κυνηγοῦσε οὔτε φτερό, αὐτό ἦταν ἄλλη ὑπόθεσις. Ὑπόθεσις τύχης. Και ὁ κ. Ἄτυχος ἦταν ἄτυχος...

Ἐννοεῖται ὅτι ἡ γυναίκα του, οἱ συγγενεῖς, οἱ φίλοι καί οἱ γνωστοί τον εἶχαν πάρει στο ψιλό. Ὅταν τον ἔβλεπαν νά φεύγη γιά κυνήγι τοῦ ἔλεγαν:

— **Σήμερα πλέον κύριε Ἄτυχε θά κάνης θραῦσι...**

Ὁ κυνηγός καταλάβαινε την εἰρωνεία. Κρατοῦσε ὡστόσο την ἀξιοπρέπειά του καί ἐβεβαίωνε:

— **Θά γυρίσω** μέ ἕξη λαγούς!

Τό βράδυ ὅμως ἐπέστρεφε μέ ἄδειο σακκίδιο...

Τό πράγμα **βέβαια εἶχε παραγίνει. Ὁ κ.** Ἄτυχος ἔχανε **ἀλύπητα τά φυσέκια του**, πάντα χωρίς ἀποτέλεσμα. **Εἶχε καταντήσει** πλέον φαιδρόν πρόσωπον **καί ἀπεφάσισε νά** διατηρήση μέ κάθε μέσον την καλή του φήμη.

Πῆγε λοιπόν στην ἀγορά. Ἀγόρασε ἕνα λαγό ζωντανό. Τον ἔβαλε σέ ἕνα σακκί καί πῆγε στην ἐξοχή. Σκέφθηκε νά τον παρουσιάση ὡς θῦμα του κυνηγετικοῦ του δαιμονίου. Ὑπῆρχε ὅμως μιά δυσκολία. Ὁ λαγός ἦταν ζωντανός. Ἔπρεπε **νά τον σκοτώση.** Ἔδεσε τη μιά ἄκρη **ἑνός σκοινιοῦ στό λαιμό** του λαγοῦ. Την ἄλλη **σ' ἕνα δένδρο. Ὁ λαγός** δέν μποροῦσε **νά φύγη.**

Αὐτό που κάνω, σκέφθηκε, εἶναι δολοφονία. Ἀλλά τι νά γίνη.

Πῆγε λοιπόν δέκα μέτρα μακρύτερα, ἐσκόπευσε τό δευτερόλεπτο τό λαγό κι ἐπυροβόλησε. Και ὁ λαγός, πρός κατάπληξιν του κ. Ἄτυχου, τό ἔβαλε στά πόδια.

Τι εἶχε γίνει; Ἀπίστευτα! Τά σκάγια, ἀντί νά πάρουν τό λαγό, πέτυχαν τό σκοινί.

Τό σκοινί κόπηκε στά δυό καί ὁ λαγός μέ το μισό του σκοινί στο λαιμό, μή περιμένοντας βέβαια τον κ. Ἄτυχο νά ξανάρθη, ἐξηφανίσθη σάν ἀστραπή στο γειτονικό δάσος.

Ο κ. Ἄτυχος δέν κατάλαβε τί συνέβη. Ἔμεινε κατάπληκτος ἀπ' τό θέαμα του.

— Εἶμαι πιά ἄτυχος, ἐσκέφθη.

Νομίζετε ὅτι ἀργότερα καί ἀπ' αὐτή την περιπέτεια ἔμαθε νά κυνηγᾶ;

— Ὄχι! Ἁπλῶς ἄλλαξε τό ὄνομά του. Τώρα λέγεται Τυχερός. Καί εἶναι βέβαιος ὅτι ἀπό τοῦ λοιποῦ θά κάνη θαύματα!

ΑΦΟΥ ΕΠΕΜΕΝΕ

Ἕνας Μαροκινός καί ἕνας Γασκώνος ἐπρόκειτο νά μονομαχήσουν.

Λίγα λεπτά πρό της μονομαχίας ὁ Μαροκινός ἐρώτησε τον ἀντίπαλό του:

— Νά εἶναι ἀνάγκη νά μονομαχήσουμε;

— **Βεβαίως! Ἕνας ἀπό τους δυο πρέπει νά μείνη ἐδῶ!**

— **Ὡραία. Τότε μεῖνε ἐσύ!**

Και ὁ Μαροκινός τό ἔβαλε στά πόδια!

ΠΑΡΑΛΟΓΟΣ ΑΠΟΡΙΑ

Ὁ ψαράς ἔξω φρενῶν:

— Θά ἤθελα νά ξέρω ποιός εἶναι ὁ ἠλίθιος αὐτός πού διασκεδάζει κρατώντας με ἀπ' τό γιακά του σακκακιοῦ μου!

Ο ΠΡΟΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ

Ὁ Πέτρος καί ὁ Παῦλος ἦσαν συμμαθηταί, πρῶτα ἐξαδέλφια καί ἔμεναν μαζί στό ἴδιο σπίτι.

Κάποτε ἔλαβον μέρος σέ ἀγῶνας. Ἦσαν καί οἱ δυό δρομεῖς τῶν 800 μέτρων. Πῆγαν **στό Γυμναστήριο, φόρεσαν την ἀθλητική τους στολή καί ἦσαν ἕτοιμοι νά ξεκινήσουν, ὅταν εἶδαν ὅτι ἦσαν μόνοι τους. Τρίτος ἀντίπαλος δέν ὑπῆρχε.**

— Δέν θά τρέξη ἄλλος, ἐρώτησαν.

— **Ὄχι! Δέν ἐδήλωσε κανείς ἄλλος συμμετοχή στά 800 μέτρα.**

Ἔτρεξαν οἱ δυό τους. Νικητής ἀνεδείχθη ὁ Πέτρος μέ δεύτερο — φυσικά... — τόν Παῦλο.

Ὁ Παῦλος ντύθηκε γρήγορα - γρήγορα καί ἐπέστρεψε στό σπίτι.

— **Ἔκανες τίποτα στούς ἀγῶνας; τόν ἐρώτησαν οἱ δικοί του.**

— **Πῶς! Ἦρθα δεύτερος!**

— **Μωρέ μπράβο! Καί ὁ Πέτρος;**

— **Ὁ Πέτρος; Ἄστον αὐτόν! Ἦρθε προτελευταῖος.**

Καί δέν ἔλεγε ψέματα...

ΚΑΙ ΜΙΑ ΘΛΙΒΕΡΗ

Τό δωμάτιό τους ἦταν στόν 75ο ὄροφο ἑνός ξενοδοχείου τῆς Νέας Ὑόρκης. Ὅταν ἔφθασαν ὅμως στό ἀσανσέρ, ὁ ὑπάλληλος τούς ἐπληροφόρησε:

— **Δυστυχῶς, κύριοι, τό ἀσανσέρ εἶναι χαλασμένο. Δέν λειτουργεῖ.**

— **Τί; Καί πῶς θά φθάσουμε στόν 75ον ὄροφο τοῦ οὐρανοξύστου σας;**

— Θά ἀνεβῆτε ἀπό τή σκάλα.

Συνεχώρησαν οἱ δύο ἄνθρωποι.

— **Δέν πειράζει, εἶπε στό τέλος ὁ ἕνας. Θά ἀνεβοῦμε σιγά - σιγά. Θά διηγοῦμαι εὔθυμες ἱστορίες καί θά περάση ἡ ὥρα χωρίς νά τό** καταλάβουμε.

Ἔτσι καί ἔγινε. Καί ὅταν ἔφθασαν μπροστά στό δωμάτιό τους, εἶπε ὁ ἄνθρωπος μέ τις εὔθυμες ἱστορίες:

— Εἶδες; Χάρις στις **ἱστορίες μου** κάναμε κέφι καί **ἀνεβήκαμε τίς σκάλες χωρίς νά** κουρασθοῦμε.

— **Μπράβο. Ἔχω ὅμως καί γώ νά σοῦ διηγηθῶ μιά ἱστορία.**

— **Εἶναι εὔθυμη;**

— **Ὄχι, θλιβερή... Ξεχάσαμε τό κλειδί τοῦ δωματίου μας στό θυρωρεῖο, στό ἰσόγειο...**

Γιά νά ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

ΕΝΑ ΩΡΑΙΟ ΠΕΙΡΑΜΑ

Μιά νύχτα πού θά κάνη πολύ κρύο καί τό θερμόμετρο θά έχη κατέλθει άρκετούς βαθμούς κάτω άπό τό μηδέν, τοποθετήσατε στό παράθυρό σας μιά μπουκάλα άπό χοντρό γυαλί, γεμάτη νερό καί καλά κλεισμένη μέ ένα φελλό.

Τήν άλλη μέρα τό πρωί — έάν κάνη πολύ κρύο — θά βρήτε τή μπουκάλα ξεβουλλωμένη καί τό φελλό νά στηρίζεται έπάνω σέ μιά κολώνα πάγου, ϋψους άρκετών έκατοστομέτρων.

Αύτό γίνεται έπειδή τό νερό μέ τό κρύο διαστέλλεται άντί νά συστέλλεται. Καταλαμβάνει έπομένως περισσότερον όγκον καί ό πάγος πού σχηματίζεται, ζητώντας διέξοδο άπό τή μπουκάλα, σπρώχνει τό φελλό καί βγαίνει έξω.

Γι' αύτόν άκριβώς τόν λόγον καί γιά νά μή χαλούν οί άντλίες πρέπει όταν έπικρατή πολύ κρύο ν' άδειάζουμε τούς σωλήνες.

ΜΕ ΤΗ ΣΚΙΑ

Είναι γνωστά τά παιχνίδια πού γίνονται στόν τοίχο μέ τή σκιά τών δακτύλων.

Στό σχέδιο φαίνεται καθαρά, πώς μέ τήν κατάλληλη τοποθέτησι τών δακτύλων γίνεται ή σκιά τού λαγού.

Ο ΒΛΑΚΑΣ

'Ο Γιάννης έθεωρείτο άπό όλους ώς βλάκας. Μιά μέρα στόν έστειλε ή μαμά του στό μύλο. Κι' ό μυλωνάς τού είπε:

— Ξέρεις, Γιάννη; ό κόσμος σέ έχει γιά βλάκα. Πές μου τώρα τί ξεύρεις καί τί δέν ξεύρεις.

— Νά σού πώ, είπε ό Γιάννης. Ξεύρω πώς οί χοίροι τών μυλωνάδων είνε πάντα παχείς.

— Ώραία. Πές μου τώρα τί δέν ξέρεις.

— Δέν ξέρω, είπεν ό Γιάννης, άπό ποιό σιτάρι παχαίνουν!

ΠΟΣΩΝ ΕΤΩΝ ΕΙΝΑΙ ;

Λέγετε είς ένα φίλον σας:

— Γράψατε τόν διπλάσιον άριθμόν τού μηνός πού γεννηθήκατε, άλλά μυστικά.

Σάς άπαντά ότι τόν έγραψε.

— Προσθέσετε τώρα στό άθροισμα πού βρήκατε τόν άριθμόν 5.

— Πολλαπλασιάσετε τούτον έπί τόν άριθμόν 50.

— Στό γινόμενον πού βρήκατε προσθέσετε τά έτη τής ήλικίας σας.

— Τώρα άφαιρέσατε τόν άριθμόν 365.

— Καί στήν διαφοράν πού θά προκύψη προσθέσατε τόν άριθμόν 115.

Κατόπιν λέτε στόν φίλον σας νά σάς πή τόν άριθμόν τής τελευταίας προσθέσεως.

Καί άν λ. χ. είναι 224, ό φίλος σας γεννήθηκε τόν μήνα Φεβρουάριον καί είναι 24 έτών.

Π α ρ ά δ ε ι γ μ α: Γεννηθήκατε τόν Φεβρουάριον, τόν 2ον δηλαδή μήνα. Γράψατε τό διπλάσιον τού άριθμού, δηλ. 4. Προσθέτετε κατόπιν τόν άριθμόν 5 καί βρίσκετε 9, πολλαπλασιάζετε τούτον έπί 50 καί έχετε 450, προσθέτετε τήν ήλικίαν σας, δηλ. 24 έτη, καί έχετε 474, άφαιρείτε τό 365 (ήμέραι τού έτους) καί έχετε 109, καί τέλος προσθέτετε τόν άριθμόν 115 καί έχετε 224.

'Από τόν άριθμόν τούτον τό 2 τών έκατοντάδων δεικνύει τόν μήνα πού γεννηθήκατε (Φεβρουάριον) καί τό ύπόλοιπον τού άριθμού, δηλ. τό 24, τά έτη τής ήλικίας σας.

('Ανεκοινώθη άπό τού Α. Πισκοπάκη, λοχίτου — Ρέθυμνον Κρήτης)

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΣΕΛΙΔΟΣ

Τήν άλληλογραφίαν τής σελίδος αύτής θά εύρίσκετε τού λοιπού είς τήν είδικήν σελίδα τής άλληλογραφίας.

Παρακαλούμεν όσους στέλλουν σταυρόλεξα ή άλλα σχήματα παιχνιδιών, νά τά σχεδιάζουν μέ σινικήν μελάνην. Θά προηγούνται είς τήν σειράν δημοσιεύσεως.

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΤΟΥ 13ου ΦΥΛΛΟΥ

'Ο ρ ι ζ ο ν τ ί ω ς: 1. Βιλλαρδουίνος. 2. άλμα — νερά. 3. Ρι — μαμά — ίερό. 4. Βοστπάστης — εδ. 5. 'Ανάχαρσις. 6. Τόσκα — [illegible] εύ. 9. Σι — ός — Σάχης. 10. 'Αμα[illegible] 11. Σεβαστούπολιν. Κ α θ έ τ ω ς: 1. Β[illegible]σας. 2. "Ιλιον — λουμέ. 3. Νατάλ — σέ. 4. [illegible] 5. άπας — "Ισις. [illegible] 11. Ναι[illegible]δάς — σάλ. 13. Σαουθάμπτον.

ΕΝΑ ΚΑΛΑΘΙ

Μέ λίγη έπιδεξιότητα μπορείτε νά φτιάξετε ένα ώραίο καλάθι άπό χαρτόνι, πού θά σταθή πολύ καλά σέ μιά άκρη τού δωματίου ή τού σπιτιού σας καί πού θά μπορή νά χρησιμοποιηθή σέ πολλά πράγματα.

'Αρχίζουμε άπό τή βάσι τού καλαθιού. Κόβετε ένα χαρτόνι τετράγωνο (22 X 22 έκατοστομέτρων), άφίνοντας περιθώρια 2 έκατοστομέτρων σέ κάθε πλευρά (όπως στό σχήμα 1), γιά νά συγκολληθή.

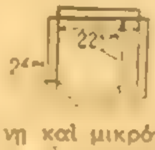
"Επειτα θά κάνετε τίς 4 έπιφάνειες τών πλευρών. Κάθε μιά άπ' αύτές θά έχη ϋψος 0 μ. 50, φάρδος είς τήν βάσιν 0 μ. 22 καί είς τό έπάνω μέρος 0 μ. 34.

Οί έπιφάνειες θά κολληθούν μεταξύ τους, μέ μιά στενή λωρίδα γερού χαρτιού, ώστε νά πάρουν τή μορφή τού σχήματος 2.

Τέλος θά έφαρμόσωμεν τήν βάσι τού καλαθιού στίς πλευρές, γυρνώντας τά περιθώρια τής βάσεως, πού είναι 2 έκατοστομέτρων, πρός τά έπάνω. 'Η συγκόλλησις τών περιθωρίων αύτών πρέπει νά γίνη μέ προσοχή, γιά νά έπιτύχη.

Τό καλάθι μπορεί νά ένισχυθή μέ 8 μικρούς ξύλινους πήχεις, πού θά τοποθετηθούν στό περίγραμμα τής βάσεως καί τού χείλους (άπό τέσσαρες), όπως στό σχήμα 2. Οί πήχεις αύτοί δέν πρέπει νά έχουν ϋψος — έπάνω στό καλάθι — μεγαλείτερο τών 3 έκατοστομέτρων.

Διακοσμείτε κατόπιν τίς έπιφάνειες τού καλαθιού μέ διάφορα δικά σας σχέδια ή μέ διάφορες εικόνες.

'Εννοείται ότι τό καλάθι μπορεί νά γίνη καί μικρότερο. 'Εάν προτιμάτε λ. χ. νά κάνετε ένα καλάθι ϋψους 0 μ. 25, ή βάσις θά είναι 11 X 11 μέ περιθώρια 1 πόντου καί οί πλευρικές έπιφάνειες θά έχουν βάσι 11 καί είς τό έπάνω μέρος 17 έκατοστομέτρων.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ;

Δύο πράγματα σημαίνω
άν καί είμαι λέξις μία:
Μικρή νήσο στό Αίγαίο
τέρας στή μυθολογία.

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Ο ΑΝΩΜΑΛΟΣ ΔΡΟΜΟΣ

Ὑπὸ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως τῆς Πρωτευούσης, ἡ ὁποία ἀνέλαβε τὴν ὅλην ὀργάνωσιν τοῦ ἀνωμάλου δρόμου τῶν 4.000 μέτρων, κανονίζονται λεπτομερῶς τὰ τῆς διεξαγωγῆς τοῦ ἀγῶνος.

Ὁ ἀνώμαλος δρόμος θὰ τελεσθῇ τὴν 10ην πρωϊνὴν τῆς Κυριακῆς, 29ης Ἰανουαρίου, εἰς τὸ παρὰ τὴν Νέαν Φιλαδέλφειαν γήπεδον τῆς «Α. Ε. Κ.».

Θὰ λάβουν μέρος εἰς αὐτὸν αἱ Ὑποδιοικήσεις τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Πρωτευούσης καὶ ἡ Διοίκησις Ἀνωτάτων Σχολῶν.

Αἱ νῖκαι θὰ κατανεμηθῶσιν ἀφ' ἑνὸς μεταξὺ τῶν Ὑποδιοικήσεων καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τοὺς πρώτους δέκα δρομεῖς, κατὰ σειρὰν ἀφίξεως.

Νικήτρια Ὑποδιοίκησις θὰ ἀναδειχθῇ ἐκείνη ἡ ὁποία θὰ συγκεντρώσῃ τοὺς περισσοτέρους βαθμοὺς εἰς τὴν βαθμολογίαν, ἐπὶ τῶν πρώτων δέκα δρομέων.

Διὰ τὴν περίπτωσιν αὐτήν, ἡ βαθμολογία ἐκανονίσθη ὡς ἑξῆς: Ὁ πρῶτος νικητὴς θὰ λάβῃ 10 βαθμούς, ὁ δεύτερος 9 βαθμούς, ὁ τρίτος 8 βαθμούς. Καὶ κατὰ σειρὰν τερματισμοῦ, ὁ τέταρτος 7 βαθμούς, ὁ πέμπτος 6, ὁ ἕκτος 5, ὁ ἕβδομος 4, ὁ ὄγδοος 3, ὁ ἔνατος 2 καὶ ὁ δέκατος 1 βαθμόν.

Κύπελλα καὶ μετάλλια θὰ δοθοῦν εἰς τὴν νικήτριαν Ὑποδιοίκησιν καὶ εἰς τοὺς δέκα πρώτους δρομεῖς.

ΤΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΤΗΣ Ε. Ο. Ν.

Ἀπὸ ὅλας τὰς ἐπαρχίας καταφθάνουν συνεχῶς τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀγώνων τοῦ πρώτου γύρου τοῦ ποδοσφαιρικοῦ πρωταθλήματος τῆς Ε.Ο.Ν.

Κατ' αὐτόν, ὡς γνωστόν, θὰ ἀναδειχθοῦν αἱ πρωταθλήτριαι ὁμάδες τῶν Σχηματισμῶν τῶν νομῶν ὁλοκλήρου τοῦ Κράτους. Θὰ ἐπακολουθήσουν συναντήσεις μεταξὺ τῶν πρωταθλητριῶν τῶν νομῶν, διὰ μετακινήσεων τῶν ὁμάδων, ἐκ τῶν ἀγώνων δὲ αὐτῶν θὰ ἀναδειχθῇ ἡ πρωταθλήτρια ὁμὰς τῆς Ε. Ο. Ν.

Ἡ σειρὰ τῶν τελευταίων τούτων συναντήσεων θὰ ἀρχίσῃ πραγματοποιουμένη ἐντὸς τοῦ Φεβρουαρίου.

Ἤδη ἔχουν ἀναγγελθῇ τὰ κάτωθι ἀποτελέσματα.

Τρίπολις: Πρωταθλήτρια τοῦ Νομοῦ Ἀρκαδίας ἀνεδείχθη ἡ ὁμὰς τῆς Ὑποδιοικήσεως Μαντινείας, ἐπιβληθεῖσα τῆς ἀντιπάλου της διὰ τερμάτων 5—1.

Τρίκκαλα: Εἰς τὸν Νομὸν Τρικκάλων διεξεδίκησαν τὸ πρωτάθλημα αἱ ὁμάδες τῶν Σχηματισμῶν Τρικκάλων, Καρδίτσης, Σοφάδων καὶ Καλαμπάκας. Αἱ ὁμάδες Τρικκάλων καὶ Καρδίτσης ἀνεδείχθησαν ἰσόπαλοι, λόγῳ δὲ τῆς βροχῆς δὲν ἔγινε παράτασις τοῦ ἀγῶνος.

Καλάμαι: Πρωταθλήτρια τοῦ Νομοῦ Μεσσηνίας ἀνεκηρύχθη ἡ ὁμὰς τῶν Καλαμῶν.

Χίος: Ἡ ἀντιπροσωπευτικὴ ὁμὰς τῆς Χίου, εἰς τὸ Πανελλήνιον πρωτάθλημα τῆς Ε. Ο. Ν., ἀπετελέσθη ἀπὸ τοὺς Κ. Τσιμιδόπουλον, Κ. Κατρακάσην, Κ. Κοβέρην, Λ. Ρῆγον, Δ. Κοσσιέρην, Ἰσιδ. Μηλιάδην, Δημ. Λουτράρην, Ν. Φραγκάκην, Στ. Μπαλῆν, Ἐλ. Σπανογιάννην καὶ Ἀνδρ. Κυβάρην.

Κιλκίς: Πρωταθλήτρια τῆς 8ης Περιφερειακῆς Διοικήσεως ἀνεδείχθη ἡ ὁμὰς τῆς 7ης Φαλαγγαρχίας Κιλκίς.

Δράμα: Κατὰ τὴν συνάντησιν τῶν ποδοσφαιρικῶν ὁμάδων Δοξάτου καὶ Προσωτσάνης εἰς τὸ γήπεδον τοῦ Δοξάτου, αἱ ὁμάδες ἀνεδείχθησαν ἰσόπαλοι μὲ τέρματα 2—2. Κατὰ τὸν ἐπαναληπτικὸν ἀγῶνα ἐνίκησεν ἡ ὁμὰς τῆς Προσωτσάνης μὲ τέρματα 2—1.

Πύργος: Πρωταθλήτρια ἀνεκηρύχθη ἡ Ὑποδιοίκησις Πύργου τῆς Ἠλείας, ἐπιβληθεῖσα τῆς ἀντιπάλου της διὰ 2—1.

Κυπαρισσία: Διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ ποδοσφαιρικοῦ κυπέλλου Μεσσηνίας συνηντήθησαν αἱ ποδοσφαιρικαὶ ὁμάδες τῆς Ε. Ο. Ν. Κυπαρισσίας καὶ Φιλιατρῶν μὲ ἀποτέλεσμα 3—1 (0—0) ὑπὲρ τῆς πρώτης.

ΔΙΑ ΤΗΝ «ΣΤΟΛΗΝ»

Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ὠργανώθησαν εἰς τὴν Χαλκίδα ποδοσφαιρικοὶ ἀγῶνες, αἱ εἰσπράξεις τῶν ὁποίων διετέθησαν διὰ τὴν στολὴν τοῦ Φαλαγγίτου.

Συνηντήθησαν εἰς ἀγῶνας διαρκείας 40 λεπτῶν αἱ ὁμάδες τῆς «Ἑνώσεως», τῆς «Προποντίδος», τοῦ «Ὀλυμπιακοῦ» καὶ τῆς «Α. Ε. Κ.».

Τὸ ἀθλοθετηθὲν εἰδικὸν κύπελλον ἐκέρδισεν ἡ ὁμὰς τῆς «Προποντίδος».

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΦΑΛΑΓΓΙΤΑΣ

Ἡ Διεύθυνσις τῆς Σωματικῆς Ἀγωγῆς τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας δι' ἐγγράφου της πρὸς τὴν ΙΓ' Ἐκπαιδευτικὴν Περιφέρειαν γνωρίζει ὅτι ἐγκρίνει ὅπως ὁ γυμναστὴς τοῦ Ἀστικοῦ Σχολείου τῆς Ἐλευσῖνος κ. Ε. Σακελλάρης προπονῇ κατὰ Σάββατον τοὺς Φαλαγγίτας τῆς Ἐλευσῖνος.

Ο ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΙΔΗΣ

Μὲ λύπην ἐπληροφορήθη ὁ κόσμος τῶν φιλάθλων τὴν ἧτταν τοῦ πυγμάχου μας Χριστοφορίδη ἀπὸ τὸν Γάλλον Τενέ. Ἡ ἧττα αὐτὴ ἐστέρησεν ἀπὸ τὸν πυγμάχον μας τὸν τίτλον τοῦ πρωτοπυγμάχου τῆς Εὐρώπης, ἀλλὰ αἱ συνθῆκαι τοῦ ἀγῶνος μᾶς πείθουν ὅτι ὁ Χριστοφορίδης ἔχασε τὸν τίτλον λόγῳ ἀνωτέρας βίας. Διότι εἰς τὰς ἀρχὰς ἀκόμη τοῦ ἀγῶνος ὑπέστη ἐξάρθρωσιν τοῦ καρποῦ τῆς μιᾶς χειρός του καὶ ἠναγκάσθη νὰ συνεχίσῃ τὸν ἀγῶνα μειονεκτῶν.

Ἀλλὰ ὁ Χριστοφορίδης εἶναι μόλις 22 ἐτῶν. Καὶ ἀσφαλῶς συντόμως θὰ χειροκροτήσωμεν νέας νίκας του, διότι πρόκειται περὶ πυγμάχου μεγάλης κλάσεως.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Οἱ Σχηματισμοὶ Πρωτευούσης

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν εἰς τὸ Θέατρον τῆς Νέας Φιλαδελφείας ἐγένετο ἡ γενικὴ δοκιμὴ διὰ τὴν ἑορτὴν τῆς προσεχοῦς Τετάρτης 25 τρέχοντος. Κατ' αὐτὴν τὸ Καλλιτεχνικὸν Τμῆμα τῆς Διευθύνσεως Ψυχαγωγίας θὰ παρουσιάση ἐξαιρετικῆς εὐθυμίας κωμῳδία.

Τὸ πρόγραμμα θὰ περιλαμβάνη καὶ χορῳδίας Φαλαγγιτῶν, ὡς καὶ Φιλαρμονικὴν ἐκ 32 ὀργάνων.

— Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν λόχος τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀθηνῶν προέβη εἰς δενδροφύτευσιν ἱκανῆς ἐκτάσεως τοῦ Ἄλσους Καισαριανῆς, σύμφωνα μὲ τὸ καθιερωθὲν πρόγραμμα δενδροφυτεύσεως, τοῦ ὁποίου τὴν ἔναρξιν ἔκαμε αὐτὸς οὗτος ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος πρὸ ἑβδομάδων.

Κατὰ τὴν ἀλλαγὴν τῶν φρουρῶν εἰς τὸ Μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου τμῆμα τοῦ 3ου Ὑποτομέως τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀθηνῶν ἀπέδωκε τιμάς.

— Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Πειραιῶς ἤρχισαν αἱ προετοιμασίαι διὰ τὴν ἐπιθεώρησιν ἁπάντων τῶν Ὑποτομέων ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ὑποδιοικήσεως. Αἱ ἐπιθεωρήσεις αὗται σκοπὸν ἔχουσι τὴν προετοιμασίαν τῆς μεγάλης παρελάσεως διὰ τὴν 25ην Μαρτίου.

Ἡ δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Πειραιῶς ηὐξήθη διὰ τῶν οἰκοτρόφων τοῦ Ζαννείου Νοσοκομείου, οἵτινες καὶ ἀποτελοῦν πλέον μέλη τῆς Ε. Ο. Ν.

Τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἀπεβίωσε, κατόπιν μακρᾶς νόσου, ὁ ἐνωμοτάρχης Ζαχαράκης. Τὴν ἐκφορὰν ἠκολούθησεν ἅπαν τὸ Ἐπιτελεῖον τῆς Ὑποδιοικήσεως Πειραιῶς, ὁ Διοικητὴς τῆς ὁποίας κατέθεσε βαρύτιμον στέφανον, ἡ ταινία τοῦ ὁποίου ἔφερε χαραγμένα τὰ ἑξῆς: «Ἡ Ε. Ο. Ν. εἰς τὸν συναγωνιστὴν Ζαχαράκην».

— Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Βορρᾶ πρόκειται ν' ἀρχίση γενικὴ δενδροφύτευσις ὅλων τῶν ὁδῶν καὶ προαστείων τῆς Ὑποδιοικήσεως. Ἤδη ἐζητήθησαν τὰ ἀναγκαῖα δενδρύλλια.

Ἅπασα ἡ δύναμις τοῦ 4ου Ὑποτομέως Ἡρακλείου παρηκολούθησε τὴν ὑπὸ τοῦ δημοδιδασκάλου κ. Ροδοπούλου γενομένην διάλεξιν μὲ θέμα: «Τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ ἡ θέσις τῶν Νέων ἐν αὐτῷ».

Τὴν διάλεξιν παρηκολούθησε, πλὴν τοῦ κ. Διοικητοῦ τῆς Ὑποδιοικήσεως καὶ τοῦ Ἐπιτελείου του καὶ πλῆθος ἐκλεκτοῦ κόσμου. Ἡ διάλεξις αὕτη, λίαν ἐμπεριστατωμένη καὶ διδακτική, θὰ τυπωθῇ καὶ θὰ δοθῇ εἰς ἅπαντας τοῦ ὑπολοίπους Ὑποτομεῖς.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας Κυριακῆς οἱ κ. κ. Ὑποτομεάρχαι μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Διοικητὴν καὶ τοὺς Ἐπιτελεῖς του ἐξέδραμον εἰς Πεντέλην πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς ἐπισημανθείσης θέσεως, ἥτις θέλει χρησιμοποιηθῆ διὰ τὴν τμηματικὴν κατασκήνωσιν τῆς Ὑποδιοικήσεως κατὰ τὸ προσεχὲς θέρος.

Ἐξακολουθοῦν κανονικῶς εἰς ἅπαντας τοὺς Ὑποτομεῖς αἱ κινηματογραφικαὶ προβολαί, τὰς ὁποίας καὶ παρακολουθοῦν μὲ ἐνθουσιασμὸν καὶ εὐχαρίστησιν ἅπαντες οἱ Φαλαγγῖται καὶ Σκαπανεῖς.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΗΤΤΑΣ

Τὸ ἀπόγευμα τῆς προπαρελθούσης Τετάρτης εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀθηνῶν ἐκόπη ἡ βασιλόπηττα τῆς Περιφ. Διοικήσεως παρουσίᾳ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. Ἀλεξ. Κανελλοπούλου, τοῦ περιφερειακοῦ Διοικητοῦ Ἀρρένων, τῆς περιφ. Διοικητρίας Θηλέων Πρωτευούσης καὶ ὅλων τῶν περιφερειακῶν Διοικητῶν Ἑλλάδος, οἵτινες καὶ συμμετέσχον εἰς τὸ λῆξαν Συνέδριον.

Ἐπίσης παρευρέθησαν ἅπαντες οἱ Ἐπιτελεῖς τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως καὶ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Πρωτευούσης, οἱ ἀνώτεροι βαθμοφόροι τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀθηνῶν ὡς καὶ οἱ Ὑποτομεάρχαι αὐτῆς.

Τὴν 7ην καὶ 30' ἀκριβῶς κατέφθασεν ὁ Ἀρχηγός, γενόμενος δεκτὸς ὑπὸ ἐνθουσιώδεις ζητωκραυγὰς καὶ ἐκδηλώσεις τόσον ἐκ μέρους τῶν βαθμοφόρων καὶ Φαλαγγιτῶν ὅσον καὶ ἐκ μέρους τοῦ συγκεντρωθέντος πλήθους. Τὴν πήτταν ἔκοψεν ἰδιοχείρως ὁ Ἀρχηγὸς κατὰ σειρὰν προτεραιότητος, δηλαδὴ πρῶτα τὸ κομμάτι τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου, τῆς Α. Β. Υ. τῆς Πριγκηπίσσης Διαδόχου Φρειδερίκης, τῶν Α. Α. Β. Β. Υ. Υ. τῶν Πριγκηπισσῶν καὶ κατόπιν ὅλων τῶν Διοικητῶν τῶν Ὑποδιοικήσεων. Ἐν συνεχείᾳ ἐκόπη ἡ πήττα τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀθηνῶν, ἡ ὁποία καὶ διεμοιράσθη εἰς τοὺς παρευρισκομένους Ὑποτομεάρχας. Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ἀρχηγοῦ ἐπηκολούθησε δεξίωσις τῶν κ. κ. περιφερειακῶν Διοικητῶν καὶ Διοικητριῶν. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς τελετῆς ἡ φιλαρμονικὴ καὶ ἡ χορῳδία τῆς Σιβιτανιδείου Σχολῆς ἔψαλλε διάφορα πατριωτικὰ θούρια ὡς καὶ τοὺς Ὕμνους τῆς Νεολαίας, τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ τέλος τὸν Ἐθνικόν μας Ὕμνον.

Τὴν ἐπομένην ὡσαύτως ὅλοι ἀνεξαιρέτως οἱ Φαλαγγῖται καὶ Σκαπανεῖς συνεκεντρώθησαν εἰς τοὺς Ὑποτομεῖς των καὶ ἔκοψαν τὴν βασιλόπηττα. Εἶναι περιττὸν νὰ τονισθοῦν τὰ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα ἅτινα προέκυψαν ἀπὸ τὴν ἑορτὴν αὐτήν, ποὺ συνεκέντρωσεν ὅλους τοὺς Φαλαγγίτας μαζὶ μὲ τοὺς μικρούς των ἀδελφούς, τοὺς Σκαπανεῖς, γύρω ἀπὸ τὸ ὡραῖο αὐτὸ ἔθιμο σὰν μιὰ μεγάλη οἰκογένεια. Ὅλοι μὲ τοὺς ἴδιους πόθους, τὶς ἴδιες ἐλπίδες, μὲ τὴν ἴδια πεποίθησι πρὸς τὸ μέλλον ποὺ ἐξύπνησε μέσα μας ὁ Ἀρχηγός, ἑώρτασαν τὸν Νέο Χρόνο σὰν συμβολικὴ ἐξόρμησι τοῦ καθενός μας πρὸς κάτι καινούργιο, πιὸ μεγάλο καὶ πιὸ ὡραῖο.

Ἡνωμένοι εἰς τὸν κοινὸν ἀγῶνα διὰ τὴν δημιουργία τοῦ τρίτου Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, ποὺ ὡραματίσθη ὁ Ἀρχηγός μας, τραγούδησαν τοὺς Ὕμνους μας καὶ ἐζητωκραύγασαν διὰ τὸν μεγάλον μας Βασιλέα, τὸν Ἀρχηγό μας τὸν Διάδοχο καὶ γιὰ Ἐκεῖνον ποὺ ξύπνησε μέσα στὶς ψυχές μας ὅ,τι πιὸ ὡραῖο καὶ πιὸ εὐγενικὸ ἔχει ὁ κάθε πολιτισμένος ἄνθρωπος.

Η ΑΥΡΙΑΝΗ ΕΚΔΡΟΜΗ

Τὸ ἐκδρομικὸν τμῆμα τῆς Ψυχαγωγίας Περιφ. Διοικήσεως Πρωτευούσης προετοιμάζει δι' αὔριον μίαν ὡραίαν ἐκδρομὴν εἰς Πάρνηθα.

Οἱ ὀρειβάται θὰ συγκεντρωθοῦν τὴν 6.30' πρωϊνὴν εἰς τὴν πλατεῖαν Κάνιγγος, ἀπὸ ὅπου καὶ θὰ κινήσουν δι' αὐτοκινήτων δι' Ἁγίαν Τριάδα, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ θὰ κατασκηνώσουν. Ἀκολούθως τὴν 9ην πρωϊνὴν θὰ ἐκκινήσουν διὰ Παλαιοχῶρι, ὅπου καὶ θὰ προγευματίσουν ἐλαφρῶς καὶ κατόπιν εἰς φάλαγγα κατὰ Φαλαγγίτην θὰ ἀνέλθουν εἰς Καραβόλα. Ὅλη ἡ πορεία θὰ διαρκέση περὶ τὰς 3 ὥρας (ἀνάβασις — κατάβασις) καὶ τὴν 4ην ἀπογευματινὴν θὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὰς Ἀθήνας.

Εἰς τὴν ἐκδρομὴν δικαιοῦνται συμμετοχῆς ἐκ τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀθηνῶν 50 Φαλαγγῖται, τῆς Ὑποδ)σεως Πειραιῶς 25 καὶ ἀνὰ 15 Φαλαγγῖται τῶν Ὑποδ)σεων Βορρᾶ καὶ Νότου. Ἕκαστος ὀρειβάτης Φαλαγγίτης δέον νὰ εἶναι ἐν στολῇ, νὰ φέρῃ δὲ μεθ' ἑαυτοῦ εἰς σακκίδιον τροφὴν διὰ μίαν ἡμέραν καὶ δοχεῖον ὕδατος.

ΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΤΩΝ ΤΡΟΧΟΠΕΔΙΛΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

Τὸ ἀπόγευμα τῆς παρελθούσης Κυριακῆς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀμαλίας καὶ ἀπὸ τοῦ Μνημείου τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου μέχρι τῆς εἰσόδου τοῦ Ζαππείου ἐτελέσθησαν οἱ τελικοὶ τῶν τροχοπεδιλικῶν ἀγώνων μεταξὺ τῶν νικητῶν ἑκάστης κατηγορίας ἑκάστης Ὑποδιοικήσεως διὰ τὴν ἀνάδειξιν τῶν πέντε πρώτων νικητῶν τῆς Περιφερείας.

Καθ' ὅλην τὴν ἀπόστασιν καὶ κατ' ἀντιζυγίαν ἐπὶ τῶν πεζοδρομίων εἶχον παραταχθῆ τμήματα Σκαπανέων, τὰ ὁποῖα ἐτήρουν τὴν τάξιν, καθότι λόγῳ τῆς Κυριακῆς ἀργίας καὶ τοῦ ὡραίου καιροῦ οἱ ἀγῶνες ἐτελέσθησαν παρουσίᾳ ἀρκετῶν χιλιάδων θεατῶν, οἱ ὁποῖοι καὶ κατεχειροκρότησαν τοὺς συναγωνιζομένους Σκαπανεῖς.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Οἱ Σχηματισμοὶ Πρωτευούσης

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

Τὴν περασμένην Κυριακὴν 15 τρέχ. ἐδόθη εἰς τὰς αἰθούσας τελετῶν τῆς Πανεπιστημιακῆς Λέσχης ὁ τρίτος χορὸς ὑπὲρ τῆς φοιτητικῆς ἀλληλεγγύης, ὑπὸ τοῦ γραφείου προνοίας τῆς Δ. Α. Σ.

— Παρέστησαν ἀντιπροσωπεία τοῦ ἐπιτελείου τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως Ε. Ο. Ν. καὶ ἐκτὸς τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν Φαλαγγιτῶν Φοιτητῶν - Σπουδαστῶν καὶ οἱ 30 παρεπιδημοῦντες Τοῦρκοι σπουδασταὶ τῆς σχολῆς Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν τῆς Σταμπούλ, προσκληθέντες ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Α. Σ.

— Σημειοῦμεν τὴν ἐξαιρετικῶς ἐνθουσιώδη ὑποδοχήν τῆς ὁποίας ἔτυχον οἱ συνάδελφοι τοῦ φίλου καὶ συμμάχου Τουρκικοῦ Ἔθνους ὑπὸ τῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ Φαλαγγιτῶν.

— Πρόποσιν ἤγειρεν ὁ Διευθυντὴς τοῦ γραφείου προπαγάνδας τῆς Κεντρικῆς ὑπὲρ τῶν φιλοξενουμένων, εὐχηθεὶς εἰς αὐτοὺς τὸ «ὡς εὖ παρέστητε» ἀπὸ ὅλην τὴν ψυχήν μας, ὡς εἶπε, ἥτις οὐδέποτε γνωρίζει νὰ ὑποκρίνεται.

Εἰς τὴν πρόποσιν τῶν ἡμετέρων ἀπήντησεν ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἀδελφῶν Τούρκων ἐκδρομέων, κατασυγκεκινημένος, διὰ τὰς ὑπὲρ αὐτῶν ἐκδηλώσεις.

— Ἡ ἑορτὴ παρετάθη μέχρι τῶν πρώτων πρωϊνῶν ὡρῶν. Ὁμὰς Φαλαγγιτῶν ἐχόρευσεν ὡραιότατα ἑλληνικοὺς χορούς, ἐπίσης δὲ παρευρισκόμενοι Δωδεκανήσιοι Φαλαγγῖται Φοιτηταὶ ἐτραγούδησαν τὸν ὕμνον τῶν ἀλυτρώτων νησιῶν μας.

— Τέλος ὁ Διευθυντὴς τῆς Προπαγάνδας ἐβεβαίωσε τοὺς ἀδελφοὺς Τούρκους, ὅτι ἡ τοιαύτη πρὸς ἐκείνους ἀγάπη ὑπαγορεύεται ὑπὸ τῶν ἐπιταγῶν τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ μας, ἔτι δὲ καὶ ὑπὸ τῆς ἐνδιαθέτου συμπαθείας τοῦ Ἑλληνικοῦ πρὸς τὸν Τουρκικὸν λαόν, λαούς, τοὺς ὁποίους ἀδελφώνει οὐχὶ πολιτικὴ σκοπιμότης, ἀλλὰ ψυχικὴ συγγένεια.

— Ἐψάλησαν ἐν συνεχείᾳ οἱ ὕμνοι τῶν δύο συμμάχων Χωρῶν, οἱ δὲ συνάδελφοι Τοῦρκοι συγκεντρωθέντες ἐζητωκραύγασαν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος. Γιὰ τὴν ἀγάπη σας, εἶπαν, φωνάζομεν τρίς: «Ζήτω ἡ Ἑλλάς»! «Γιασασίν! Γιασασίν! Γιασασίν!».

— Σημειωτέον ὅτι τοὺς Τούρκους Φοιτητὰς τὴν Κυριακὴν τὸ πρωῒ ἐδεξιώθησαν οἱ ἔνοικοι τοῦ «Οἴκου Φοιτητοῦ», τὸν ὁποῖον καὶ ἐπεσκέφθησαν, ἐκδηλώσαντες παντοιοτρόπως τὸν θαυμασμόν των διὰ τὴν ἀρτιότητα τοῦ Ἱδρύματος αὐτοῦ τῆς Ε. Ο. Ν.

— Τὸ πρωῒ τῆς Δευτέρας ἐπεσκέφθησαν τὴν Ἀνωτάτην Σχολὴν Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν, ὅπου ἔτυχον ἐνθουσιωδεστάτης ὑποδοχῆς ὑπὸ τῶν Φαλαγγιτῶν τῆς Σχολῆς.

Σύμφωνα μὲ τὸ προκαθορισθὲν πρόγραμμα, ἤρχισεν ἡ καινούργια σειρὰ τῶν διαλέξεων τῆς Δ. Α. Σ. εἰς τὰ γραφεῖα αὐτῆς (Σόλωνος 100).

— Ἤδη ὡμίλησε τὴν περασμένην ἑβδομάδα, ἐνώπιον πυκνοτάτου ἀκροατηρίου, Φαλαγγίτης τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς περὶ καρκίνου, θέματος κοινωνικοῦ καὶ γενικοῦ ἐνδιαφέροντος. Θὰ ἐπακολουθήσῃ δὲ ἡ ὁμιλία Φαλαγγίτου τῆς Νομικῆς Σχολῆς «Περὶ τῆς ἐννοίας τῆς Πατρίδος καὶ τῆς φιλοπατρίας τῶν Ἑλλήνων».

ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΚΡΙΤΑΣ ΜΑΣ

Πέρα ἐκεῖ, στὰ σύνορα τῆς Χώρας μας, βρίσκονται οἱ φρουροί τους, οἱ Ἀκρῖται μας. Μὲ τὸ ὅπλο στὸ χέρι στέκουν ἀκοίμητοι γιὰ νὰ προστατεύουν τὴν ἐλευθερίαν μας, τὰ ἰδανικά μας, τὴν τιμή μας, τὴν γλῶσσαν μας. Ὅλοι μας τὶς Ἅγιες αὐτὲς ἡμέρες ἐνοιώσαμε τὴν εὐτυχία κοντὰ στοὺς δικούς μας, τὴ θαλπωρὴ τοῦ σπιτιοῦ, τὴ χαρὰ τῆς οἰκογενείας.

Ἐνῷ ὅμως ἐμεῖς ἐδῶ κάτω νοιώσαμε λίγο ὡς πολὺ αὐτὴ τὴν εὐτυχία, ἄλλοι ἀδελφοί μας, οἱ ἀκοίμητοι φρουροὶ τῶν συνόρων μας, ποὺ τὸ καθῆκον τοὺς ὑποχρεώνει μὲ τὸ ὅπλο στὸν ὦμο νὰ βηματίζουν σὲ χιονισμένον καὶ λασπῶδες ἔδαφος, αὐτοὶ τὴ Χριστουγεννιάτικη αὐτὴ χαρὰ δὲν τὴν ἔνοιωσαν, πρὸς χάριν τῆς Πατρίδος.

Οὔτε ὅμως ἡ Πατρίς, οὔτε τὰ παιδιά της, οἱ σημερινοὶ Φαλαγγῖται καὶ αὐριανοὶ Ἀκρῖται, τοὺς ἐλησμόνησαν. Δὲν τοὺς ἀφῆκαν μόνους στὴν ἔρημη μοναξιά τους.

Στὶς 28 Δεκεμβρίου ξεκίνησαν ἀπὸ τὰς Ἀθήνας τρεῖς ὁμάδες Φαλαγγιτῶν, στερηθεῖσαι καὶ αὐταὶ πρὸς χάριν τῶν Ἀκριτῶν τὴ χαρὰ τοῦ Χριστουγεννιάτικου ἑορτασμοῦ εἰς τὰ σπίτια τους, μὲ κατεύθυνσι πρὸς τὰ Ἑλληνο—Σερβικά, τὰ Ἑλληνο—Βουλγαρικὰ καὶ τὰ Ἑλληνο—Τουρκικὰ σύνορα, γιὰ νὰ σφίξουν τὸ χέρι τῶν Ἀκριτῶν, νὰ τοὺς εὐχηθοῦν τὰ χρόνια πολλὰ καὶ τὴν καλὴ ἄφεσι, καὶ νὰ τοὺς προσφέρουν τὸ μικρό τους δῶρο.

Καὶ τὴν πρώτην τοῦ ἔτους οἱ Φαλαγγῖται μας εὑρέθησαν στὰ σύνορα! Στὰ φυλάκια!

Οἱ στρατιῶται μας τοὺς διακρίνουν ἀπὸ μακρυὰ καὶ γεμᾶτοι χαρὰ ἀρχίζουν νὰ φωνάζουν, νὰ χορεύουν καὶ νὰ ψάλλουν. Ἡ χαρὰ τοὺς ἔχει ὅλους πλημμυρίσει καὶ τρέχουν νὰ τοὺς σφίξουν τὰ χέρια. Μοιράζουν σὲ ὅλους δῶρα, καὶ συγκινοῦνται βαθύτατα βλέποντας τοὺς τιμίους καὶ ἀνδρείους αὐτοὺς φρουροὺς νὰ κλαίουν ἀπὸ χαρά, ὄχι τόσον διὰ τὰ δῶρα τὰ ὁποῖα τοὺς ἔδωσαν, ἀλλὰ διὰ τὴν σκέψιν νὰ τοὺς θυμηθοῦν καὶ τοὺς ἐπισκεφθοῦν.

Ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμόν των, θέλουν νὰ κρατήσουν τοὺς Φαλαγγίτας μιὰ—δυὸ μέρες κοντά τους διὰ νὰ τοὺς περιποιηθοῦν. Ἀλλὰ τὸ πρόγραμμα δὲν τὸ ἐπιτρέπει. Οἱ Φαλαγγῖται, πειθαρχικοί, πρέπει νὰ ἐπιστρέψουν τὴν ὁρισθεῖσαν ἡμέραν. Καὶ ἐπέστρεψαν γεμᾶτοι ἐθνικὴν ὑπερηφάνειαν, ὅτι καὶ αὐτοὶ προσέφεραν μίαν μικρὰν θυσίαν πρὸς τὴν Πατρίδα. Ἐγκατέλειψαν ἐν ἡμέραις ἑορτῶν τὰ σπίτια των πρὸς χάριν τῶν ἀδελφῶν Ἀκριτῶν, ποὺ ἀργὰ ἢ γρήγορα θὰ ἔχουν τὴν τιμὴν νὰ τοὺς ἀντικαταστήσουν.

ΕΥΧΑΙ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΡΙΑΣ ΤΗΣ ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΘΗΛΕΩΝ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

Ἐν ὀνόματι τῆς κλεινῆς μας Ἑλλάδος, ποὺ ἐνεσάρκωσε καὶ ἐπραγματοποίησε τὴν ἄφθαστον μεγαλουργὸν ἐποποιίαν τοῦ νοῦ καὶ τῆς ψυχῆς, τὸ ἀθάνατον ἑλληνικὸν πνεῦμα ποὺ προσκυνοῦν οἱ λαοὶ καὶ τὰ Ἔθνη.

Ἐν ὀνόματι τῶν ἰδανικῶν καὶ πεπρωμένων τῆς φυλῆς.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως μας Γεωργίου Β´ καὶ τοῦ Διαδόχου Παύλου.

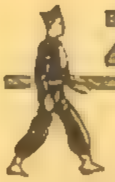
Ἐν ὀνόματι τοῦ μεγάλου μας Ἀρχηγοῦ - Κυβερνήτου καὶ Ἐθνικοῦ Ποδηγέτου καὶ ἀναδημιουργοῦ τῶν Ἐθνικῶν συμβόλων καὶ ἰδανικῶν, δημιουργοῦ — ἐμψυχωτοῦ τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας Ἑλλάδος.

Φαλαγγίτισσες καὶ Σκαπάνισσες, Φαλαγγῖτες καὶ Σκαπανεῖς, Νέοι καὶ Νέα τῆς Ἑλλάδος. Ἐπὶ τῷ ἐπερχομένῳ νέῳ ἔτει 1939, βγῆτε ἀπὸ τὰ ἁγνά, ζωηφόρα καὶ θαλερά μας στήθη, ποὺ τὰ ἐμπνέει ἡ μυροβολημένη προγονικὴ δάφνη, τὰ θερμαίνει ἡ ἱερὰ φλὸξ τῆς πίστεως, τῆς Πατρίδος καὶ τῆς ἑλληνικῆς ἐλευθερίας, τὰ φωτίζει ὁ λαοφιλὴς Βασιλεύς μας, τὰ καθοδηγεῖ ὁ μέγας Ἐθνικὸς Ἱεροφάντης καὶ ποδηγέτης Ι. Μεταξᾶς, φωνάξετε ὅλες μὲ μιὰ οὐρανομήκη ζητωκραυγή:

Ζήτω ἡ Μεγάλη Ἑλλάς.

Ἐμψυχωθῆτε, συνασπισθῆτε, ἀγωνισθῆτε, πειθαρχήσετε καὶ ἐργασθῆτε τυφλὰ καὶ ἀφωσιωμένα, ἐμπνευσμένες φαλαγγίτισσες ἱέρειες, στρατιώτιδες, ἱερεῖς καὶ στρατιῶται τοῦ Ἐθνικοῦ, εἰρηνικοῦ καὶ ἀναμορφωτικοῦ ἀγῶνος τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου, ποὺ δημιουργεῖ Ἑλλάδα ἔνδοξον καὶ ὑπερήφανον καὶ βλαστίζει δι' ὑμῶν τῶν νεανίδων τῆς Ἑλλάδος τὸ ὄνειρον τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου, τὸν νεώτερον Ἑλληνικὸν Πολιτισμόν.

Ἀντιγόνη Γ. Λουκίδου
Διοικήτρια τῆς Ὑποδιοικήσεως
Θηλέων Ἀνωτάτων Σχολῶν

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Οἱ Σχηματισμοὶ τῶν Ἐπαρχιῶν

ΙΩΑΝΝΙΝΑ.— Κατόπιν διαταγῆς τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ε. Ο. Ν., ἡ Περιφ. Διοίκησις Ε. Ο. Ν. Ἰωαννίνων διενήργησε διὰ τῶν ἀξιωματούχων καὶ Φαλαγγιτισσῶν ἔρανον ὑπὲρ τῶν Ἀκριτῶν, ὅστις ἀπέδωκε λίαν ἱκανοποιητικὰ ποσά. Μὲ τὸ προϊὸν τοῦ ἐράνου ἠγοράσθησαν διὰ τοὺς Ἀκρίτας μας διάφορα δῶρα, ἅτινα διὰ δύο μεγάλων κιβωτίων ἀπεστάλησαν εἰς τὰ ἐγγὺς τῶν συνόρων Τμήματα τῆς Ε. Ο. Ν. Κονίτσης καὶ Δελβινακίου πρὸς διανομήν.

Τὴν χαιρετιστήριον εὐχὴν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν πρὸς τοὺς φρουροὺς τῆς Πατρίδος ἐκ μέρους τῆς Ε. Ο. Ν. ἐδέχθησαν μὲ μεγάλην χαρὰν καὶ συγκίνησιν οἱ στρατιῶται τῶν συνόρων μας.

Ἐπίσης, κατόπιν ἐκκλήσεως τῆς κ. περιφερ. Διοικητρίας πρὸς ἁπάσας τὰς Σκαπανίσσας καὶ Φαλαγγιτίσσας τῆς Ε. Ο. Ν. Θηλέων, ὅπως προσφέρουν αὐτὰ ὅ,τι δύνανται εἰς εἶδος ἢ χρῆμα ἵνα τὰ διαθέσῃ ἡ Ε. Ο. Ν. ὅπου δεῖ, συνελέγησαν διάφορα εἴδη, ἅτινα διενεμήθησαν ἀπὸ ὁμάδα ἀξιωματούχων καὶ Φαλαγγιτισσῶν τὴν ἡμέραν τῆς Πρωτοχρονιᾶς εἰς τοὺς κρατουμένους τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν φυλακῶν (σιγάρα, γλυκά, φροῦτα), εἰς τοὺς ἀσθενεῖς τοῦ Νοσοκομείου Χατζηκώστα, εἰς τὸ Γηροκομεῖον Ζωσιμαδῶν καὶ τὸ Μέγα Οἰκοτροφεῖον. Μέρος τῆς προσφορᾶς τῶν Φαλαγγιτισσῶν καὶ Σκαπανισσῶν διετέθη εἰς χρῆμα εἰς οἰκογενείας ἀπόρων Φαλαγγιτισσῶν.

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ὀνομαστικῆς ἑορτῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ, οἱ νέοι τῆς Φάλαγγος Ἰωαννίνων ἀπέστειλαν πρὸς τὴν «Νεολαίαν» τὸ κάτωθι τηλεγράφημα:

«Οἱ νέοι τῆς Φάλαγγος τῶν Ἰωαννίνων, ἀνδρούμενοι ὑπὸ τοὺς ἱεροὺς βράχους τοῦ Σουλίου, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ὀνομαστικῆς ἑορτῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Ε. Ο. Ν., ὠργάνωσαν λαϊκὸν γλέντι εἰς τὸ κέντρον «Ἠλύσια», ἀναστήσαντες τὴν ἡρωϊκὴν ἐποχὴν μὲ πατριωτικὰ ᾄσματα καὶ ἐθνικοὺς χορούς.

»Κατόπιν προσκλήσεως τῶν Φαλαγγιτῶν παρέστη εἰς τὸ γλέντι καὶ ὁ ἀναπληρωτὴς τοῦ κ. Γεν. Διοικητοῦ, Γενικὸς Ἐπόπτης τῆς Ε. Ο. Ν. κ. Κωνστ. Φιλοσοφόπουλος, γενόμενος ἀντικείμενον ἐνθουσιωδῶν ἐκδηλώσεων ὑπὲρ τοῦ Ἄνακτος καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου.

»Πρὸς τὴν φρενιτιῶσαν ἐξ ἐνθουσιασμοῦ Νεολαίαν ὡμίλησεν ὁ κ. Φιλοσοφόπουλος, τονίσας τὴν ἀγάπην τὴν ὁποίαν τρέφει ὁ Ἀρχηγὸς πρὸς τὴν Νεολαίαν τῆς Ἑλλάδος, πρὸς τὴν ὁποίαν θέλει νὰ παραδώσῃ τὴν Πατρίδα εὐημεροῦσαν καὶ ἔνδοξον, ἔτσι ὅπως τὴν συνέλαβεν εἰς τὰ μεγαλοφυᾶ σχέδιά του.

»Τὸν λόγον τοῦ κ. Φιλοσοφοπούλου ἐκάλυψαν θύελλα χειροκροτημάτων καὶ οὐρανομήκεις ζητωκραυγαὶ ὑπὲρ τοῦ Ἄνακτος καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ.

»Ἀκολούθως ἐψάλησαν ὁ Ἐθνικὸς Ὕμνος, ὁ Ὕμνος τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ ὁ Ὕμνος τῆς Νεολαίας, ἔπειτα δὲ ἐχορεύθησαν διάφοροι τοπικοὶ χοροὶ συνοδείᾳ ἐγχωρίων ὀργάνων.

»Τὸ γλέντι παρετάθη, ἐν μέσῳ θερμῆς ἀτμοσφαίρας ἐγκαρδιότητος, μέχρι τῶν μεταμεσονυκτίων ὡρῶν».

ΙΕΡΑΠΕΤΡΑ.— Ἅπαντα τὰ μέλη παρακολουθοῦν ἀνελλιπῶς τὰς γινομένας καθ' ἑκάστην Κυριακὴν θείας λειτουργίας καὶ τὰς ὑπὸ τῶν ὁμιλητῶν τῆς Ὀργανώσεως διαλέξεις. Ὁσάκις δὲ αἱ καιρικαὶ συνθῆκαι ἐπιτρέπουν, ἐπιδίδονται εἰς τὴν ἀναδάσωσιν ψιλῶν χώρων.

Ἐλπίζεται ἐντὸς τῆς χειμερινῆς περιόδου, διὰ προσωπικῆς ἐργασίας τῶν Φαλαγγιτῶν, νὰ φυτευθῶσιν ἄνω τῶν 3.000 δενδρυλλίων. Ἡ σχετικὴ καθοδήγησις καὶ χάραξις τῆς φυτεύσεως ἀνετέθη εἰς τὸν γεωπόνον τῆς Α. Ε. Ε. Χημ. Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων κ. Ἐμμ. Ν. Τσακίρην.

Τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων διενηργήθη ὑπὸ τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν ἔρανος ὑπὲρ τῶν ἀκριτῶν στρατιωτῶν.

ΣΠΑΘΑΡΑΙΟΙ (Σάμου).— Τὸ ἀνεξάρτητον Τμῆμα τῆς Ε. Ο. Ν. Σπαθαραίων ἀπέκτησε, χάρις εἰς τὴν βοήθειαν τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου μικρὰν βιβλιοθήκην καὶ ἀναγνωστήριον.

Τὴν Πρωτοχρονιὰ ἐδόθη ἀπὸ ἐρασιτέχνας Φαλαγγίτας καὶ Φαλαγγιτίσσας, ὁ [illegible] μὲ πλήρη ἐπιτυχίαν. Αἱ εἰσπράξεις διετέθησαν διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Τμήματος.

ΣΟΦΑΔΕΣ.— Μὲ ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν ἐδόθη τὴν 8—1—39 ὁ χορὸς τῆς Ε. Ο. Ν. Σοφάδων, εἰς ὃν παρέστη καὶ ὁ Νομάρχης Τρικκάλων καὶ αἱ λοιπαὶ ἀρχαὶ τοῦ τόπου.

ΖΑΡΚΑΔΙΑ (Καβάλλας).— Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ Νέου Ἔτους ἡ Ε. Ο. Ν. τῆς Κοινότητός μας ἐτέλεσε δοξολογίαν εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, εἰς τὴν ὁποίαν παρέστησαν τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον καὶ αἱ τοπικαὶ ἀρχαί. Μετὰ τὴν δοξολογίαν ἐπηκολούθησεν, ἐν μέσῳ ἐνθουσιασμοῦ τῶν συγκεντρωθέντων, τὸ κόψιμο τῆς βασιλόπηττας.

Π. ΑΣΤΡΟΣ.— Εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου καὶ ἐνώπιον τῶν τοπικῶν ἀρχῶν ἐγένετο τὴν 8—1—39 ἁγιασμὸς ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν ἐργασιῶν τοῦ Σχηματισμοῦ τῆς Ε. Ο. Ν. Π. Ἄστρους. Μετὰ τὸν ἁγιασμὸν ὡμίλησεν περὶ τῶν σκοπῶν τῆς Ὀργανώσεως ὁ Διοικητὴς τοῦ Σχηματισμοῦ καὶ ὁ Ὑποδιοικητὴς Χωροφυλακῆς Π. Ἄστρους.

ΚΑΣΤΟΡΙΑ.— Ἡ Ε. Ο. Ν. Θηλέων Καστοριᾶς ἑώρτασε μὲ ἐξαιρετικὸν ἐνθουσιασμὸν τὴν ἑορτὴν τῆς πρώτης τοῦ ἔτους εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Α' Δημ. Σχολείου, ὅπου καὶ ἐκόπη ἡ βασιλόπηττα. Τὴν ἑορτὴν ἐποίκιλλον διάφοροι ἀπαγγελίαι καταλλήλων ποιημάτων ἐκ μέρους τῶν Φαλαγγιτισσῶν καὶ Σκαπανισσῶν. Τὰ συλλεγέντα παρὰ τῶν Φαλαγγιτισσῶν δῶρα ἐστάλησαν, μερίμνῃ τῆς Ὑποδιοικήσεως, εἰς τοὺς Ἀκρίτας τοῦ τομέως μας.

ΚΑΒΑΛΛΑ.— Κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Ἁγίων Θεοφανείων ἡ 171η Φάλαγξ Καβάλλας παρέταξε δύναμιν 50 Σκαπανέων καὶ 100 Φαλαγγιτῶν, οἵτινες συνώδευσαν τὴν πομπὴν ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου μέχρι τῆς ἀποβάθρας Φουάτ, ἀπὸ ὅπου ἐγένετο ἡ κατάδυσις τοῦ Σταυροῦ.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας ἡ Ὑποδιοίκησις Καβάλλας ἔκαμε τὴν πρώτην ἐπίσημον καὶ ἀπολύτως ἐπιτυχῆ ἀθλητικὴν ἐμφάνισίν της, [illegible] δύο ποδοσφαιρικὰς ὁμάδας ἐκ Φαλαγγιτῶν μαθητῶν καὶ μή. Κατόπιν ἑνὸς ὡραιοτάτου ἀγῶνος, ὅστις διεξήχθη ἐν τῷ Δημοτικῷ Γυμναστηρίῳ, νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ ὁμὰς τῶν μαθητῶν διὰ 12—15, 15—2 καὶ 15—13. Ἐντύπωσιν προὐξένησεν εἰς τοὺς φιλάθλους μας ἡ ἀνωτέρα τεχνικὴ κατάρτισις τῶν Φαλαγγιτῶν μας καὶ ἡ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἀρίστη ἀθλητική των περιβολή.

— Κατὰ τὴν δοξολογίαν, ἥτις ἐγένετο εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Παύλου ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ ἑορτῇ τοῦ Ἐθνικοῦ μας Κυβερνήτου κ. Ι. Μεταξᾶ, ἡ 171η Φάλαγξ Καβάλλας, παρ' ὅλον τὸ ἐργάσιμον τῆς ἡμέρας καὶ τὴν ραγδαιοτάτην βροχήν, παρέταξεν ἱκανὴν δύναμιν Σκαπανέων καὶ Φαλαγγιτῶν. Εἰς τὴν δοξολογίαν παρέστησαν ἅπαντες οἱ ἀνώτεροι βαθμοφόροι τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως.

— Τὸ Σάββατον, παραμονὴν τοῦ Νέου Ἔτους, τμῆμα Φαλαγγιτῶν μετέφερε τὰ συλλεγέντα δῶρα εἰς τοὺς Ἀκρίτας μας. Ἡ γενομένη εἰς αὐτοὺς ὑποδοχὴ ὑπὸ τῶν φρουρῶν τῶν συνόρων ὑπῆρξεν ἀποθεωτική.

— Κατὰ τὸ κόψιμον τῆς βασιλόπηττας εἰς τὸ κινηματοθέατρον «Ὀλύμπια», κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πρωτοχρονιᾶς, παρέστησαν ὁ Σεβασμιώτατος, ὁ Γενικός μας Ἐπόπτης καὶ Νομάρχης Καβάλλας κ. Β. Δαμουρᾶς, ὁ στρατηγὸς κ. Νικολαρέας, ὁ Δήμαρχος κ. Μπαλάκος, ὁ ἐπιτελάρχης κ. Μαραβέας, ὁ διευθυντὴς τῆς Νομαρχίας, τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον καὶ πολλοὶ ἄλλοι. Ὁ περιφερειακὸς Διοικητὴς κ. Δ. Χαρισιάδης δι' ὀλίγων ἐμπνευ-

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Οἱ Σχηματισμοὶ τῶν Ἐπαρχιῶν

σμένων λόγων ηὐχαρίστησε καὶ ηὐχήθη τοὺς ἐπισήμους, ἐνῷ ἐν συνεχείᾳ ὁ Φαλαγγάρχης Καλαϊτζῆς ἐξεφώνησε τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΘΗΛΕΩΝ ΣΥΡΟΥ

Τὴν 18 Δεκεμβρίου ὁμὰς Φαλαγγιτισσῶν μετὰ ἀξιωτούχων αὐτῆς, ἐπὶ κεφαλῆς ἔχουσα τὸν κ. Νομάρχην Κυκλάδων, μετέβη εἰς Τῆνον πρὸς ὁρκωμοσίαν τῶν Φαλαγγιτισσῶν τοῦ Σχηματισμοῦ Θηλέων Τήνου.

Θερμὴν ὑποδοχὴν καὶ φιλοξενίαν ἐπεφύλαξαν εἰς αὐτὰς ἡ Ε. Ο. Ν. καὶ οἱ κάτοικοι Τήνου.

Κατὰ τὴν ὁρκωμοσίαν ὡμίλησαν ὁ κ. Γυμνασιάρχης, ἡ κ. περιφερειακὴ Διοικήτρια καὶ ὁ κ. Νομάρχης.

Τὸ ἀπόγευμα αἱ Φαλαγγίτισσαι ἐπέστρεψαν εἰς Σῦρον — Τὴν Πρωτοχρονιὰ εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ Γυμνασίου Θηλέων ἐκόπη ἡ βασιλόπηττα ὑπὸ τῆς Ε. Ο. Ν. Θηλέων Σύρου. Παρέστησαν ὁ κ. Νομάρχης Κυκλάδων, ὁ κ. Δήμαρχος Ἑρμουπόλεως, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης καὶ ἄλλοι ἐπίσημοι. Τιμὰς ἀπέδιδε τμῆμα Φαλαγγιτισσῶν.

ΠΡΩΤΟΚΚΛΗΣΙΟΝ.— Οἱ Φαλαγγῖται τῆς Ε. Ο. Ν. Πρωτοκκλησίου ἔψαλαν τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων τὰ κάλλανδα, περιελθόντες ὅλας τὰς οἰκίας τῆς Κοινότητος. Τὴν μεθεπομένην τῶν Χριστουγέννων ἐδόθη ὑπὸ τῶν Φαλαγγιτῶν τὸ γνωστὸν δρᾶμα ἡ «Γκόλφω», τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὁποίου παρηκολούθησαν ὅλοι ἀνεξαιρέτως οἱ κάτοικοι, κατάπληκτοι διότι ἐντὸς ἐλαχίστου χρονικοῦ διαστήματος ἡ Ε. Ο. Ν. ἐπετέλεσε τοιαύτας προόδους.

ΣΤΑΥΡΟΣ.— Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ὀνομαστικῆς ἑορτῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ Ἐθνικοῦ μας Κυβερνήτου, ἐψάλη εἰς τὸν Ναὸν τῆς Θεοτόκου δοξολογία ὑπὲρ μακροημερεύσεως καὶ ὑγείας αὐτοῦ.

Μετὰ τὴν δοξολογίαν ἐπηκολούθησε παρέλασις ἀπὸ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Κοινότητος, ὅπου καὶ προσεφέρθησαν ἀναψυκτικά.

ΜΕΣΣΙΑΝΟΣ.— Εἰς τὴν δοξολογίαν, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ Νέου Ἔτους, παρέστησαν ὁ Σχηματισμὸς Ε. Ο.Ν. καὶ αἱ τοπικαὶ ἀρχαί. Μετὰ τὸ πέρας τῆς δοξολογίας, οἱ Φαλαγγῖται ἐπεσκέφθησαν τὸν Σχηματισμὸν τῆς Κοινότητος Νέου Γυναικοκάστρου καὶ μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν ἐδόθη ἑορτὴ μὲ Χριστουγεννιάτικο δένδρο. Αἱ ἐκ δραχ. 505 εἰσπράξεις τῆς ἑορτῆς διετέθησαν ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν τῆς Ε. Ο. Ν. τῆς Κοινότητός μας.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΚΟΨΙΜΟ ΤΗΣ ΠΗΤΤΑΣ

Εὐγενίας Παρίση — Σαββοπούλου

Ὑποτομεάρχου Β' Ὑποτομέως Ἀθηνῶν

Ἀρχηγέ μας,

Ὁ Β' Ὑποτομεὺς Θηλέων, συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἐξαιρετικὴν τιμὴν τῆς παρουσίας Σας, ἐκδηλώνει δι' ἐμοῦ τὸν ἀπεριόριστον σεβασμὸν καὶ τὴν ἄπειρον εὐγνωμοσύνην, γιὰ τὴν πατρικὴ πρὸς τὴν Νεολαία Στοργή Σας.

Σεβαστέ μας Ἀρχηγέ!

Δὲν φιλοδοξοῦμεν μὲ τὴν σεμνή μας αὐτὴ ἑορτὴ νὰ κάμωμεν ἐντυπωσιακὴ ἐμφάνισι, ἀλλὰ ἐπεδιώξαμεν νὰ σᾶς παρουσιάσωμεν τὴν σπουδάζουσαν Νεολαίαν μὲ πίστι καὶ ἀφοσίωσι στὶς ἰδεολογικὲς κατευθύνσεις τῆς 4ης Αὐγούστου, νὰ σᾶς παρουσιάσωμεν τὸ κύτταρο αὐτὸ τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας ὠργανωμένο κάτω ἀπὸ τὰ ἐμβλήματα τῆς Ε. Ο.Ν. Στὸ ἔργον ποὺ μᾶς ἐμπιστευθήκατε προχωροῦμε μὲ ὁδηγὸ τὸ παράδειγμά Σας καὶ μὲ τελικὸ σκοπὸ τὴν Ἐθνικὴ διαπαιδαγώγησι τῶν Νεανίδων, οἱ ὁποῖες θ' ἀποτελέσουν αὔριο, ὡς μητέρες, τάξι Ἐθνικὴ μὲ ρυθμιστὴ τῶν ἔργων της τὸ Ἐθνικὸν συμφέρον.

Φαλαγγίτισσαι εἶναι τὰ γερὰ καὶ ἀμόλυντα κορμιὰ μέσα στὰ ὁποῖα θὰ ζήσουν οἱ μεγάλες ἐκεῖνες καρδιὲς ποὺ θὰ χωρέσουν μέσα τους ὁλόκληρη τὴν Ἑλλάδα μας καὶ τοὺς πόθους τοῦ Κυβερνήτου της.

Φαλαγγίτισσα θὰ πῆ ἀκόμη τὸ κορίτσι ἐκεῖνο ποὺ τὸ λιβάνι τῆς εὐσεβείας θυμιάζει τακτικὰ τὴν ψυχή του καὶ ποὺ πάντα μ' εὐγνωμοσύνη καὶ εὐλάβεια φέρνει στὴ θύμισί του γονεῖς καὶ προπάτορας. Καὶ τέλος Φαλαγγίτισσα εἶναι ἡ ἐμπνευσμένη κοπέλλα ποὺ νοιώθει βαθειὰ στὴν καρδιά της τί μεγίστη τιμὴ εἶναι νἆναι Ἑλληνίς, γέννημα καὶ θρέμμα τῆς χώρας ποὺ λέγεται Ἑλλάς, γέννημα καὶ θρέμμα τῆς χώρας ποὺ ἐξεπολίτισε τὴν Οἰκουμένη καὶ ποὺ ἐδημιούργησε Πατρίδα καὶ Ἐλευθερία, τῆς χώρας ποὺ καὶ ὅταν ἀκόμη τὴν σκέπασε ἡ νύκτα τοῦ Ἀσιατισμοῦ, αὐτή, παίρνοντας στὸ ματωμένο καὶ ἄσαρκο χέρι της τὴν λαμπάδα τοῦ Ἑλληνικοῦ φωτός, ἐσκόρπισε στὴ Δύσι τὸν ἥλιο τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς γνώσεως, τῆς τέχνης καὶ τῆς ὀμορφιᾶς. Τῆς χώρας αὐτῆς γεννήματα καὶ θρέμματα καὶ σεῖς, κάτω ἀπὸ τὶς σημαῖες τῆς Ε. Ο. Ν., κτυπῆστε τὸ ψέμα τῆς ζωῆς, κλεῖστε μέσα στὰ νεανικὰ στήθεια σας τὴν βαθειὰ πίστι πρὸς τὶς μεγάλες ἐκεῖνες ἀρχὲς ποὺ ἀνέκαθεν ἀπετέλεσαν τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, πρὸς τὶς ἰδέες δηλαδὴ τῆς Θρησκείας, τῆς Πατρίδας καὶ τῆς Οἰκογενείας.

Μὲ τὶς εὐχὲς αὐτὲς καὶ μὲ τὴ θέρμη τῆς νειότης ὑψώσατε σήμερα τὴ Σημαία τῆς Ε. Ο. Ν. παράλληλα μὲ τὸ σῆμα τῆς 4ης Αὐγούστου.

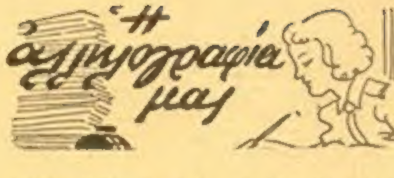
ΑΧΑΪΑ.— Τὴν ὅλην πρωτοβουλίαν εἰς τὸν πανηγυρικὸν ἑορτασμὸν τῆς ὀνομαστικῆς ἐπετείου τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως κ. Ἰω. Μεταξᾶ εἶχεν ἡ περιφερειακὴ Διοίκησις Ε. Ο. Ν. Ἀχαΐας, ἡ ὁποία ἐπέτυχε νὰ παρουσιάσουν αἱ Πάτραι μίαν πρωτοφανῆ παλλαϊκὴν ἐκδήλωσιν ὑπὲρ τοῦ ἑορτάζοντος Πρωθυπουργοῦ.

Οὕτω τὴν πρωΐαν εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν ναὸν ἐτελέσθη μεγάλη δοξολογία, εἰς ἣν παρέστησαν ἅπασαι αἱ στρατιωτικαὶ καὶ πολιτικαὶ ἀρχαί, τὸ Ἐπιτελεῖον τῆς περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε. Ο. Ν. καὶ χιλιάδες λαοῦ, αἵτινες εἶχον κατακλύσει τὸν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ ναοῦ χῶρον.

Ὡσαύτως τὴν 5ην μ. μ. εἰς τὸ δημοτικὸν θέατρον «Ἀπόλλων» ἐγένετο μεγαλειώδης συγκέντρωσις τῆς δυνάμεως τῆς Ε. Ο. Ν., μετέσχον δὲ ταύτης καὶ αἱ Διοικήσεις τῶν Ὀργανώσεων καθὼς καὶ πολλοὶ γονεῖς. Ἡ αἴθουσα καὶ τὰ θεωρεῖα τοῦ θεάτρου εἶχον θαυμασίως διακοσμηθῆ μὲ τὰ ἐθνικὰ χρώματα, τὸ ἔμβλημα τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ εἰκόνας τοῦ ἑορτάζοντος Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ αὐτῆς.

Εἰς τὴν συγκέντρωσιν προσῆλθον καὶ ὁ Νομάρχης Ἀχαΐας κ. Πέππας, ὁ Διοικητὴς τῆς III Μεραρχίας στρατηγὸς κ. Παπαδόπουλος, ὁ Δήμαρχος κ. Ροῦφος, ὁ ἀστυν. Διευθυντὴς κ. Σαλταμαῦρος, ὁ ἀνώτερος Διοικητὴς Χωροφυλακῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος κ. Κότσης καὶ αἱ λοιπαὶ ἀρχαὶ τῆς πόλεως. Κατ' αὐτήν, ἐν μέσῳ μιᾶς ἐξαιρετικὰ ἐνθουσιώδους ἀτμοσφαίρας, ἐνεφανίσθη τὸ ἀνδρικὸν τμῆμα τῆς χορῳδίας τῆς Ε. Ο. Ν. Ἀχαΐας, τὸ ὁποῖον ἔψαλε τοὺς Ὕμνους τῆς Νεολαίας καὶ τῆς 4ης Αὐγούστου, καθὼς καὶ διάφορα δημοτικὰ τραγούδια. Πρὸς τοὺς συγκεντρωμένους ὡμίλησεν ὁ διευθυντὴς ἰδεολογικῆς διαφωτίσεως καὶ προπαγάνδας τῆς περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀχαΐας κ. Δ. Λάγαρης, ἀναπτύξας τὴν σημασίαν τοῦ ἑορτασμοῦ ἀπὸ μέρους τῆς Νεολαίας καὶ τοῦ λαοῦ καὶ ἀναλύσας περαιτέρω τὴν προσωπικότητα καὶ τὸ ἐθνικὸν ἔργον τοῦ ἑορτάζοντος Πρωθυπουργοῦ.

Τέλος τὴν 7ην ἑσπερινὴν ὁ Δῆμος Πατρέων ἔδωκεν εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῶν τελετῶν τοῦ δημαρχειακοῦ μεγάρου δεξίωσιν πρὸς τιμὴν τῶν ἀξιωματούχων τῆς Ε. Ο. Ν. Εἰς τὴν δεξίωσιν ταύτην πλὴν τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν ἀξιωματούχων τῆς Ε. Ο. Ν. παρέστησαν καὶ πολλὰ ἐπίλεκτα μέλη τῆς πατραϊκῆς κοινωνίας. Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς δεξιώσεως ἐπεκράτησεν ἐξαιρετικὸς ἐνθουσιασμὸς καὶ ἐγένοντο θερμόταται ἐκδηλώσεις ὑπὲρ τοῦ Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ τῆς Νεολαίας Ἀχαΐας.

Κον Χρῆστον Δημ. Λιανόπουλον, καθηγητὴν γυμνασίου. Μᾶς γράφετε : «Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως θέλει μείνει μνημειώδης εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἱστορίαν διὰ τὸ μέγα ἔργον τὸ ὁποῖον ἀνέλαβε νὰ ἐμπνεύση τὴν Ἑλληνικὴν Νεολαίαν καὶ νὰ ἀναζωπυρήση τὸ Ἐθνικὸν φρόνημα, ὡς ἄλλος Λυκοῦργος Νομοθέτης τῆς Σπάρτης»... Ἐργασθῆτε λοιπὸν καὶ σεῖς ὡς διδάσκαλος τῆς Νεολαίας ὑπὸ τὰς ἐμπνεύσεις τοῦ μεγάλου μας ἀρχηγοῦ. Ἡ συμβολή σας εἰς τὸ ἔργον τῆς διαπαιδαγωγήσεως τῆς νεολαίας εἶναι πολύτιμος.— Γιάννην Θωμόπουλον, Μελιγαλᾶ. Ἐλήφθη τὸ ποίημά σας καὶ ἐστάλη εἰς Ἐπιτροπήν. — Νῖκον Σπ. Παίσιον, Ἀπόφοιτον γυμνασίου. Πολὺ καλὸ τὸ ποίημά σας καὶ θὰ δημοσιευθῆ. — Θωμᾶν Μπεροίμην, δημοδιδάσκαλον. Διαβάσαμε τὴν μελέτην σας, στὴν ὁποίαν πολὺ ὀρθὰ ἀναφέρετε ὅτι τὰ τρία βάθρα ἐφ' ὧν στηριζόμεθα εἶναι ἡ τριλογία «Πατρίς, θρησκεία, οἰκογένεια». Στὸ τέλος τῆς ἐπιστολῆς σας μᾶς γράφετε: «Ἐκφράζω εἰς τὸν μεγαλειώδη χαλκέα Ἐθνικοῦ πεπρωμένου κ. Ἰωάννην Μεταξᾶν τὴν εὐγνωμοσύνην μου διὰ τὴν προσπάθειάν του, πρὸς Ἐθνικὴν μόρφωσιν τῆς Νεολαίας. Διαδηλώνω δὲ πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν πρὸς τὸ δοξασμένον στέμμα. Ὑπόσχομαι ἀγῶνας καὶ θυσίας διὰ τὴν μεσουράνησιν τοῦ ἡλίου τῆς 4ης Αὐγούστου». Λαμβάνομεν, βλέπετε, ὑπὸ σημείωσιν τὰς ἐκδηλώσεις σας καὶ ὑποσχέσεις σας. Καὶ σᾶς καλοῦμεν εἰς ἔργα. Ἐμπρός. Σὲ σᾶς τοὺς δασκάλους βρίσκομε τὸ μέλλον τοῦ Ἔθνους. — Ν. Κουλαπίδην, Δρέσδην. Ἐδημοσιεύσαμεν ἀγγελίαν σας. Διὰ τὸ ἄλλο ζήτημα θὰ σᾶς γράψωμεν προσεχῶς. — Εὐάγγελον Πετρόπουλον. Ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. — Ἀχιλλέα Κούτσελαν, Ἐλατοχώριον Κυνουρίας. Ἐλήφθη τὸ ποίημά σας παράκαιρα. Ἐξ ὀνόματος τοῦ ἀρχηγοῦ σᾶς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς, ἀλλὰ σᾶς κάμνομεν καὶ μίαν σύστασιν. Ἐργασθῆτε ἀκόμη γιὰ νὰ βελτιώσετε τὸ γράψιμό σας. — Δημήτριον Γεωργᾶν, Κυπαρισσίαν. Ἐλήφθη ἀνταπόκρισίς σας. — Τάκην Ἀναστασάκον, Γύθειον. Ἐλάβομεν εὐχάς σας καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. Τὸ ποίημά σας ἂν δὲν εἴδατε ἀπάντησιν ξαναστεῖλατέ το. — Δ. Ι. Θεοδωρόπουλον, Δημοδιδάσκαλον. Ἐδιαβάσαμε τὰς καλὰς συστάσεις. Θὰ προσπαθήσωμεν νὰ σᾶς ἱκανοποιήσωμεν. Ἀκροστοιχίς σας ἐδιαβάσθη. Συγχαρητήρια. — 39ον Σύνταγμα Εὐζώνων. Ἐνεγράφη ἡ βιβλιοθήκη τοῦ συντάγματος διὰ δίμηνον ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου. — Βασίλειον Χαριτάκην, Χανιά. Ἐνεγράφητε διὰ δίμηνον ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου. — Μ. Ἰγνατίδην, Ἀκρίταν. Τὸ σχολεῖον κατόπιν τῆς νέας διαρρυθμίσεως τῶν συνδρομῶν ἐνεγράφη διὰ ὀκτάμηνον. Οἱ λοιποὶ κ.κ. Λάζαρος Τονικίδης, Ἀνέστης Παπαδόπουλος καὶ Γεώργιος Ἰωακειμίδης διὰ δίμηνον. Αἱ συνδρομαί σας ἄρχονται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου.— Μαρίαν Γκούμα. Σεῖς καὶ αἱ συνάδελφοί σας ἐνεγράφητε δι' ὀκτάμηνον ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου. — Θ. Γκούσιον, Ρωμύτιον. Ἡ ἐγ-
Γ. Γεωργαντίδην, Θεσσαλονίκην. Ἀνεπιτυχὲς γραφὴ ἐγένετο διὰ δίμηνον ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου. — Δέσποινα Κεσσίδου καὶ Γεώργιον Ἰακωβίδην. Ἐνεγράφητε διὰ τετράμηνον ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου. — Κ. Σταυρόπουλον, Γυμνασιάρχην Θηλέων. Ἐνεγράφησαν ὅλοι διὰ τετράμηνον ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου. — Διευθυντὴν Δημοτικοῦ Σχολείου. Ἐγένετο ἡ ἐγγραφὴ καὶ τῶν 7 συνδρομητῶν σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιστολήν σας. — Ε. Κατσούλην, Διευθυντὴν σχολείου Τολοφῶνος. Ἐγένετο ἡ ἐγγραφὴ ὑμῶν καὶ τοῦ Βασιλείου Μπούρα δι' ὀκτάμηνον ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου. — Θεόδ. Ι. Κωνσταντόπουλον. Ἐλήφθη ἐπιστολή σας καὶ ἐδόθησαν σχετικαὶ ἐντολαί. — Μιχ. Γ. Σκαρδάσην, Ἔδεσσα. Ἐγένετο ἡ ἐγγραφή. Φροντίσατε μόνον νὰ μᾶς συμπληρώσετε τὰς 9 διευθύνσεις, διότι μᾶς γράφετε μόνον 8. Σᾶς γράφομεν ἄλλωστε καὶ ἰδιαιτέρως. — Διευθυντὴν Δημοτικοῦ σχολείου Δραγουλᾶ. Ἐγένετο ἡ ἐγγραφὴ διὰ τρίμηνον ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου. — Μ. Ε. Ματσάκην, Πειραιᾶ. Συγχαρητήρια γιὰ τὰ ὡραῖα σας σταυρόλεξα, τῶν ὁποίων τὰ σχέδια εἶναι πράγματι ἔξοχα. Δημοσιεύομεν ἐκεῖνα ποὺ εἶναι κατάλληλα γιὰ τὴ «Νεολαία». Πάντως ἀποφεύγετε τὰς δυσκόλους λέξεις εἰς τὰ σταυρόλεξα. Ἔχετε τοποθετήσει λ. χ. μερικὲς λέξεις σ' αὐτὰ ποὺ μᾶς στείλατε, ποὺ μόνο σὲ λεξικὰ συναντῶνται. — Ν. Γ. Μανιάτην. Τὸ σταυρόλεξό σας ἔχει πολὺ ὀλίγας λέξεις, αἱ ὁποῖαι ἐξ ἄλλου δὲν εἶναι ἀπολύτως ἐπιτυχεῖς. Ἔχετε ὑπ' ὄψιν σας ὅτι δὲν πρέπει νὰ θυσιάζετε τὶς λέξεις, χάριν ἑνὸς ὡραίου σχήματος. — Κ. Σωτηρίου, Ναύπακτον. Δὲν εἶναι ἄσχημο τὸ σταυρόλεξό σας, ἀλλ' ὄχι δυστυχῶς καὶ δημοσιεύσιμον. Ἀποφεύγετε τὰ περίεργα σχέδια. Τὰ τετράγωνα εἶναι προτιμότερα.

Γερ. Στ. Μεταξᾶν. Περάσετε ἀπὸ τὸ γραφεῖον νὰ συνεννοηθῶμεν. — Ἰωάννην Θούαν, καθηγητήν, Αἰτωλικόν. Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. Σᾶς συγχαίρομεν διὰ τὸ ἔργον σας. — Ρένον Καμιναρᾶν. Μᾶς συγκινοῦν τὰ ὡραῖα σας λόγια. Γιὰ τὸ σταυρόλεξό σας θὰ πάρετε εἰδικὴ ἀπάντησι ἀπὸ τὴν ἰδία στήλη. — Χρῆστον Σαλβαρᾶν, Καταχᾶν Κατερίνης. Τὸ ποίημά σας ἐστάλη πρὸς κρίσιν. Διὰ τὸ σταυρόλεξον θὰ πάρετε εἰδικὴν ἀπάντησιν ἀπὸ τῆς ἰδίας στήλης. — Σταῦρον Πανταζῆν, Ἄργος. Ἐστάλησαν πρὸς κρίσιν. — Εὐάγγελον Τσάκαν, Πόλιν. Ἐδιαβάσαμε τὸ ποίημά σας καὶ σᾶς συγχαίρομεν διὰ τὰ αἰσθήματά σας. Βέβαια τὸ ποίημά σας δὲν εἶναι, ὅπως ὁ ἴδιος ὁμολογεῖτε, — σπουδαῖο πρᾶγμα αὐτὸ — καλό. Ἀλλὰ ἀποσπῶμεν ἐδῶ τὴν εὐχή σας: «Σὲ παρακαλῶ, Θεέ μου, — νὰ φυλᾶς τὸν Ἀρχηγὸ — τὴ γλυκειά μας τὴν Πατρίδα, — νὰ κρατᾶς σὰν τὸ βουνό». Μπράβο. Ὁ Θεὸς νὰ εἰσακούη τὴν εὐχή σου ποὺ εἶναι εὐχὴ ὅλης τῆς Νεολαίας καὶ ὁλοκλήρου τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. — Παν. Θ. Πεφάνην, Νέδουσαν. Θὰ σᾶς σταλῆ, ἔστω καὶ ἂν παρέπεσε, ὅπως φανταζόμεθα. — Ζαχαρίαν Βελούδην. Ἐλήφθησαν. Εἶναι καλὰ καὶ τὰ δύο. Εἶναι ὅμως ἀδύνατος ἡ χρησιμοποίησίς τους. Θέλουμε ἕνα ὑπάλληλο γιὰ νὰ καθήση νὰ τ' ἀντιγράψη. Μάθετε, λοιπόν, ὅτι πρέπει νὰ γράφετε χωριστὰ τὸ καθένα καὶ στὴ μιὰ ὄψι τοῦ χαρτιοῦ. — Μελ. Κετσιμπάσογλου, Κων)πολιν. Τὸ σταυρόλεξό σας πιθανὸν νὰ δημοσιευθῆ ἐὰν μπορῆ νὰ γίνη μικρὴ διόρθωσις, τῆς ὁποίας ἔχει ἀνάγκην. Τὸ κρυπτογραφικὸν καλό, ὄχι ὅμως καὶ ὁ μεταγραμματισμός. (Ψαροπόλεμα;). — Νικ. Δ. Παύλου, Κύμην. Ἀπὸ τὰς 4 ἀσκήσεις πιθανὸν νὰ δημοσιευθῆ ἡ μία. Αἱ ἄλλαι εἶναι ἀνεπιτυχεῖς. — Ἀθ. Ζαχαριουδάκην, Ἴον. Ἐλήφθησαν. Θὰ σᾶς ἀπαντήσωμεν καὶ δι' ἰδιαιτέρας ἐπιστολῆς.

ΠΩΣ ΜΑΘΑΙΝΑΝ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΑ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 496)

στι, στὴν Πόλη ἄρχισαν νὰ τυπώνωνται καὶ τὰ ἑλληνικὰ βιβλία.

Ἡ Ἑλλὰς σιγὰ - σιγά, διατηροῦσα τὸν ἐθνισμό της καὶ μὲ τὸν πόθο τῆς ἐλευθερίας στὴν καρδιά, ἔβγαινε ἀπὸ τὸ σκοτάδι τῆς ἀμαθείας.

Κι' ἔτσι φθάνουμε στὰ πρῶτα χρόνια τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821.

Σ' αὐτὰ τὰ χρόνια μέχρι τῆς πλήρους ἀναδιοργανώσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους (1821—1834) δὲν ἔπαυσαν οὔτε μιὰ ἡμέρα νὰ φροντίζουν γιὰ τὴν μόρφωσιν τοῦ λαοῦ. Ἡ πρώτη προσπάθεια ἐγένετο στὴν Ἐπίδαυρον τὸ 1822. Τὸ 1824 δὲ μιὰ εἰδικὴ ἐπιτροπή, προτάσει τοῦ Μαυροκορδάτου, ἐμελέτησε αὐτὸ τὸ φλέγον ζήτημα. Καὶ τέλος ἱδρύθη ἡ Σχολὴ Ἄργους, στὴν ὁποία θὰ μποροῦσαν νὰ φοιτήσουν μαθηταὶ τῶν ἄλλων ἱδρυθέντων σχολείων μετὰ ἀπὸ τὴν σχετικὴν ἐκπαίδευσιν: ἀρχαῖα ἑλληνικά, γεωγραφία, ἱστορία, λογική, μεταφυσική, ἀριθμητική, γεωμετρία.

Ὁ φιλέλλην Εὐνάρδος ἐπίσης ἀπέστειλε τὸ 1829 στὸν Καποδίστρια πενῆντα χιλιάδες φράγκα πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς παιδείας, ὅπως καὶ πολλοὶ ἄλλοι φίλοι τῆς Ἑλλάδος. Χάρις στὴν δραστηριότητα τοῦ Καποδίστρια καὶ τὴν προθυμίαν τῶν ἀγωνιστῶν νὰ ἐνισχύσουν τὸ ἔργον του, ἤνοιξε τέλος τὴν 20ὴν Ἰανουαρίου 1830 τὸ Σχολεῖον τῆς Αἰγίνης ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Γ. Γενναδίου.

Ἡ παιδεία πλέον, μὲ τὴν ὀργάνωσιν τῶν διαφόρων σχολείων, ἤρχισε ν' ἀναπτύσσεται σημαντικῶς. Τὴν 15ην Μαΐου τοῦ 1835 ἤνοιγε τὰς πύλας του τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν, τὸ ἐπονομασθὲν κατ' ἀρχὰς «Ὀθώνειον Πανεπιστήμιον».

Ἕναν αἰῶνα ἀργότερον, ἡ Ἑλλάς, ἀναπτυσσομένη, ἠδυνήθη νὰ κάμη ἁλματώδεις προόδους στὴν ἐκπαίδευσιν. Τοιουτοτρόπως ἔχομεν σήμερον ἄνω τοῦ ἑνὸς ἑκατομμυρίου μαθητάς. Ἐπίσης ἐπιστήμονας, ποὺ σ' ὅλους τοὺς κλάδους τῆς εἰδικότητός των τιμοῦν τὴν Ἑλλάδα.

Μὰ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ λησμονήση ποτὲ τοὺς ἡρωϊκοὺς ἐκείνους νέους, οἱ ὁποῖοι μέσα στὶς κρύες νύχτες κατέφευγαν στὰ μοναστήρια καὶ στὰ σπίτια τῶν μορφωμένων χωρικῶν γιὰ νὰ μάθουν ἀνάγνωσι καὶ γραφή, γιὰ νὰ γίνουν ἄξιοι Ἕλληνες.

Χαρακτηριστικὸν δὲ εἶναι τὸ ἀνέκδοτο, ὅτι ὅταν ἕνας μαθητὴς ἐθεωρεῖτο «ἄξιος», ἱκανὸς δηλαδὴ νὰ διαβάζη καὶ νὰ γράφη, ἦτο μεγάλη τιμὴ σ' ὅλο τὸ σπίτι του, τὸ ὁποῖο καὶ ἐκαλοῦσε τὸν δάσκαλο γιὰ νὰ τὸν περιποιηθῆ καὶ νὰ τοῦ κάνη ἕνα καλὸ γλέντι. Καὶ αὐτὸ ἦτο τὶς περισσότερες φορὲς καὶ ἡ ἀμοιβὴ τοῦ ἀγαθοῦ ἐκείνου «ἀναγνώστη», ὁ ὁποῖος ἐπέμενε νὰ μάθη στὰ παιδιὰ μὲ τὸ «σταυρὲ βοήθει μοι» τὰ λίγα γράμματα ποὺ ἤξερε.

Θ. ΔΡΑΚΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΙΖΑΡΗΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 501)

νατος ὅμως τὸν πρόλαβε. Ὁ Γεώργιος, ἀκριβῶς γιὰ τὴ Σχολή, ρίχνεται μετὰ τὸ θάνατο τοῦ ἀδελφοῦ του στὰ 1824 στὴν περισυλλογὴ τῆς περιουσίας των.

Τέλος ἡ περιουσία τῶν ἀδελφῶν Ριζάρη συγκεντρώνεται. Ὑπερβαίνει τὰς 340 χιλιάδας ρουβλίων, ἐκ τῶν ὁποίων αἱ 120 χιλιάδες προσφέρονται διὰ τὴν ἵδρυσιν Οἰκοτροφείου στὸ Μονοδένδρι. Τὴν 25ην Ἀπριλίου 1841 ὁ Γεώργιος ἀποφασίζει καὶ τὴν ἵδρυσιν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς στὰς Ἀθήνας. Τὴν 1 Ἰουνίου 1841 ὁ Γεώργιος πεθαίνει. Τὸ ἔργον του ὅμως ἔχει πάρει τὸ δρόμο του' ἀπὸ τοῦ 1844 λειτουργεῖ ἀδιάκοπο. Ἡ ἐφορεία τῆς σχολῆς τότε ἀποφασίζει τὴν μεταφορὰ τῶν ὀστῶν τῶν ἱδρυτῶν της Μάνθου καὶ Γεωργίου στὴν ἐκκλησία τῆς Ριζαρείου... Τὰ χρόνια περνοῦν.

Στὴ σχολὴ χιλιάδες παιδιὰ μπαίνουν καὶ ψάλλουν τό:

«Τῆς θρησκείας Χριστοῦ Σταυροφόροι
τῆς Πατρίδος πιστοὶ μαχηταὶ
τῆς Ἑλλάδος ἡμεῖς δορυφόροι
Ριζαρείου σχολῆς μαθηταί...».

Καὶ βγαίνουν ἔπειτα στὴν Κοινωνία ὡπλισμένα μὲ τὰ δύο ὅπλα ποὺ τοὺς ἐξασφαλίζουν τὴν ἐπιτυχία:

Τὴν μόρφωσι καὶ τὴν ἠθική...

Καὶ τὰ κόκκαλα τῶν Ριζάρηδων αἰσθάνονται ἔτσι πολὺ ἐλαφρὸ τὸ χρῶμα ποὺ τὰ καλύπτει. ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ

Τύποις: «ΠΥΡΣΟΥ» Α. Ε.

Η ΝΕΟΛΑΙΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ, ΗΘΙΚΗΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

ΕΤΟΣ 1.—ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Γ' ὄροφος)
Ἀριθ. Τηλεφ. 32-094

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀρ. Τεύχ. 15 — 21 Ἰανουαρίου 1939
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΠΙΣΗΜΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικουμένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ἐ. ἀ. καὶ τὴν σφραγῖδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

		Μελῶν καὶ Μὴ μαθητῶν	μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἐσωτερικοῦ)	Δρ.	160 —	200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ »	»	80 —	100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ »	»	40 —	50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ:	Λίρ. Ἀγγλίας		1
	Ἀμερικῆς Δολ.		6
	Αἰγύπτου Λίρ.		1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας): ΕΤΗΣΙΑ Δραχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ:
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Γεν. Γραμματείαν Ε.Ο.Ν., Πλατ. Συντάγματος

Διὰ τοὺς κ. κ. Συνδρομητὰς καὶ Ἀναγνώστας μας

Ὅπως καὶ στὰ προηγούμενα τεύχη ἐγράψαμε, λόγῳ τῶν μεγάλων δαπανῶν ποὺ ἔχει ἡ ἔκδοσι τοῦ Περιοδικοῦ, ἀναγκάσθηκε ἡ διεύθυνσίς του νὰ αὐξήσῃ λίγο τὴν τιμή του.

Οἱ Φαλαγγῖτες, οἱ Φαλαγγίτισσες, οἱ Σκαπανεῖς, οἱ Σκαπάνισσες, οἱ μαθηταὶ κι' οἱ στρατιῶται γιὰ νὰ ἐγγραφοῦν συνδρομηταὶ γιὰ ἕνα ἔτος (συνδρομὴ ἐτησία), πρέπει ν' ἀποστείλουν 160 δραχ. ἂν θέλουν γιὰ ἕξ μῆνες 80 καὶ γιὰ τρεῖς μῆνες 40.

Γιὰ ὅλους τοὺς ἄλλους ἰδιώτας ἡ συνδρομὴ εἶναι δραχ. 200, ὑποδιαιρουμένη ἀνάλογα μὲ τὰ χρονικὰ διαστήματα ποὺ θέλουν.

Γιὰ τοὺς Δήμους καὶ Κοινότητας, Σχολικὰς Ἐφορίας, Ἑταιρίας, Ἀγροτικὰ Ταμεῖα καὶ γενικῶς γιὰ πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου ἡ ἐτησία συνδρομὴ εἶναι δραχ. 300.

Οἱ Δῆμοι καὶ Κοινότητες καὶ οἱ Σχολικὲς Ἐφορίες, ὅσες δὲν ἔχουν πληρώσει μέχρι σήμερα, πρέπει νὰ ἐμβάσουν δραχ. 200. Ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς Ἀπριλίου ὅμως πρέπει νὰ γράψουν στὸν προϋπολογισμό τους 300 δραχ. γιὰ κάθε ἐτησία συνδρομή.

Ἡ συνδρομὴ δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ποτὲ μικρότερη ἀπὸ τρίμηνη. Εἰδικῶς ὅμως γιὰ τοὺς μικροὺς συνδρομητάς μας καὶ γιὰ τοὺς στρατιώτας ἔγινε ἡ ἐξαίρεσι νὰ στέλνουν τὴν τρίμηνη συνδρομή των, ἂν δὲν μποροῦν ὁλόκληρη, σὲ δυὸ δόσεις. Ποτὲ ὅμως σὲ περισσότερες, γιατὶ εἶναι ἀδύνατη ἡ παρακολούθησίς των μέσα σὲ χιλιάδες συνδρομητάς.

Ἡ συνδρομὴ ἀπαραίτητο εἶναι νὰ συνοδεύεται ἀπὸ ἕνα μικρὸ σημείωμα, στὸ ὁποῖο νὰ γράφεται τί ἀντιπροσωπεύει τὸ ἀποστελλόμενον ποσόν. Αὐτὸ γίνεται εὔκολα, ἂν ἡ ἀποστολὴ γίνεται ταχυδρομικῶς, ὁπότε ἡ σημείωσι μπορεῖ νὰ γράφεται στὸ στέλεχος τῆς ἐπιταγῆς.

Πρέπει νὰ προσεχτῇ πάρα πολὺ ἡ διεύθυνσι ποὺ μᾶς δίδουν οἱ συνδρομηταί μας.

Εἶναι ἀπαραίτητα τὰ ἑξῆς στοιχεῖα:

Ὄνομα, ἐπίθετο ἀποστολέως

Διεύθυνσις (ὁδός, πόλις ἢ χωριὸ ἐπαρχία καὶ Νομός).

Αὐτὸ πρὸς τὸ συμφέρον τῶν συνδρομητῶν καὶ διευκόλυνσι τοῦ Περιοδικοῦ.

